

Verpleegkundigen op de arbeidsmarkt

Eindrapport van de PlanKad gegevenskoppeling voor de beroepsgroep verpleegkundigen

Publicatie van de cel Planning van het aanbod van de Gezondheidszorgberoepen

2004-2018

.be

Verpleegkundigen op de arbeidsmarkt, 2004-2018

Resultaten van de PlanKad Gegevenskoppeling FOD VVVL - Datawarehouse AM&SB - RIZIV

een rapport van de

Cel Planning van het Aanbod van de Gezondheidszorgberoepen
Dienst Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening
DG Gezondheidszorg
FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

uitgevoerd door

Veerle Vivet

met

Christelle Durand, Peter Jouck, Pieter-Jan Miermans & Pascale Steinberg

begeleid door de

Werkgroep Verpleegkundigen
van de Planningscommissie van het medisch aanbod

02-02-2021 – gevalideerde versie

Colofon

Redactie van het rapport:

Cel Planning van het Aanbod van de Gezondheidszorgberoepen:

Celhoofd: Pascale Steinberg

Medewerkers: Veerle Vivet, Christelle Durand, Peter Jouck, Timothée Mahieu, Pieter-Jan Miermans en Veerle Vivet

Begeleiding: Werkgroep Verpleegkundigen van de Planningscommissie van het medisch aanbod

Voorzitter: Sabine Hans

Leden: Luk Bruyneel, Katelijne De Koster, Alain Ghilain, Greet Laga, Thierry Lothaire, Yves Mengal, Louis Paquay, Sabine Stordeur, Heidi Vanheusden, Maaïke van Overloop, Patrick Verliefde

Organisatie:

Dienst Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening

Diensthooft: Aurélia Somer

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

Directeur-generaal: Annick Poncé

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Voorzitter van de FOD VVVL: Tom Auwers

Verantwoordelijke uitgever:

Tom Auwers, Galileelaan 5, bus 2 – 1210 Brussel

Contactgegevens:

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Service Center Gezondheid

Galileelaan 5, bus 2 – 1210 Brussel

T. +32 (0)2 524 97 97

F. +32 (0)2 524 97 98

plan.team@health.belgium.be

www.health.belgium.be/hwf

Ce document est également disponible en français.

Gelieve het te citeren met de volgende referentie:

PlanKad Verpleegkundigen 2004-2018, Cel Planning van het Aanbod van de Gezondheidszorgberoepen, Dienst Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening, Directoraat-generaal Gezondheidszorg, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, februari 2021.

© 2021, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Elk gedeeltelijke reproductie van dit document is toegestaan mits bronvermelding.

Dit document is eveneens beschikbaar op de website van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu: www.health.belgium.be/hwf (=> Publicaties).

Wettelijk depot: D/2021/2196/7

Inhoudstafel

1. VOORWOORD	1
2. SYNTHESE	2
3. INLEIDING & METHODOLOGIE	3
4. SCHEMATISCH OVERZICHT	9
5. RESULTATEN	10
SECTIE I. SAMENSTELLING EN BESCHRIJVING VAN DE ANALYSEGROEPEN	10
Tabel 1. Aanwezigheid in en verdeling van de verpleegkundigen binnen de verschillende gegevensbanken, 31/12/2018	10
Tabel 2a. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht, per gewest van tewerkstelling, 31/12/2018	11
Tabel 2b. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht, per gemeenschap, 31/12/2018	12
Tabel 2c. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht, voor België, 31/12/2018	12
Tabel 3. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens gemeenschap en geslacht, 31/12/2018	14
Tabel 4. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens gemeenschap, nationaliteit en land van oorsprong van het diploma, 31/12/2018	14
Tabel 5a. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens het land of de groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit en volgens de woonplaats, voor België, 31/12/2018	16
Tabel 5b. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens het land of de groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit en volgens de woonplaats, voor de Vlaamse Gemeenschap, 31/12/2018	17
Tabel 5c. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens het land of de groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit en volgens de woonplaats, voor de Franse Gemeenschap, 31/12/2018	18
Tabel 6. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens woonplaats en taal van diploma, 31/12/2018	20
Tabel 7. Verdeling van het aantal actieve verpleegkundigen (PA) naar diplomaniveau, professioneel statuut en leeftijdscategorie, 31/12/2018	21
SECTIE II: ANALYSE VAN DE ACTIVITEIT VAN DE VERPLEEGKUNDIGEN	23
Tabel 8a. Activiteitsstatus van de verpleegkundigen die het beroep mogen uitoefenen (LTP) afgeleid uit de socio-economische positie aangeleverd door Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming, 31/12/2018	23
Tabel 8b. Socio-economische positie van de verpleegkundigen die het beroep mogen uitoefenen (LTP) aangeleverd door de Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming, 31/12/2018	23
Tabel 9. Verdeling van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA) volgens de plaats van activiteit en professioneel statuut, 31/12/2018	25
Tabel 10. Overzicht van het aantal behandelingen en geboekte terugbetalingen in het kader van het RIZIV, van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA) volgens professioneel statuut en leeftijd, 2018	26
Figuur 1. Verdeling van de terugbetaalde bedragen binnen het kader van het RIZIV voor de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg met zelfstandig of gemengd statuut (PR*) volgens leeftijd, 31/12/2018	28
Tabel 11. Verdeling van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA) volgens RIZIV-activiteitsdrempel, professioneel statuut en geslacht, 31/12/2018	29
Tabel 12. Kenmerken van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens gewest van tewerkstelling, volgens gemeenschap en voor België, 31/12/2018	30
Tabel 13a. Verdeling van het aantal VTE's en gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per leeftijdscategorie en professioneel statuut, volgens gewest van tewerkstelling, 31/12/2018	32
Tabel 13b. Verdeling van het aantal VTE's en gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per leeftijdscategorie en professioneel statuut, volgens gemeenschap, 31/12/2018	34
Tabel 13c. Verdeling van het aantal VTE's en gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per leeftijdscategorie en professioneel statuut, voor België, 31/12/2018	35
Tabel 14. VTE-volume en gemiddeld VTE van de actieve verpleegkundigen (PA - PR) volgens gemeenschap en geslacht, 31/12/2018	36
Tabel 15. VTE-volume en gemiddeld VTE van de actieve verpleegkundigen (PA - PR) volgens gemeenschap, nationaliteit en land van oorsprong van het diploma, 31/12/2018	36
Tabel 16. Verdeling van de actieve verpleegkundigen (PA) in het kader van de RSZ en de voltijdse equivalenten volgens gewest van tewerkstelling, gemeenschap, leeftijd en activiteitssector, 31/12/2018	38
Tabel 17. Verdeling van de actieve verpleegkundigen in loondienst in de gezondheidszorg of practising (PR) en de voltijdse equivalenten volgens gewest van tewerkstelling, gemeenschap, leeftijd en activiteitssector, 31/12/2018	40
Tabel 18. Verdeling van de specifieke RIZIV-prestaties voor verpleegkundige activiteiten van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR RIZIV) volgens zorgtype en het professioneel statuut, 31/12/2018	42
Tabel 19. Overzicht van het aantal verpleegkundige verstrekkingen in het kader van het RIZIV naar plaats van verstrekking, van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens professioneel statuut en leeftijd, 31/12/2018	43
SECTIE III. DUITSTALIGE GEMEENSCHAP	45
Tabel 20. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) in de Duitstalige Gemeenschap volgens hun professioneel statuut, 31/12/2018	45
SECTIE IV. TERRITORIALE VERDELING EN DICHTHEDEN	46
Tabel 21a. Verdeling van de actieve verpleegkundigen (PA - PR) volgens plaats van activiteit en volgens gemeenschap, 31/12/2018	46
Kaart 1. Aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per 10.000 inwoners volgens arrondissement van activiteit, 31/12/2018	48
Kaart 2. Aantal gepresteerde VTEs door de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR), per 10.000 inwoners volgens	

arrondissement van activiteit, 31/12/2018.....	48
Kaart 3. Gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR), volgens arrondissement van activiteit, 31/12/2018	49
SECTIE V: EVOLUTIE VAN DE VERPLEEGKUNDIGEN WORKFORCE 2004-2018	50
Figuur 2a. Evolutie van het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens gewest van activiteit, 2004-2018	50
Figuur 2b. Evolutie van het totaal aantal VTE's van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens gewest van activiteit, 2004-2018	50
Figuur 3a. Vergelijking van de leeftijds piramides van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR), voor de gewesten, 2018 t.o.v 2004	52
Tabel 23a. Evolutie van aantallen en VTEs van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per activiteitssector, volgens gewest van activiteit, 2004-2018.....	6
Tabel 23b. Evolutie van aantallen en VTEs van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per activiteitssector, volgens gemeenschap, 2004-2018	8
Tabel 23c. Evolutie van aantallen en VTEs van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per activiteitssector, voor België, 2004-2018	9
SECTIE VI. BIJLAGE.....	1
Tabel 24. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht, naar plaats van tewerkstelling, 31/12/2018 .	1
Tabel 25. Verdeling van de loontrekkende verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) en de voltijdse equivalenten volgens plaats van tewerkstelling, leeftijd en de activiteitssectoren, 31/12/2018.....	7
Tabel 26. Kenmerken van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens provincie van tewerkstelling, 31/12/2018 ..	10
Tabel 27. Verdeling van het aantal VTE's en gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per leeftijds categorie en professioneel statuut, volgens provincie van tewerkstelling, 31/12/2018	12

1. VOORWOORD

Dit rapport is het eindproduct van het project PlanKad verpleegkundigen, een koppeling van gegevens afkomstig van verschillende overheidsinstellingen voor de jaren 2004-2018.

We wensen dan ook vooreerst een dankwoord te richten tot onze contactpersonen bij deze instellingen die ons hielpen inzicht te verwerven in de beschikbare gegevens en ons vervolgens de weerhouden variabelen bezorgden via het tussenstation van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ).

In het bijzonder denken we aan Daniel Bodart, Mickael Daubie, Greet Laga, Pascal Meeus, Gilda Wimmer, Marie-Françoise Van Impe en Geert Verschuren op het RIZIV en Timothée Mahieu op de DG Gezondheidszorg van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (VVVL).

De gegevens werden klaargemaakt door Timothée Mahieu van de FOD VVVL, Dany Van Gucht van het RIZIV en Chris Brijs van de KSZ. De processen van gegevenstransfer en anonimisering werden in goede banen geleid door Chris Brijs op de KSZ. We bedanken hen alle drie voor de inspanning die ze leverden om ons de brongegevens voor de koppeling te bezorgen.

We wensen ook de Werkgroep Verpleegkundigen van de Planningscommissie Medisch Aanbod en de voorzitter Sabine Hans van deze werkgroep te vermelden, die er over waakten dat we bij de interpretatie van de gegevens rekening hielden met de specifieke kenmerken van het verpleegkundige-beroep.

We hopen dat de gegevens die dit rapport ter hand stelt bijdragen aan de discussie over de toekomstige ontwikkelingen van het verpleegkundige-beroep en de realisatie van de planning van de gezondheidszorg in België.

Cel Planning van het Aanbod van de Gezondheidszorgberoepen
Dienst Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening
DG Gezondheidszorg
FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

2. SYNTHESE

Om de effectieve activiteit van de verpleegkundigen te evalueren, hun activiteitsgraad te ramen en hun activiteitssectoren te identificeren, werden eerst de gegevens van de verpleegkundigen uit de Federale databank van de beroepenaars van de gezondheidszorgberoepen geëxtraheerd (bevat de personen die het beroep mogen uitoefenen in België – ook ‘Kadaster’ genaamd), en werden deze gegevens vervolgens gekoppeld met gegevens afkomstig van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale bescherming (DWH AM&SB) en het RIZIV. Deze ‘uitgebreide’ koppeling heeft betrekking op de jaren 2004 tot 2018.

Er werden drie **analysegroepen** gedefinieerd: de beroepsbeoefenaars die gemachtigd zijn om het beroep van verpleegkundige uit te oefenen (‘Licensed To Practice’ of LTP), de beroepsbeoefenaars met een activiteit op 31 december als loontrekkende of zelfstandige (‘Professionally Active’ of PA), en de beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg als verpleegkundige (‘Practising’ of PR). Alle individuen die gemachtigd zijn het beroep van verpleegkundige te mogen uitoefenen, vormen de eerste groep van analyse, ‘**Licensed To Practice**’ (LTP). Dat wil zeggen dat hij of zij in het bezit moet zijn van een diploma van verpleegkundige en een visum. Als gevolg van eventuele vertragingen bij de registratie in het Kadaster ontvingen sommige individuen (nog) geen visum, ondanks het feit dat ze reeds beschikken over een diploma van verpleegkundige. Om die reden worden alle individuen met een diploma verpleegkunde opgenomen in de analysegroep LTP. Er moet worden opgemerkt dat de individuen met een bijkomend masterdiploma van arts, tandarts of apotheker, niet worden opgenomen in deze analysegroep aangezien er wordt vanuit gegaan dat zij een beroep uitoefenen, gelinkt aan hun masterdiploma. Binnen deze populatie wordt als **beroepsactief (PA)** gedefinieerd, elke verpleegkundige die is ingeschreven als zelfstandige bij de RSVZ op 31 december of die op 31 december is opgenomen in de databank RSZ+ ten belope van minstens 0,1 VTE per jaar. Wordt beschouwd als **actief in de gezondheidszorg (PR)**, elke loontrekkende actieve verpleegkundige met minstens één werkgever in de gezondheidszorgsector, en elke zelfstandige actieve verpleegkundige met een minimaal aantal geboekte RIZIV-prestaties (817 in 2018) in de nomenclatuur verpleegkunde per jaar.

Naast het aantal beschikbare verpleegkundigen, werd ook het verrichte arbeidsvolume of het **voltijdsequivalent (VTE)** geraamd en dit binnen elke beroepssector (loontrekkende of zelfstandige) en elke analysegroep. Het VTE gepresteerd door de loontrekkenden wordt verstrekt door het DWH AM&SB op basis van de jaarlijkse activiteitsgraad en de activiteitsgraad gepresteerd in de gezondheidszorgsector tijdens het laatste trimester van het jaar. Het VTE voor zelfstandigen is gebaseerd op het aantal geboekte prestaties binnen de RIZIV nomenclatuur en op het terugbetaald bedrag van deze RIZIV-prestaties per jaar. Voor 2018 wordt een voltijdse zelfstandige betrekking gelijkgesteld aan 8.170 prestaties en een terugbetaald bedrag van €75.781. Deze cijfers komen overeen met de geobserveerde mediaan in de leeftijdsgroep 45-54jaar voor de verpleegkundigen die uitsluitend actief zijn als zelfstandige. Deze cijfers zijn verschillend voor elk jaar. Deze hoeveelheid weerspiegelt enkel het arbeidsvolume voor de prestaties die werden verricht door verpleegkundigen actief binnen het terugbetalingssysteem van de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Resultaten:

Beroepsbeoefenaars gemachtigd om het beroep uit te oefenen (Licensed to practice - LTP)

Het aantal **beroepsbeoefenaars dat gemachtigd is om het beroep van verpleegkundige uit te oefenen in 2018** ligt op **214.352**, waarvan 126.916 deel uitmaken van de Vlaamse Gemeenschap en 87.436 van de Franse Gemeenschap. Bijna 20% van deze groep LTP die deel uitmaakt van de Franse Gemeenschap heeft een niet-Belgische nationaliteit (hoofdzakelijk afkomstig uit Frankrijk). Voor de groep LTP die deel uitmaakt van de Vlaamse Gemeenschap bedraagt het aandeel beroepsbeoefenaars met een niet-Belgische nationaliteit 3%. Het percentage vrouwen bedraagt in 2018 86%.

Actieve beroepsbeoefenaars op de Belgische arbeidsmarkt (Professionally active - PA)

Van deze erkende verpleegkundigen waren er **148.782** verpleegkundigen **beroepsactief** in België op 31/12/2018 (zijnde 69% van de analysegroep LTP), waarvan 91.431 deel uitmaken van de Vlaamse Gemeenschap (72% van de groep LTP) en 57.351 deel uitmaken van de Franse Gemeenschap (66% van de groep LTP). 81% van de actieve verpleegkundigen werkte uitsluitend als loontrekkende, 11% werkte uitsluitend als zelfstandige en 8% combineerde een activiteit als loontrekkende met een activiteit als zelfstandige.

Beroepsbeoefenaars actief in de Belgische gezondheidszorgsector (Practising - PR)

Het aantal **verpleegkundigen dat actief is in de gezondheidszorg** bedraagt **126.496** (zijnde 59% van de analysegroep LTP), waarvan 76.727 in de Vlaamse Gemeenschap (60% van de groep LTP) en 49.769 in de Franse Gemeenschap (57% van de groep LTP). De verdeling van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg is de volgende: 76.613 in het Vlaams Gewest (61%), 36.832 in het Waals Gewest (29%), 12.961 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (10%) en 90 ‘uitsluitend zelfstandigen’ met domicilie in het buitenland of niet gekend (<0,1%). Als we kijken naar de leeftijdspiramide van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (Tabellen 2a, 2b, 2c en 21), kunnen we zien dat deze relatief stabiel zijn. Het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg is gelijk verdeeld per leeftijdscategorie.

De **dichtheid**, dat wil zeggen het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg per 10.000 inwoners, bedraagt 112 in België. Deze dichtheid verschilt aanzienlijk tussen de gewesten: 118 in het Vlaams Gewest, 102 in het Waals Gewest en 109 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De dichtheid varieert tussen 64 en 145 naargelang de provincie.

Het **totaal aantal VTE** van de verpleegkundigen die actief waren in de gezondheidszorg bedroeg **107.515** met een gemiddeld VTE van 0,85 dat vrij stabiel blijft volgens het gewest of de gemeenschap. In het Waals Gewest en de Waalse Gemeenschap (0,88) is het gemiddeld VTE iets hoger dan in Vlaanderen (0,83).

Verpleegkundigen die uitsluitend een activiteit als werknemer uitoefenen, vertegenwoordigen 81% van het totaal VTE volume (gem. VTE = 0,82), verpleegkundigen die uitsluitend een zelfstandige activiteit uitoefenen, vertegenwoordigen 10% van het totaal VTE-volume (gem. VTE = 1,01) en bij verpleegkundigen met een gemengd statuut is dit 9% (gem. VTE = 0,95).

Het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg in België steeg tussen 2004 en 2018 met 32% (van 95.718 naar 126.496). Opvallend is eveneens de stijging van het aandeel 55-plussers in de afgelopen jaren: van 5% naar 19%. Figuren 3a, 3b en 3c geven dit grafisch duidelijk weer. De leeftijdscategorie 50-54 toont een verdubbeling over de beschouwde periode. Voor de leeftijdscategorie 55-59 jaar is dit een verviervoudiging. De toename van het aantal verpleegkundigen is dus vooral te wijten aan het langer actief blijven op de arbeidsmarkt.

Sleutelwoorden: PlanKad, koppeling, workforce, aantal actieve verpleegkundigen, VTE

3. INLEIDING & METHODOLOGIE

3.1. De Planningscommissie Medisch Aanbod

De Planningscommissie Medisch Aanbod werd opgericht in 1996 en heeft als opdracht (conform WUG¹, artikel 91 §2):

- de behoeften inzake medisch aanbod nagaan met betrekking tot de beroepen vermeld in artikelen 3, § 1, en 4 (artsen, tandartsen, kinesitherapeuten, verpleegkundigen, vroedvrouwen en logopedisten). Bij het bepalen van deze behoeften dient rekening gehouden te worden met de evolutie van de behoeften inzake medische zorgen, de kwaliteit van de zorgverstrekking, en de demografische en de sociologische evolutie van de betrokken beroepen en van de bevolking. Bedoelde adviezen betreffen de behoeften van het Rijk;
- op een continue wijze de weerslag evalueren die de bepaling van deze behoeften heeft op de toegang tot de studies voor de beroepen bedoeld in de artikelen 3, §1, en 4²;
- jaarlijks een verslag opstellen ten behoeve van de ministers bevoegd voor Volksgezondheid en voor Sociale Zaken betreffende de relatie tussen de behoeften, studies, en de doorstroming tot de stages, met het oog op het verkrijgen van de bijzondere beroepstitels bedoeld in artikel 85 en de beroepstitel bedoeld in artikel 43, § 3.

Indien de federale overheid de toegang tot een gezondheidsberoep van WUG wenst te beperken (de contingentering) dient ze het advies in te winnen van de Planningscommissie (artikel 92 §1, §3 en §4). Indien er beslist wordt tot een beperking dan moeten die aantallen, eventueel opgesplitst per gemeenschap, bekend zijn voor de duur van de opleiding (artikel 92 §2).

De Planningscommissie bestaat uit vertegenwoordigers van de universiteiten, de mutualiteiten, de beroepen van de gezondheidszorg, de bevoegde ministers, de gemeenschappen, het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV) en de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL). De commissie telt een plenaire vergadering en werkgroepen voor de afzonderlijke gezondheidsberoepen. Administratieve en wetenschappelijke ondersteuning wordt verleend door de Cel Planning van het Aanbod van de Gezondheidsberoepen binnen de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Om haar opdracht van evaluatie van de behoeften op het gebied van het medisch aanbod te vervullen, baseert de Planningscommissie zich op de gegevens van het project PlanKad dat de recente situatie beschrijft van de verschillende gezondheidszorgberoepen (verdeling volgens leeftijd en geslacht van de actieve bevolking...) en werkt ze toekomstscenario's uit voor bepaalde gezondheidszorgberoepen met behulp van een planningsmodel.

3.2. Het 'Kadaster' - functie en beperking

Het "Kadaster" is de gegevensbank van de gezondheidszorgberoepsbeoefenaars die het recht hebben een erkend gezondheidszorgberoep in België uit te oefenen, beheerd door de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

De personen die een erkend gezondheidszorgberoep willen uitoefenen in België dienen een visum te ontvangen van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

De identificatiegegevens van de professionals die gemachtigd zijn het beroep uit te oefenen, worden geregistreerd in het "Kadaster". Deze databank functioneert als een mechanisme voor de registratie, de visumverlening, de erkenning en de controle van de beoefenaars van de verschillende gezondheidszorgberoepen. Ze wordt gedeeld met de gefedereerde entiteiten, die de informatie registreren voor het deel van het parcours van de gezondheidszorgberoepsbeoefenaar dat binnen hun competentie valt: diploma, erkenning, mogelijke stage, ...

Het Kadaster van de gezondheidszorgberoepen biedt bijgevolg een overzicht van alle personen die een aanvraag deden om een erkende professionele activiteit uit te oefenen. Er wordt onder meer informatie opgeslagen over het al dan niet bezitten van een geldige erkenning of visum, de behaalde diploma's, adres- en persoonsgegevens en eventuele specialisaties.

---

¹ Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

² Artsen en tandartsen

Om echter ten volle de missie van de Planningscommissie Medisch Aanbod te ondersteunen schiet deze gegevensbank te kort. Cruciale gegevens ontbreken. Zo bevat het Kadaster geen informatie met betrekking tot de effectieve beroepsactiviteit van de erkende personen, in welke mate deze activiteit wordt uitgeoefend en in welke sectoren de erkende beroepsbevolking zich bevindt. Personen die bijvoorbeeld België verlaten na opname in het Kadaster, en dus geen deel uitmaken van de workforce van een gezondheidszorgberoep, blijven toch aanwezig in dit Kadaster. Met andere woorden, het Kadaster biedt een zicht op de personen die een gezondheidsberoep mogen uitoefenen, maar niet op de personen die dit ook werkelijk doen.

3.3. Wat is een PlanKad?

Om te kunnen bepalen of de in het kadaster geregistreerde, erkende beroepsbeoefenaars effectief actief zijn, om hun activiteitsgraad in te schatten en hun activiteitssector te identificeren, om met andere woorden de werkelijke positie van de erkende beoefenaars van een gezondheidszorgberoep op de arbeidsmarkt te kennen, worden gegevenskoppelingen uitgevoerd tussen het Kadaster, het Datawarehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming (DWH AM & SB) en de gegevens beschikbaar ter hoogte van het RIZIV.

Deze projecten kregen de naam “PlanKad” en maken deel uit van het meerjarenplan van de Planningscommissie.

Er bestaan twee types gegevenskoppelingen:

- de “**beknopte koppeling**”, voor het meest recent beschikbaar jaar, laat toe een samenvat overzicht van de beroepsactiviteit uit te werken (actief, niet actief of gepensioneerd, actief bij het RIZIV, in loondienst, loontrekkend, zelfstandig of gemengd statuut ...).

Met dit type analyse worden “verrijkte jaarstatistieken” geproduceerd en kan flexibeler op prioriteiten op het gebied van de volksgezondheid worden gereageerd. Aangezien er geen historische trends worden behandeld, omdat de gegevens slechts één jaar omvatten, worden er geen toekomstscenario’s voor de evolutie van de workforce ontwikkeld.

- de “**uitgebreide koppeling**”, over meerdere jaren heen, laat toe de huidige en historische activiteit van het beroep gedetailleerd te analyseren en toekomstscenario’s voor de evolutie van de workforce met behulp van een planningsmodel te ontwikkelen.

Met dit type analyse kan de Planningscommissie de Minister gemotiveerde adviezen geven wat betreft het te voeren beleid om te beschikken over een voldoende aantal professionals zodat aan de behoeften van de bevolking kan worden voldaan, zonder in een situatie van overaanbod te belanden.

Het PlanKad waarvan de resultaten in dit document worden weergegeven, behoort tot dit tweede type.

3.4. Datawarehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming

Het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming (DWH AM & SB) beoogt de koppeling van sociaal-economische gegevens afkomstig van de instellingen uit de Belgische sociale zekerheid. Het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming wilt op die manier op correctere, snellere en minder omslachtige wijze kunnen antwoorden op gegevensaanvragen afkomstig van onderzoeksinstituten en de overheid. Het beheer van het DWH AM&SB is toevertrouwd aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ).

Het Datawarehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming verzamelt de administratieve gegevens van meerdere instellingen van de sociale zekerheid, met name het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ), de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ), de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten (RSZPPO, daarna DIBISS en nu deel van de RSZ), de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), de FOD Sociale Zekerheid (FOD SZ), het Fonds voor Arbeidsongevallen (FAO, nu samen met FBZ Fedris geworden), het Fonds voor Beroepsziekten (FBZ, nu samen met FAO Fedris geworden), het Nationaal Intermutualistisch College (NIC), de Pensioendienst voor de overheidssector (PDOS, nu samen met RVP FPD geworden), de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (RJV), de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP, nu samen met PDOS FPD geworden), de regionale arbeidsbemiddelingsdiensten VDAB/ACTIRIS/Forem/ADG en het Rijksregister.

3.5. De RIZIV-gegevens

Naast de reguliere arbeidsmarktgegevens, aanwezig in het DWH AM & SB, bestaat er voor de personen die terugbetaalde prestaties leveren in het kader van de ziekteverzekering nog een belangrijke bron van bijkomende informatie ter hoogte van het RIZIV: het totale aantal prestaties, het aantal prestaties per nomenclatuurcode en het totaal bedrag dat terugbetaald wordt door het RIZIV voor de verrichtingen van artikel 8 uit de nomenclatuur van verpleegkundigen. Deze gegevens bieden relevante informatie in het kader van de analyse van actieve beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg.

3.6. Verkrijgen van de gegevens en uitvoeren van de koppeling

---

Een aanvraag betreffende een “periodieke koppeling” van de gegevens voor de verschillende gezondheidszorgberoepen, geldig voor meerdere jaren, werd ter goedkeuring voorgelegd aan het Sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de Gezondheid binnen de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Privacycommissie), dewelke een positief advies uitsprak.

Dankzij deze goedkeuring kan, wanneer een koppeling voor een beroep wordt overwogen, de gegevensaanvraag rechtstreeks bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) worden ingediend.

De KSZ verzamelt voor de onderzochte beroepsgroep de aangevraagde gegevens van de verschillende bron-instanties en vervangt de rijksregisternummers door een anonieme gecodeerde sleutel die de identificatie van een persoon onmogelijk maakt, maar het wel mogelijk maakt de informatie van deze persoon, aanwezig in de verschillende bronnen, te koppelen.

Na ontvangst van de verschillende bronbestanden, gaat de Cel Planning van het Aanbod van de Gezondheidszorgberoepen over tot de eigenlijke gegevenskoppeling, de gegevensanalyse en de ontwikkeling van het rapport.

3.7. Activiteitsgegevens

In de PlanKad-koppeling zijn de gegevens betreffende de activiteit afkomstig van:

- De RSZ (cfr. § 3.4) voor de loontrekkenden;
- Het RSVZ voor de zelfstandigen;
- Het RIZIV voor de loontrekkenden of zelfstandigen die actief zijn in het systeem van de ziekte- en invaliditeitsverzekering

Voor de professionals met een statuut als loontrekkende in het kader van de RSZ worden VTE's voor het laatste trimester van het jaar aangeleverd door het DWH AM & SB, verricht bij een werkgever waarvan eveneens de activiteitssector gekend is op basis van de NACE-nomenclatuur (Statistische naamgeving van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap). Daarnaast worden in het DWH AM & SB de totale VTE's per jaar berekend op basis van de individuele VTE's per kwartaal.

De RSVZ-gegevens geven enkel aan of een beroepsbeoefenaar een activiteit uitoefent onder het statuut van zelfstandige. Ze maken het niet mogelijk de arbeidsduur of het activiteitsniveau te bepalen in deze sector.

De RIZIV-gegevens geven informatie over het totaal aantal prestaties per nomenclatuurcode en het totaal terugbetaalde bedrag voor alle geleverde verstrekkingen. Deze zijn de enige gegevens aanwezig in PlanKad om de activiteit van de zelfstandigen in te schatten. De activiteit van de zelfstandige professionals buiten het RIZIV-terugbetalingssysteem ontsnapt immers aan onze analyse aangezien deze niet wordt geregistreerd in een administratieve gegevensbank.

3.8. Gemeenschap en gewest van tewerkstelling

Een individu behoort tot de **Vlaamse of Franse Gemeenschap** op basis van de taal van het behaalde diploma (NL of FR) of, indien deze informatie ontbreekt (bij voorbeeld in het geval van een buitenlands diploma), op basis van de contacttaal (NL, FR, of DE). Wanneer de contacttaal Duits is, wordt de beroepsbeoefenaar toegewezen aan de Franse Gemeenschap.

Voor de **Duitstalige Gemeenschap** is de toevoeging van de Duitse taal als contacttaal in het kadaster nog vrij recent. Het is voor ons daarom niet mogelijk om beroepsbeoefenaars die tot deze gemeenschap behoren, te identificeren aan de hand van dit criterium. Om deze reden wordt de woonplaats gebruikt als proxy: de Duitstalige professionals worden geïdentificeerd op basis van hun domiciliëring in één van de negen gemeenten die onder de Duitstalige Gemeenschap valt.

Om het **gewest van tewerkstelling** voor de werknemers te bepalen, werd de vestigingsplaats (hoofdzetel of lokale vestiging) van de werkgever gebruikt, en dit tot op het niveau van het arrondissement. Het gewest van tewerkstelling voor de beroepsbeoefenaars met een werknemer- of gemengd statuut is het gewest van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, het gewest van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de beroepsbeoefenaar de meeste arbeidsprestaties levert.

Aangezien er geen informatie beschikbaar is over de vestigingsplaats van zelfstandigen, wordt het arrondissement van de woonplaats gehanteerd. Het gewest van tewerkstelling van de beroepsbeoefenaars met zelfstandig statuut is bijgevolg het gewest van de woonplaats.

3.9. Analysegroepen

Dit rapport beschrijft de resultaten van de gegevenskoppeling voor de beroepsgroep van de verpleegkundigen. Deze resultaten zijn gevalideerd door de Planningscommissie van het medisch aanbod.

Alle individuen die gemachtigd zijn het beroep van verpleegkundige te mogen uitoefenen, vormen een eerste groep van analyse, '**Licensed To Practice**' (**LTP**). Dat wil zeggen dat hij of zij in het bezit moet zijn van een diploma van verpleegkundige en een visum. Als gevolg van eventuele vertragingen bij de registratie in het Kadaster ontvingen sommige individuen (nog) geen visum, ondanks het feit dat ze reeds beschikken over een diploma van verpleegkundige. Om die reden worden alle individuen met een diploma verpleegkunde opgenomen in de analysegroep LTP. Er moet worden opgemerkt dat de individuen met een bijkomend masterdiploma van arts, tandarts of apotheker, niet worden opgenomen in deze analysegroep aangezien er wordt vanuit gegaan dat zij een beroep uitoefenen, gelinkt aan hun masterdiploma.

De tweede en derde analysegroep omvatten de individuen met een professionele activiteit:

De analysegroep '**Professionally Active**' (**PA**) omvat de beroepsactieve verpleegkundigen binnen de analysegroep '**LTP**'. Een verpleegkundige wordt als actief beschouwd wanneer hij of zij op 31 december ingeschreven is in RSVZ als zelfstandige of op 31 december aanwezig is in de gegevensbank van RSZ/RSZPPO met minstens 0,1 jaarlijks voltijds equivalent of VTE. Deze grens ter afbakening van de activiteit in het kader van de RSZ werd vastgelegd binnen de werkgroep Verpleegkundigen van de Planningscommissie.

De analysegroep '**Practising**' (**PR**) (actief als verpleegkundige) bestaat uit de actieve verpleegkundigen van de analysegroep PA die een activiteit uitoefenen in de gezondheidszorg. Een individu wordt aan deze groep toegewezen indien hij of zij is ingeschreven in RSVZ op 31 december en een minimaal aantal prestaties van artikel 8 binnen de RIZIV-nomenclatuur heeft verricht in desbetreffend jaar of op 31 december aanwezig is in de gegevensbank van RSZ met minstens 0.1 jaarlijks VTE en een activiteit binnen een gezondheidszorgsector. Voor 2018 bedraagt het minimaal aantal RIZIV-prestaties om als zelfstandige verpleegkundige opgenomen te worden in de analysegroep practising 817.

Deze grens ter afbakening van de activiteit in het kader van het RIZIV werd bepaald aan de hand van een sensibiliteitsanalyse binnen de werkgroep en komt tevens overeen met 10% van het mediaan aantal RIZIV-prestaties waargenomen binnen de referentiegroep, met name de zelfstandige verpleegkundigen uit de leeftijdscategorie 45-54 jaar, zonder activiteit als loontrekkende in bijberoep (= leeftijdsgroep waarvoor de zelfstandige activiteit een optimaal niveau bereikt).

De analysegroep "Practising" vertegenwoordigt de workforce van de gezondheidszorg.

Hoewel het uitoefenen van het beroep leraar verpleegkunde een vorm van verpleegkundige praktijk is, werd ervoor gekozen om de verpleegkundigen in loondienst in de onderwijssector niet in deze analysegroep op te nemen.

3.10. Berekening van voltijdse equivalenten (VTE)

3.10.1. Het concept ‘voltijds equivalent’

Een **voltijds equivalent (VTE)** drukt uit welke proportie van het arbeidsvolume van één normale voltijdse betrekking een persoon uitvoert.

Dit equivalent wordt weergegeven in relatie tot een fictieve ‘Maatman’: een individu dat op jaarbasis in dezelfde functie een volledige arbeidsprestatie uitvoert. Een persoon die exact de helft van dit arbeidsvolume presteert wordt een VTE van 0,5 toegekend.

Het voordeel van een analyse in functie van VTE's bestaat erin dat het gepresteerde arbeidsvolume kan worden gemeten en vergeleken, en niet enkel het aantal personen dat in een gegeven sector aanwezig is. Zo kan onder meer het effect van deeltijdse arbeid op de aanwezige arbeidsvolumes worden gemeten.

3.10.2. VTE voor verpleegkundigen met werknemersstatuut

Het jaarlijks gepresteerde VTE voor ieder individu dat deel uitmaakt van de analysegroep wordt berekend ter hoogte van het DWH AM & SB op basis van de door de RSZ aangeleverde individuele VTE's per kwartaal. Deze VTE-indicator komt overeen met de som van het werkelijk gepresteerde arbeidsvolume over de vier kwartalen, met andere woorden, zonder de periodes van afwezigheid waarvoor geen salaris wordt ontvangen zoals bijvoorbeeld betaalde feestdagen of ziekteverlof.

Afhankelijk van de analysegroep wordt het VTE op verschillende wijze berekend.

Voor de verpleegkundigen in loondienst (PA) wordt de jaarlijkse activiteitsgraad, zoals aangeleverd door het DWH AM & SB, gehanteerd als VTE. Onafhankelijk van de sector waarin de activiteit werd uitgeoefend, stelt dit VTE de som van het werkelijk gepresteerde arbeidsvolume over de vier kwartalen voor.

Het VTE van de verpleegkundigen in loondienst met een activiteit in de gezondheidszorgsector (PR) komt overeen met de som van de gepresteerde activiteitsgraad in de gezondheidszorgsector tijdens het laatste trimester van het jaar. Dit VTE stelt dus het werkelijk gepresteerde arbeidsvolume van het laatste kwartaal voor, specifiek voor de gezondheidszorgsector.

Aangezien de methode ter ontwikkeling van het VTE verschilt voor beide analysegroepen, moeten ze met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

3.10.3. VTE voor verpleegkundigen met zelfstandig statuut

De berekening van een VTE voor de personen die actief zijn als zelfstandige ligt niet voor de hand. We beschikken hier niet, zoals het geval is voor de werknemers, over een eenduidige indicator van het gepresteerde arbeidsvolume. We baseren ons daarom op de prestaties binnen de RIZIV-nomenclatuur en moeten rekening houden met volgende beperkingen.

Allereerst mag men niet vergeten dat de bedragen voor de prestaties die worden terugbetaald door het RIZIV en die mee aan de basis liggen van de bepaling van het VTE niet overeenkomen met de uiteindelijke jaarlijkse verloning van de zorgverstrekkers. Bovendien kunnen de RIZIV-prestaties, geboekt in de loop van een jaar, verricht zijn in het desbetreffend jaar of in de voorgaande twee jaren (als gevolg van de termijn waarover patiënten beschikken voor het indienen van hun zorgattesten bij de verzekeraar).

Omwille van de hierboven aangehaalde methodologische beperkingen kan de gehanteerde RIZIV VTE-waarde in de PlanKad-rapporten ook niet normatief gebruikt worden. Ze dient enkel om een relatieve waarde van grootte voor een geleverde prestatie weer te geven, telkens in relatie tot de gekozen maatstaf op basis van de volgende berekeningswijze.

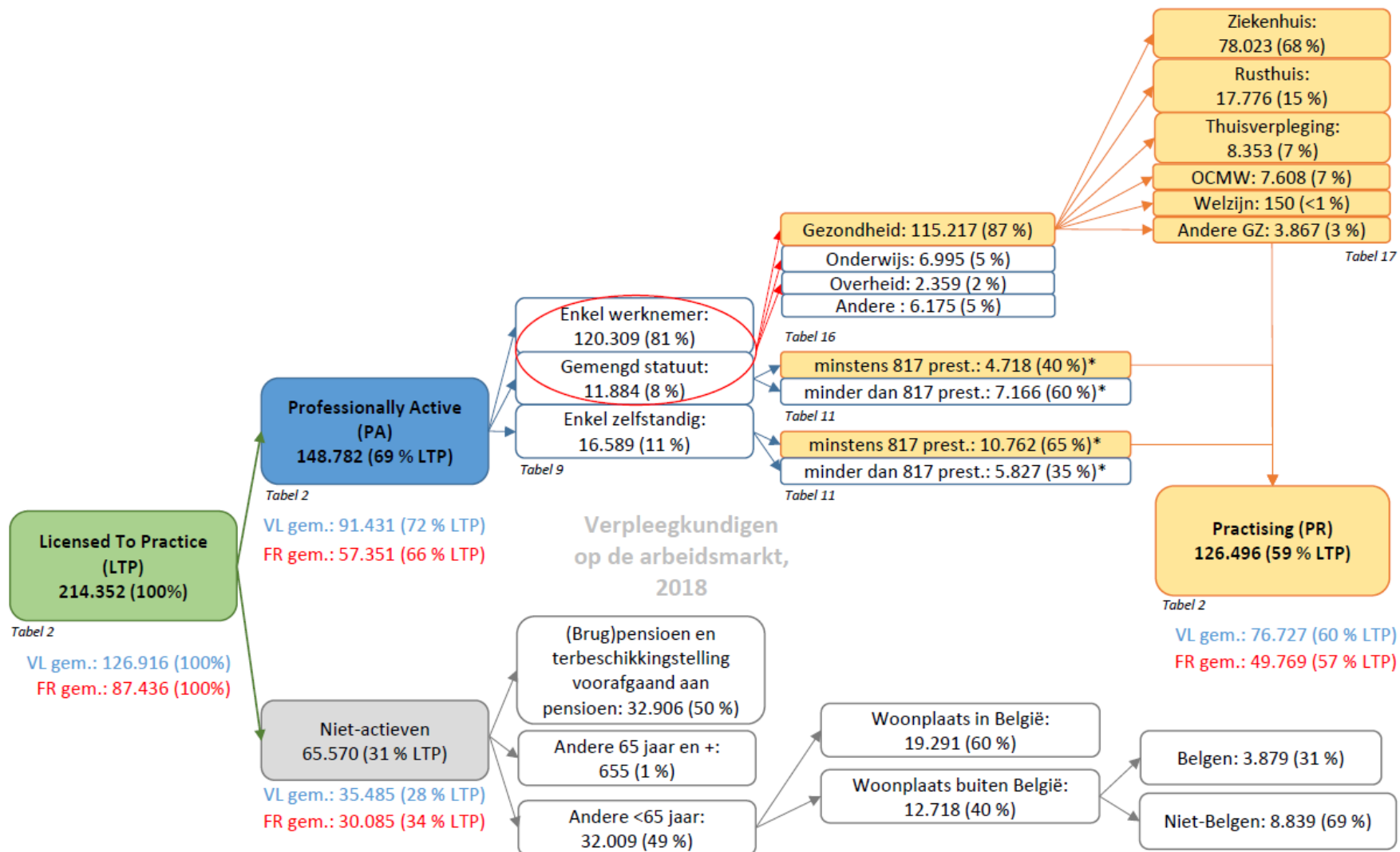
Het VTE wordt gebaseerd op de RIZIV-activiteiten binnen artikel 8 van de RIZIV-nomenclatuur. In 2018 wordt een voltijdse, zelfstandige betrekking gelijkgesteld aan 8.170 prestaties per jaar en daarnaast aan een bruto terugbetaald bedrag van €75.781 per jaar. Het uiteindelijke VTE wordt bepaald door het gemiddelde te nemen van beide berekeningswijzen.

Deze cijfers komen overeen met het mediaan aantal geboekte RIZIV-prestaties en het mediaan terugbetaald bedrag dat werd waargenomen binnen een referentiegroep, met name de verpleegkundigen die uitsluitend als zelfstandige actief zijn uit de leeftijdscategorie 45-54 jaar, zonder activiteit als loontrekkende in bijberoep (= leeftijdsgroep waarvoor de zelfstandige activiteit een maximaal niveau bereikt). Een verpleegkundige die meer prestaties boekte of een groter bedrag terugbetaald kreeg, zal bijgevolg een groter VTE hebben.

De geboekte RIZIV-prestaties door verpleegkundigen kunnen een overschatting zijn, aangezien sommige handelingen die door een verpleegkundige werden geboekt, door een zorgkundige zouden kunnen zijn uitgevoerd. De aangeleverde gegevens stellen ons niet in staat hierin een onderscheid te maken.

Eveneens belangrijk is de vermelding dat alle handelingen die worden verricht buiten het kader van het RIZIV, aangezien ze niet geregistreerd worden in een gegevensbank, niet weerspiegeld worden in de berekening van dat VTE. Hetzelfde geldt voor de administratieve taken. Dit VTE weerspiegelt dus enkel het arbeidsvolume voor alle prestaties die werden verricht door de verpleegkundigen die actief zijn binnen het terugbetalingssysteem van de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

4. SCHEMATISCH OVERZICHT

* prestaties uit artikel 8 van de RIZIV nomenclatuur in 2018

5. RESULTATEN

SECTIE I. SAMENSTELLING EN BESCHRIJVING VAN DE ANALYSEGROEPEN

Tabel 1. Aanwezigheid in en verdeling van de verpleegkundigen binnen de verschillende gegevensbanken, 31/12/2018

	FOD	RIZIV	RSZ	RSVZ
Woonplaats				
Vlaams Gewest	128.792	66.590	88.149	17.244
Waals Gewest	58.719	36.177	39.675	10.063
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	10.134	5.238	6.939	966
Buitenland & onbekend	16.838	5.238	3.037	272
Gemeenschap				
Vlaamse Gemeenschap	126.981	63.925	84.163	16.260
Franse Gemeenschap	87.502	49.318	53.637	12.285
Totaal	<u>214.483</u>	<u>113.243</u>	<u>137.800</u>	<u>28.545</u>

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 1

Deze tabel geeft de aanwezigheid weer van de individuen in de verschillende bronnen van de gegevenskoppeling op 31/12/2018. Alle individuen uit de analysegroep 'verpleegkundigen' zijn aanwezig in de gegevensbank van de gezondheidszorgberoepen (FOD/kolom 2), aangezien deze bron aan de oorsprong ligt van de gegevenskoppeling. Eenzelfde beroepsbeoefenaar kan in verschillende kolommen voorkomen (3 tot 5) in functie van de statuten en/of activiteiten die hij of zij combineert of opeenvolgend uitoefent in de loop van een kalenderjaar.

De som van het aantal verpleegkundigen in het Vlaams Gewest, Waals Gewest, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in de categorie buitenland & onbekend is gelijk aan de som van het aantal verpleegkundigen die behoren tot de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap. Dit aantal komt overeen met het totaal geobserveerde verpleegkundigen aanwezig in de federale gegevensbank van de gezondheidszorgberoepen.

Toelichting

Kolom 1: Woonplaats of gemeenschap:

- De woonplaatscategorie 'Buitenland & onbekend' omvat de beroepsbeoefenaars van wie de woonplaats zich buiten België bevindt of niet gekend is.

- Een individu behoort tot de Vlaamse of Franse Gemeenschap op basis van de taal van het behaalde diploma (NL of FR) of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal (NL, FR of DE). Het Duits werd slechts toegevoegd als mogelijke contacttaal vanaf 2014 door de administratie. Aangezien dit bijgevolg een klein aantal personen betreft en het de reële situatie niet weerspiegelt, werd beslist om deze personen in de tabel op te nemen in de Franse gemeenschap.

Kolommen 2 tot 5: Het gaat om de personen die aanwezig zijn in de verschillende gegevensbanken, ook al is hun activiteit er minimaal of onbestaande. Het volstaat om aanwezig te zijn in een gegevensbank om opgenomen te worden in de overeenkomstige kolom.

Tabel 2a. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht, per gewest van tewerkstelling, 31/12/2018

Vlaams Gewest										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	5.678	4.579	4.328		717	522	4.961	3.806		
25<30	11.277	10.666	9.870		1.642	1.465	9.635	8.405		
30<35	10.308	9.733	8.754		1.443	1.258	8.865	7.496		
35<40	11.228	10.532	9.077		1.597	1.320	9.631	7.757		
40<45	12.895	12.010	9.917		1.769	1.353	11.126	8.564		
45<50	12.518	11.497	9.552		1.642	1.241	10.876	8.311		
50<55	14.384	12.837	10.615		1.947	1.468	12.437	9.147		
55<60	15.481	12.879	10.458		2.230	1.601	13.251	8.857		
60<65	11.971	5.186	3.852		1.810	867	10.161	2.985		
65+	17.734	703	190		1.842	36	15.892	154		
Tot.	123.474	90.622	76.613		16.639	11.131	106.835	65.482		

Waals Gewest										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	2.377	1.688	1.600		278	191	2.099	1.409		
25<30	5.673	5.018	4.717		931	763	4.742	3.954		
30<35	5.639	5.133	4.746		932	821	4.707	3.925		
35<40	5.923	5.421	4.869		926	780	4.997	4.089		
40<45	6.657	6.049	5.245		1.044	852	5.613	4.393		
45<50	5.954	5.295	4.554		788	642	5.166	3.912		
50<55	6.098	5.308	4.517		593	444	5.505	4.073		
55<60	6.522	5.239	4.421		672	503	5.850	3.918		
60<65	5.199	2.548	2.017		480	272	4.719	1.745		
65+	7.875	380	146		329	11	7.546	135		
Tot.	57.917	42.079	36.832		6.973	5.279	50.944	31.553		

Brussels Hoofdstedelijk Gewest										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	693	500	425		90	60	603	365		
25<30	2.118	1.849	1.604		371	296	1.747	1.308		
30<35	2.055	1.878	1.623		421	343	1.634	1.280		
35<40	2.102	1.957	1.612		443	354	1.659	1.258		
40<45	2.295	2.157	1.723		411	325	1.884	1.398		
45<50	2.086	1.970	1.588		356	274	1.730	1.314		
50<55	2.249	2.102	1.679		354	271	1.895	1.408		
55<60	2.389	2.199	1.728		365	269	2.024	1.459		
60<65	1.539	1.215	931		248	175	1.291	756		
65+	1.509	106	48		56	9	1.453	39		
Tot.	19.035	15.933	12.961		3.115	2.376	15.920	10.585		

Tabel 2b. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht, per gemeenschap, 31/12/2018

Vlaamse Gemeenschap										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	5.869	4.687	4.415		749	536	5.120	3.879		
25<30	11.836	10.930	10.075		1.746	1.511	10.090	8.564		
30<35	9.638	8.812	7.880		1.498	1.234	8.140	6.646		
35<40	10.859	10.016	8.545		1.586	1.261	9.273	7.284		
40<45	13.261	12.138	9.924		1.884	1.394	11.377	8.530		
45<50	13.051	11.737	9.667		1.762	1.289	11.289	8.378		
50<55	15.123	13.254	10.900		2.145	1.560	12.978	9.340		
55<60	16.553	13.550	10.964		2.528	1.746	14.025	9.218		
60<65	12.641	5.593	4.165		2.031	975	10.610	3.190		
65+	18.085	714	192		1.902	38	16.183	154		
Tot.	126.916	91.431	76.727		17.831	11.544	109.085	65.183		

Franse Gemeenschap										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	3.757	2.086	1.943		463	238	3.294	1.705		
25<30	10.002	6.632	6.136		1.628	1.013	8.374	5.123		
30<35	10.540	7.960	7.263		1.797	1.190	8.743	6.073		
35<40	9.832	7.919	7.027		1.684	1.197	8.148	5.830		
40<45	9.878	8.093	6.972		1.594	1.138	8.284	5.834		
45<50	8.641	7.037	6.035		1.227	870	7.414	5.165		
50<55	8.698	7.004	5.915		910	623	7.788	5.292		
55<60	9.033	6.779	5.647		912	627	8.121	5.020		
60<65	6.990	3.363	2.638		627	340	6.363	2.298		
65+	10.065	478	193		398	18	9.667	175		
Tot.	87.436	57.351	49.769		11.240	7.254	76.196	42.515		

Tabel 2c. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht, voor België, 31/12/2018

België										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	9.626	6.773	6.358		1.212	774	8.414	5.584		
25<30	21.838	17.562	16.211		3.374	2.524	18.464	13.687		
30<35	20.178	16.772	15.143		3.295	2.424	16.883	12.719		
35<40	20.691	17.935	15.572		3.270	2.458	17.421	13.114		
40<45	23.139	20.231	16.896		3.478	2.532	19.661	14.364		
45<50	21.692	18.774	15.702		2.989	2.159	18.703	13.543		
50<55	23.821	20.258	16.815		3.055	2.183	20.766	14.632		
55<60	25.586	20.329	16.611		3.440	2.373	22.146	14.238		
60<65	19.631	8.956	6.803		2.658	1.315	16.973	5.488		
65+	28.150	1.192	385		2.300	56	25.850	329		
Tot.	214.352	148.782	126.496		29.071	18.798	185.281	107.698		

Richtlijnen ter interpretatie - Tabellen 2a, 2b en 2c

Tabellen 2a, 2b en 2c tonen de verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht voor elk gewest van tewerkstelling (a), voor elke gemeenschap (b) en voor België (c) (op 31/12/2018). Voor een verdeling volgens **provincie**, zie sectie **VI. bijlage**.

Het groene staafdiagram aan de linkerkant geeft het percentage individuen weer per analysegroep (LTP, PA of PR) ten opzichte van het totale aantal gemachtigde individuen (Totaal LTP) en dit binnen elke leeftijdscategorie. Met andere woorden, binnen de groep LTP ('Licensed To Practice') wordt de proportie aan PA ('Professionally Active') weergegeven, en binnen de groep PA wordt de proportie aan PR ('Practicing') weergegeven. De verschillende analysegroepen worden hieronder gedetailleerd beschreven.

In de staafdiagrammen aan de rechterkant worden deze populaties verdeeld volgens leeftijd en geslacht: de blauwe staafjes geven het aandeel mannen weer per leeftijdscategorie en de rode staafjes tonen het aandeel vrouwen per leeftijdscategorie.

In de tabellen komen de kleurencodes tussen staafjes en analysegroep overeen.

Het gewest van tewerkstelling voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut op 31/12/2018 is het gewest van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, het gewest van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert. Het gewest van tewerkstelling voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut of voor niet-actieve gemachtigde verpleegkundigen is het gewest van de woonplaats.

De gemeenschap waartoe een individu behoort, wordt bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

Toelichting

Kolommen 2, 6 en 8: LTP (= Licensed to Practice): Alle individuen die in het bezit zijn van een diploma van verpleegkundige en een visum. Als gevolg van eventuele vertragingen bij de registratie in het Kadaster ontvingen sommige individuen (nog) geen visum, ondanks het feit dat ze reeds beschikken over een diploma van verpleegkundige. Om die reden worden alle individuen met een diploma verpleegkunde opgenomen in de analysegroep LTP. Er moet worden opgemerkt dat de individuen met een bijkomend masterdiploma van arts, tandarts of apotheker, niet worden opgenomen in deze analysegroep aangezien er wordt vanuit gegaan dat zij een beroep uitoefenen, gelinkt aan hun masterdiploma.

LTP volgens leeftijdscategorie, voor beide geslachten samen (kolom 2), voor de mannen (kolom 6) en voor de vrouwen (kolom 8).

Kolom 3: PA (= Professionally active): Aantal actieve verpleegkundigen volgens hun leeftijdscategorie. Een verpleegkundige (LTP) wordt als beroepsactief beschouwd wanneer hij of zij op 31 december 2018 ingeschreven is in RSVZ als zelfstandige of op 31 december 2018 aanwezig is in de gegevensbank van RSZ met minstens 0.1 VTE in 2018.

Kolommen 4, 7 en 9: PR (= Practising): Aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg volgens hun leeftijdscategorie, voor beide geslachten samen (kolom 4), voor de mannen (kolom 7) en voor de vrouwen (kolom 9). Tot deze analysegroep behoren de actieve verpleegkundigen uit de analysegroep PA met een activiteit in de gezondheidszorg. Een individu wordt aan de groep PR toegewezen indien hij of zij aanwezig was in de databank van de RSZ op 31/12/2018 met een activiteitsniveau van 0,1 VTE op jaarbasis met minstens 1 werkgever in de gezondheidszorgsector, OF indien hij of zij was ingeschreven in de RSVZ op 31/12/2018 met een totaal activiteitsniveau van minstens 10% van een voltijdse, zelfstandige betrekking. Een voltijdse, zelfstandige betrekking voor een verpleegkundigen actief in de nomenclatuur Verpleegkunde wordt gelijkgesteld aan een bruto terugbetaald bedrag van €75.781 en aan 8.170 RIZIV-prestaties per jaar.

Tabel 3. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens gemeenschap en geslacht, 31/12/2018

		LTP		PA		PR	
Gemeenschap	Geslacht	N	% N	N	% N	N	% N
Vlaamse Gemeenschap	Man	17.831	14,05	14.115	15,44	11.544	15,05
	Vrouw	109.085	85,95	77.316	84,56	65.183	84,95
		<u>126.916</u>	<u>100,00</u>	<u>91.431</u>	<u>100,00</u>	<u>76.727</u>	<u>100,00</u>
Franse Gemeenschap	Man	11.240	12,86	8.163	14,23	7.254	14,58
	Vrouw	76.196	87,14	49.188	85,77	42.515	85,42
		<u>87.436</u>	<u>100,00</u>	<u>57.351</u>	<u>100,00</u>	<u>49.769</u>	<u>100,00</u>
Totaal	Man	29.071	13,56	22.278	14,97	18.798	14,86
	Vrouw	185.281	86,44	126.504	85,03	107.698	85,14
		<u>214.352</u>	<u>100,00</u>	<u>148.782</u>	<u>100,00</u>	<u>126.496</u>	<u>100,00</u>

Tabel 4. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens gemeenschap, nationaliteit en land van oorsprong van het diploma, 31/12/2018

		LTP		PA		PR	
Gemeenschap	Nationaliteit + land van diploma	N	% N	N	% N	N	% N
Vlaamse Gemeenschap	BE nat + BE dip	122.694	96,67	89.202	97,56	74.755	97,43
	BE nat + N-BE dip	596	0,47	463	0,51	392	0,51
	N-BE nat + BE dip	1.343	1,06	778	0,85	694	0,90
	N-BE nat + N-BE dip	2.283	1,80	988	1,08	886	1,15
		<u>126.916</u>	<u>100,00</u>	<u>91.431</u>	<u>100,00</u>	<u>76.727</u>	<u>100,00</u>
Franse Gemeenschap	BE nat + BE dip	69.701	79,72	49.340	86,03	42.458	85,31
	BE nat + N-BE dip	1.011	1,16	799	1,39	736	1,48
	N-BE nat + BE dip	10.710	12,25	4.845	8,45	4.435	8,91
	N-BE nat + N-BE dip	6.014	6,88	2.367	4,13	2.140	4,30
		<u>87.436</u>	<u>100,00</u>	<u>57.351</u>	<u>100,00</u>	<u>49.769</u>	<u>100,00</u>
Totaal	BE nat + BE dip	192.395	89,76	138.542	93,12	117.213	92,66
	BE nat + N-BE dip	1.607	0,75	1.262	0,85	1.128	0,89
	N-BE nat + BE dip	12.053	5,62	5.623	3,78	5.129	4,05
	N-BE nat + N-BE dip	8.297	3,87	3.355	2,25	3.026	2,39
		<u>214.352</u>	<u>100,00</u>	<u>148.782</u>	<u>100,00</u>	<u>126.496</u>	<u>100,00</u>

Richtlijnen ter interpretatie - Tabellen 3 en 4

De tabellen 3 en 4 tonen de verdeling van de verpleegkundigen (LTP = Licensed To Practice ; PA = Professionally Active ; PR = Practising) volgens gemeenschap (op 31/12/2018). Per gemeenschap worden subtotalen weergegeven om zo een vergelijking binnen elke gemeenschap mogelijk te maken.

Tabel 3 deelt de resultaten op naar geslacht, terwijl tabel 4 deze presenteert naar de combinatie van de nationaliteit van het individu en het land waarin het diploma werd behaald.

Toelichting

Kolom 1: Gemeenschap: De gemeenschap waartoe een individu behoort werd bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

Kolom 2: Geslacht of Nationaliteit + land van diploma: Combinatie van de nationaliteit (BE nat = Belgische, N-BE nat = niet-Belgische) en het land van oorsprong van het diploma (BE dip = Belgisch diploma, N-BE dip = niet-Belgisch diploma) van het individu.

Kolommen 3 en 4: LTP N en %N: Aantallen en percentages van de verpleegkundigen die gemachtigd zijn om het beroep uit te oefenen (Licensed to Practice).

Kolommen 5 en 6: PA N en %N: Aantallen en percentages van de beroepsactieve verpleegkundigen (Professionally Active).

Kolommen 7 en 8: PR N en %N: Aantallen en percentages van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (Practising). De percentages zijn berekend per kolom en per gemeenschap. Ze drukken het aandeel van elke geslacht of combinatie van de nationaliteit van het individu en het land waarin het diploma werd behaald uit binnen elke gemeenschap.

Tabel 5a. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens het land of de groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit en volgens de woonplaats, voor België, 31/12/2018

Land of groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit	LTP		Woonplaats					PA		PR	
	N	% N	VG	WG	BHG	N-BE	% Dom. België	N	% N	N	% N
België	194.002	90,51	125.983	54.869	7.828	5.322	97,26	139.804	93,97	118.341	93,55
Frankrijk	10.488	4,89	210	1.693	923	7.662	26,95	4.023	2,70	3.659	2,89
Nederland	1.640	0,77	804	36	28	772	52,93	710	0,48	618	0,49
Duitsland	338	0,16	82	76	16	164	51,48	134	0,09	117	0,09
Luxemburg	120	0,06	6	19	14	81	32,50	17	0,01	13	0,01
Andere landen van de Europese Unie:											
Zuid-Europa	2.998	1,40	384	1.010	478	1.126	62,44	1.556	1,05	1.424	1,13
Oost-Europa	2.205	1,03	773	410	379	643	70,84	1.252	0,84	1.118	0,88
West-Europa	176	0,08	51	20	14	91	48,30	60	0,04	49	0,04
Noord-Europa	88	0,04	32	3	8	45	48,86	33	0,02	28	0,02
Tot. Europ. Unie *	18.053	8,42	2.342	3.267	1.860	10.584	41,37	7.785	5,23	7.026	5,55
Afrika	1.313	0,61	217	378	328	390	70,30	798	0,54	760	0,60
Onbekend	387	0,18	10	32	20	325	16,02	89	0,06	84	0,07
Azië	383	0,18	109	110	49	115	69,97	216	0,15	204	0,16
Amerika	138	0,06	27	13	21	77	44,20	41	0,03	37	0,03
Europa - niet EU	62	0,03	39	12	4	7	88,71	47	0,03	43	0,03
Oceanië	14	0,01	5	0	1	8	42,86	2	0,00	1	0,00
<i>Algemeen totaal</i>	<i>214.352</i>	<i>100,00</i>	<i>128.732</i>	<i>58.681</i>	<i>10.111</i>	<i>16.828</i>	<i>92,15</i>	<i>148.782</i>	<i>100,00</i>	<i>126.496</i>	<i>100,00</i>

Tabel 5b. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens het land of de groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit en volgens de woonplaats, voor de Vlaamse Gemeenschap, 31/12/2018

Land of groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit	LTP		Woonplaats					PA		PR	
	N	% N	VG	WG	BHG	N-BE	% Dom. België	N	% N	N	% N
België	123.290	97,14	118.629	1.762	925	1.974	98,40	89.665	98,07	75.147	97,94
Nederland	1.523	1,20	763	13	20	727	52,27	651	0,71	571	0,74
Frankrijk	125	0,10	29	24	8	64	48,80	63	0,07	54	0,07
Duitsland	114	0,09	66	2	2	44	61,40	50	0,05	44	0,06
Luxemburg	7	0,01	2	0	1	4	42,86	3	0,00	2	0,00
Andere landen van de Europese Unie:											
Oost-Europa	832	0,66	541	3	30	258	68,99	479	0,52	429	0,56
Zuid-Europa	454	0,36	198	9	20	227	50,00	191	0,21	181	0,24
West-Europa	70	0,06	40	0	1	29	58,57	34	0,04	26	0,03
Noord-Europa	45	0,04	27	0	0	18	60,00	22	0,02	21	0,03
Tot. Europ. Unie *	3.170	2,50	1.666	51	82	1.371	56,75	1.493	1,63	1.328	1,73
Azië	225	0,18	100	69	9	47	79,11	152	0,17	143	0,19
Afrika	85	0,07	57	6	13	9	89,41	67	0,07	63	0,08
Onbekend	53	0,04	9	2	1	41	22,64	3	0,00	2	0,00
Amerika	42	0,03	22	1	2	17	59,52	19	0,02	16	0,02
Europa - niet EU	41	0,03	37	0	2	2	95,12	30	0,03	27	0,04
Oceanië	10	0,01	5	0	0	5	50,00	2	0,00	1	0,00
<i>Algemeen totaal</i>	<i>126.916</i>	<i>100,00</i>	<i>120.525</i>	<i>1.891</i>	<i>1.034</i>	<i>3.466</i>	<i>97,27</i>	<i>91.431</i>	<i>100,00</i>	<i>76.727</i>	<i>100,00</i>

Tabel 5c. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens het land of de groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit en volgens de woonplaats, voor de Franse Gemeenschap, 31/12/2018

Land of groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit	LTP		Woonplaats					PA		PR	
	N	% N	VG	WG	BHG	N-BE	% Dom. België	N	% N	N	% N
België	70.712	80,87	7.354	53.107	6.903	3.348	95,27	50.139	87,42	43.194	86,79
Frankrijk	10.363	11,85	181	1.669	915	7.598	26,68	3.960	6,90	3.605	7,24
Duitsland	224	0,26	16	74	14	120	46,43	84	0,15	73	0,15
Nederland	117	0,13	41	23	8	45	61,54	59	0,10	47	0,09
Luxemburg	113	0,13	4	19	13	77	31,86	14	0,02	11	0,02
Andere landen van de Europese Unie:											
Zuid-Europa	2.544	2,91	186	1.001	458	899	64,66	1.365	2,38	1.243	2,50
Oost-Europa	1.373	1,57	232	407	349	385	71,96	773	1,35	689	1,38
West-Europa	106	0,12	11	20	13	62	41,51	26	0,05	23	0,05
Noord-Europa	43	0,05	5	3	8	27	37,21	11	0,02	7	0,01
Tot. Europ. Unie *	14.883	17,02	676	3.216	1.778	9.213	38,10	6.292	10,97	5.698	11,45
Afrika	1.228	1,40	160	372	315	381	68,97	731	1,27	697	1,40
Onbekend	334	0,38	1	30	19	284	14,97	86	0,15	82	0,16
Azië	158	0,18	9	41	40	68	56,96	64	0,11	61	0,12
Amerika	96	0,11	5	12	19	60	37,50	22	0,04	21	0,04
Europa - niet EU	21	0,02	2	12	2	5	76,19	17	0,03	16	0,03
Oceanië	4	0,00	0	0	1	3	25,00	0	0,00	0	0,00
<i>Algemeen totaal</i>	<i>87.436</i>	<i>100,00</i>	<i>8.207</i>	<i>56.790</i>	<i>9.077</i>	<i>13.362</i>	<i>84,72</i>	<i>57.351</i>	<i>100,00</i>	<i>49.769</i>	<i>100,00</i>

Richtlijnen ter interpretatie - Tabellen 5a, 5b en 5c

In tabellen 5a, 5b en 5c wordt een verdeling gemaakt van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens het land of de groep van landen gerelateerd aan de nationaliteit en volgens de woonplaats, voor België (a), voor de Vlaamse Gemeenschap (b) en voor de Franse Gemeenschap (c) (op 31/12/2018).

Toelichting

Kolom 1: *Omwille van privacyredenen worden de nationaliteiten gegroepeerd in grote categorieën wanneer slechts een klein aantal individuen van een specifiek land aanwezig is. Wanneer een land niet afzonderlijk wordt vermeld, dan wordt de volgende indeling gehanteerd:*

- Noord-Europa: Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen, Zweden;

- Oost-Europa: Bulgarije, Estland, Hongarije, Kroatië, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slowakije, Slovenië en Tsjechië;

- Zuid-Europa: Cyprus, Griekenland, Italië, Malta, Portugal, Spanje;

- West-Europa: Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Ierland, Liechtenstein, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Zwitserland;

* Totaal Europese Unie: Deze groep omvat de landen van de Europese Unie, met uitzondering van België. Behalve de lidstaten van de EU werden ook de lidstaten van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) opgenomen.

Kolommen 2 en 3: *LTP N en %N: Aantallen en percentages van de verpleegkundigen die het beroep mogen uitoefenen (LTP).*

Kolommen 4 tot 7: *Woonplaats: Aantal verpleegkundigen op basis van hun woonplaats (VG = Vlaams Gewest, WG = Waals Gewest, BHG = Brussels Hoofdstedelijk Gewest, N-BE = Woonplaats buiten België).*

Kolom 8: *% Dom. België: Percentage van de verpleegkundigen die het beroep mogen uitoefenen (LTP) dat in België gedomicilieerd is (som van kolommen 4 tot 6 over kolom 2)*

Kolommen 9 en 10: *PA N en %N: Aantallen en percentages van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA).*

Kolommen 11 en 12: *PR N en %N: Aantallen en percentages van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR).*

De percentages worden berekend per kolom en drukken het aandeel uit dat elke nationaliteit vertegenwoordigt binnen de analysegroep.

Tabel 6. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens woonplaats en taal van diploma, 31/12/2018

		LTP		PA		PR	
Woonplaats	Taal diploma	N	% N	N	% N	N	% N
Vlaams Gewest	Frans	8.207	6,38	6.779	7,07	5.985	7,40
	Nederlands	120.525	93,62	89.101	92,93	74.848	92,60
		<u>128.732</u>	<u>100,00</u>	<u>95.880</u>	<u>100,00</u>	<u>80.833</u>	<u>100,00</u>
Waals Gewest	Frans	56.790	96,78	41.556	97,00	35.915	97,16
	Nederlands	1.891	3,22	1.287	3,00	1.051	2,84
		<u>58.681</u>	<u>100,00</u>	<u>42.843</u>	<u>100,00</u>	<u>36.966</u>	<u>100,00</u>
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Frans	9.077	89,77	6.339	90,44	5.396	91,38
	Nederlands	1.034	10,23	670	9,56	509	8,62
		<u>10.111</u>	<u>100,00</u>	<u>7.009</u>	<u>100,00</u>	<u>5.905</u>	<u>100,00</u>
Buitenland & onbekend	Frans	13.362	79,40	2.677	87,77	2.473	88,57
	Nederlands	3.466	20,60	373	12,23	319	11,43
		<u>16.828</u>	<u>100,00</u>	<u>3.050</u>	<u>100,00</u>	<u>2.792</u>	<u>100,00</u>
Totaal	Frans	87.436	40,79	57.351	38,55	49.769	39,34
	Nederlands	126.916	59,21	91.431	61,45	76.727	60,66
		<u>214.352</u>	<u>100,00</u>	<u>148.782</u>	<u>100,00</u>	<u>126.496</u>	<u>100,00</u>

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 6

Tabel 6 toont de verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens woonplaats en de taal van het diploma (proxy voor de gemeenschap).

Een onderscheid wordt gemaakt tussen de erkende verpleegkundigen (LTP), de beroepsactieve verpleegkundigen (PA) en de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR).

Toelichting

Kolom 1: Woonplaats: De woonplaatscategorie 'Buitenland & onbekend' omvat de beroepsbeoefenaars van wie de woonplaats zich buiten België bevindt of niet gekend is.

Kolom 2: Diplomataal: De taal van het behaalde diploma of bij het ontbreken van deze informatie de taal waarin de correspondentie tussen de beroepsbeoefenaar en de administratie plaatsvindt (= 'contacttaal'). Tot 2014 was het Duits niet beschikbaar als een mogelijke contacttaal in de kadastrapplicatie. Aangezien dit resulteert in een klein aantal personen met Duits als contacttaal, wat de reële situatie niet weerspiegelt, werd beslist om deze personen in dit rapport onder te brengen bij de personen met een Franstalig diploma. Voor de beperkte groep beroepsbeoefenaars in de Duitstalige Gemeenschap wordt verder in dit rapport een specifieke tabel weergegeven. De gehanteerde methodologie ter identificatie van deze groep wordt in de tabel in kwestie voorgesteld.

Kolommen 3 en 4: LTP N en %N: Aantallen en percentages van de verpleegkundigen die het beroep mogen uitoefenen (LTP = Licensed to Practice). (LTP = Licensed to Practice).

Kolommen 5 en 6: PA N en %N: Aantallen en percentages van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA = Professionally Active).

Kolommen 7 en 8: PR N en %N: Aantallen en percentages van verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising).

De percentages zijn berekend per kolom en woonplaats en geven de proportie weer van elke diplomataal binnen de desbetreffende woonplaats.

Tabel 7. Verdeling van het aantal actieve verpleegkundigen (PA) naar diplomaniveau, professioneel statuut en leeftijdscategorie, 31/12/2018

Bachelorverpleegkundigen en gelijkgestelden										
	PA		Leeftijdscategorie							
	PA		<30		30<45		45<60		60+	
Professioneel statuut	N	% N	N	%	N	%	N	%	N	%
Enkel werknemer	69.590	82,84	13.814	19,85	24.028	34,53	27.577	39,63	4.171	5,99
Gemengd statuut	7.262	8,64	1.159	15,96	2.723	37,50	3.069	42,26	311	4,28
Enkel zelfstandige	7.158	8,52	726	10,14	2.243	31,34	3.015	42,12	1.174	16,40
Totaal	<u>84.010</u>	<u>100,00</u>	<u>15.699</u>	<u>18,69</u>	<u>28.994</u>	<u>34,51</u>	<u>33.661</u>	<u>40,07</u>	<u>5.656</u>	<u>6,73</u>

Gebrevetteerde verpleegkundigen en gelijkgestelden										
	PA		Leeftijdscategorie							
	PA		<30		30<45		45<60		60+	
Professioneel statuut	N	% N	N	%	N	%	N	%	N	%
Enkel werknemer	40.952	77,37	6.507	15,89	14.586	35,62	17.378	42,44	2.481	6,06
Gemengd statuut	3.824	7,22	478	12,50	1.574	41,16	1.636	42,78	136	3,56
Enkel zelfstandige	8.153	15,40	779	9,55	3.216	39,45	3.293	40,39	865	10,61
Totaal	<u>52.929</u>	<u>100,00</u>	<u>7.764</u>	<u>14,67</u>	<u>19.376</u>	<u>36,61</u>	<u>22.307</u>	<u>42,15</u>	<u>3.482</u>	<u>6,58</u>

Ziekenhuisassistenten										
	PA		Leeftijdscategorie							
	PA		<30		30<45		45<60		60+	
Professioneel statuut	N	% N	N	%	N	%	N	%	N	%
Enkel werknemer	2.068	73,13	0	0,00	88	4,26	1.451	70,16	529	25,58
Gemengd statuut	115	4,07	0	0,00	6	5,22	84	73,04	25	21,74
Enkel zelfstandige	645	22,81	0	0,00	15	2,33	340	52,71	290	44,96
Totaal	<u>2.828</u>	<u>100,00</u>	<u>0</u>	<u>0,00</u>	<u>109</u>	<u>3,85</u>	<u>1.875</u>	<u>66,30</u>	<u>844</u>	<u>29,84</u>

Buitenlands diploma of onbekend										
	PA		Leeftijdscategorie							
	PA		<30		30<45		45<60		60+	
Professioneel statuut	N	% N	N	%	N	%	N	%	N	%
Enkel werknemer	7.699	85,40	824	10,70	5.479	71,17	1.267	16,46	129	1,68
Gemengd statuut	683	7,58	27	3,95	516	75,55	132	19,33	8	1,17
Enkel zelfstandige	633	7,02	21	3,32	464	73,30	119	18,80	29	4,58
Totaal	<u>9.015</u>	<u>100,00</u>	<u>872</u>	<u>9,67</u>	<u>6.459</u>	<u>71,65</u>	<u>1.518</u>	<u>16,84</u>	<u>166</u>	<u>1,84</u>

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 7

Tabel 7 toont de verdeling van de actieve verpleegkundigen (PA) op 31/12/2018, volgens professioneel statuut en leeftijdscategorie, voor elk niveau van het behaalde diploma Verpleegkunde.

3 diplomaniveaus worden onderscheiden:

- de bachelorverpleegkundigen (de vroegere A1-opleiding);
- de gegradueerde verpleegkundigen (de vroegere A2-opleiding, HBO5);
- de ziekenhuisassistenten (opleiding stopgezet in 1996).

Toelichting

Kolom 2: PA N: Het aantal beroepsactieve verpleegkundigen volgens professioneel statuut (werknemer-, zelfstandig of gemengd statuut).

Kolom 3: PA N: Het aandeel beroepsactieve verpleegkundigen volgens professioneel statuut, ten opzichte van het totaal (PA).

Kolommen 4, 6, 8 en 10: Leeftijdscategorie: Het aantal beroepsactieve verpleegkundigen (PA) volgens leeftijdscategorie.

Kolommen 5, 7, 9 en 11: Leeftijdscategorie: Het aandeel beroepsactieve verpleegkundigen (PA) volgens leeftijdscategorie, berekend per professioneel statuut. De percentages zijn berekend per rij (=rijpercentages) en geven de proportie weer van elke leeftijdscategorie binnen het desbetreffende professioneel statuut.

SECTIE II: ANALYSE VAN DE ACTIVITEIT VAN DE VERPLEEGKUNDIGEN

Tabel 8a. Activiteitsstatus van de verpleegkundigen die het beroep mogen uitoefenen (LTP) afgeleid uit de socio-economische positie aangeleverd door Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming, 31/12/2018

Activiteitsstatus	LTP		Geslacht		Leeftijd			Nationaliteit		Woonplaats			
	N	% N	V	M	<35	35<50	50+	BE	N-BE	VG	WG	BHG	N-BE
Actief	153.991	71,84	131.379	22.612	41.820	58.191	53.980	144.714	9.277	98.808	44.679	7.320	3.184
Werkzoekend	1.128	0,53	990	138	168	345	615	1.046	82	631	388	107	2
Niet actief	38.124	17,79	34.891	3.233	2.079	1.282	34.763	37.431	693	24.584	10.647	1.863	1.030
Andere	21.109	9,85	18.021	3.088	7.575	5.704	7.830	10.811	10.298	4.709	2.967	821	12.612
	<u>214.352</u>	<u>100,00</u>	<u>185.281</u>	<u>29.071</u>	<u>51.642</u>	<u>65.522</u>	<u>97.188</u>	<u>194.002</u>	<u>20.350</u>	<u>128.732</u>	<u>58.681</u>	<u>10.111</u>	<u>16.828</u>

Tabel 8b. Socio-economische positie van de verpleegkundigen die het beroep mogen uitoefenen (LTP) aangeleverd door de Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming, 31/12/2018

Socio-economische positie	LTP		Geslacht		Leeftijd			Nationaliteit		Woonplaats			
	N	% N	V	M	<35	35<50	50+	BE	N-BE	VG	WG	BHG	N-BE
Werkend in loondienst	137.223	64,02	117.113	20.110	38.713	51.606	46.904	128.525	8.698	87.784	39.501	6.903	3.035
Werkend als (helper van) zelfstandige (hoofd- of bijberoep)	16.768	7,82	14.266	2.502	3.107	6.585	7.076	16.189	579	11.024	5.178	417	149
Werkzoekend	1.128	0,53	990	138	168	345	615	1.046	82	631	388	107	2
Volledige loopbaanonderbreking / volledig tijdskrediet	622	0,29	592	30	287	230	105	559	63	414	138	44	26
Vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende	223	0,10	194	29	47	69	107	214	9	124	80	19	0
Leefloon / Financiële hulp	145	0,07	125	20	74	39	32	111	34	35	73	36	1
(Brug)pensioen en terbeschikkingstelling voorafgaand aan pensioen	32.906	15,35	30.198	2.708	3	111	32.792	32.443	463	21.452	9.031	1.513	910
Rechtgevende kinderen voor kinderbijslag	1.504	0,70	1.306	198	1.501	0	3	1.479	25	936	484	75	9
Arbeidsongeschikt	2.673	1,25	2.429	244	166	821	1.686	2.575	98	1.594	824	171	84
Tegemoetkoming aan persoon met een handicap (IVT)	51	0,02	47	4	1	12	38	50	1	29	17	5	0
Andere (niet in activiteitsgegevens)	21.109	9,85	18.021	3.088	7.575	5.704	7.830	10.811	10.298	4.709	2.967	821	12.612
	<u>214.352</u>	<u>100,00</u>	<u>185.281</u>	<u>29.071</u>	<u>51.642</u>	<u>65.522</u>	<u>97.188</u>	<u>194.002</u>	<u>20.350</u>	<u>128.732</u>	<u>58.681</u>	<u>10.111</u>	<u>16.828</u>

Richtlijnen ter interpretatie - Tabellen 8a en 8b

Tabel 8a geeft een algemeen overzicht van de activiteitsstatus van de verpleegkundigen die het beroep mogen uitoefenen (LTP = Licensed to practice) op 31/12/2018 en dit op basis van een hergroepering van de door het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming aangeleverde socio-economische nomenclatuurcodes.

Tabel 8b geeft een gedetailleerder overzicht weer van de socio-economische positie van de verpleegkundigen (LTP = Licensed to practice) op 31/12/2018, zoals gedefinieerd door het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming.

Het is belangrijk op te merken dat de definitie van de analysegroep 'Professionnally Active' werd opgesteld, onafhankelijk van de socio-economische positie die ons werd bezorgd door de Datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming.

Voor elke activiteitsstatus (actief, werkzoekend, niet actief, andere) wordt een specifieke kleurcode gehanteerd in de beide tabellen.

Toelichting

Kolom 1: De activiteitsstatus op basis van de nomenclatuurpositie wordt hieronder weergegeven:

- **Actief:** in loondienst, als zelfstandige of als helper bij een werkgever met zelfstandigenstatuut
- **Werkzoekend:** werkzoekend met werkloosheids-, wacht-, overbruggings-, inschakelings- of begeleidingsuitkering
- **Niet actief:** volledige loopbaanonderbreking, volledig tijdskrediet, vrijstelling van inschrijving als werkzoekende, leefloon, pensioentrekking zonder werk, volledig bruggepensioneerd, rechtgevende kinderen voor kinderbijslag, arbeidsongeschikt of met tegemoetkoming aan personen met een handicap
- **Andere:** de overblijvende categorie van personen waar persoonskenmerken (geslacht, geboortedatum en woonplaats) maar geen activiteitsgegevens gekend zijn. Tot deze groep behoren onder meer: uitgaande grensarbeiders, huisvrouwen en huismannen, geschorste werkzoekenden, personen die in België werken voor een organisatie die niet bijdrageplichtig is aan de Belgische sociale zekerheid, personen die wel in de loop van het kwartaal gekend zijn bij een van de betrokken socialezekerheidsinstellingen maar niet op de laatste dag van het kwartaal, personen die enkel via het Rijksregister gekend zijn in het Datawarehouse maar niet via één van de betrokken sociale zekerheidsinstellingen, enz.

Kolommen 2 en 3: LTP N en %N: Aantallen en percentages van de verpleegkundigen die het beroep mogen uitoefenen (LTP).

Kolommen 4 en 5: Geslacht: Aantallen naar geslacht.

Kolommen 6 tot 8: Leeftijd: Aantallen naar leeftijdscategorie.

Kolommen 9 en 10: Nationaliteit: Aantallen naar nationaliteit (BE = Belgisch; N-BE = niet-Belgisch)

Kolommen 11 tot 14: Woonplaats: Aantallen volgens gewest van woonplaats (VG = Vlaams Gewest, WG = Waals Gewest, BHG = Brussels Hoofdstedelijk Gewest, N-BE = Woonplaats buiten België)

Tabel 9. Verdeling van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA) volgens de plaats van activiteit en professioneel statuut, 31/12/2018

		PA		Leeftijd			Gemeenschap		Woonplaats			
Plaats van activiteit	Professioneel statuut	N	% N	<35	35<50	50+	VL	FR	VG	WG	BHG	N-BE
Vlaams Gewest	Enkel werknemer	74.003	81,66	21.534	27.330	25.139	70.768	3.235	73.042	476	170	315
	Gemengd statuut	5.759	6,35	1.427	2.517	1.815	5.493	266	5.682	53	11	13
	Enkel zelfstandig	10.860	11,98	2.017	4.192	4.651	10.014	846	10.860	0	0	0
		90.622	100,00	24.978	34.039	31.605	86.275	4.347	89.584	529	181	328
Waals Gewest	Enkel werknemer	32.322	76,81	9.566	12.587	10.169	869	31.453	440	29.370	117	2.395
	Gemengd statuut	4.585	10,90	1.317	2.077	1.191	115	4.470	44	4.415	17	109
	Enkel zelfstandig	5.172	12,29	956	2.101	2.115	157	5.015	0	5.172	0	0
		42.079	100,00	11.839	16.765	13.475	1.141	40.938	484	38.957	134	2.504
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Enkel werknemer	13.984	87,77	3.874	5.198	4.912	3.569	10.415	5.190	2.956	5.770	68
	Gemengd statuut	1.540	9,67	297	745	498	349	1.191	622	401	515	2
	Enkel zelfstandig	409	2,57	56	141	212	63	346	0	0	409	0
		15.933	100,00	4.227	6.084	5.622	3.981	11.952	5.812	3.357	6.694	70
Buitenland & onbekend	Enkel zelfstandig	148	100,00	63	52	33	34	114	0	0	0	148
		148	100,00	63	52	33	34	114	0	0	0	148
Totaal	Enkel werknemer	120.309	80,86	34.974	45.115	40.220	75.206	45.103	78.672	32.802	6.057	2.778
	Gemengd statuut	11.884	7,99	3.041	5.339	3.504	5.957	5.927	6.348	4.869	543	124
	Enkel zelfstandig	16.589	11,15	3.092	6.486	7.011	10.268	6.321	10.860	5.172	409	148
		148.782	100,00	41.107	56.940	50.735	91.431	57.351	95.880	42.843	7.009	3.050

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 9

Tabel 9 toont de verdeling van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA = Professionally Active) volgens plaats van activiteit en het professioneel statuut (werknemer, gemengd statuut of zelfstandig statuut). Per gewest zijn subtotalen weergegeven om zo een vergelijking binnen elk gewest en tussen de gewesten mogelijk te maken. Er is tevens een verdeling van deze actieve verpleegkundigen per leeftijd, gemeenschap en woonplaats.

Het gewest van activiteit voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is het gewest van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert.

Het gewest van activiteit voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut is het gewest van de woonplaats.

De gemeenschap waartoe een individu behoort, werd bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

Toelichting

Kolom 1: Plaats van activiteit van de verpleegkundige.

Kolom 2: Professioneel statuut van de verpleegkundige (enkel zelfstandig, gemengd of enkel werknemer).

Kolommen 3 en 4: PA: N en %N: Aantallen en percentages van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA). Het percentage is berekend per kolom en per gewest. Het drukt uit welk aandeel elk professioneel statuut inneemt ten opzichte van de gewesten.

Kolommen 5 tot 7: Leeftijd: Aantallen naar leeftijdscategorie.

Kolommen 8 en 9: Gemeenschap: Aantallen naar gemeenschap (VL = Vlaamse gemeenschap; FR = Franse gemeenschap).

Kolommen 10 tot 13: Woonplaats: Aantallen naar gewest van woonplaats (VG = Vlaams Gewest; WG = Waals Gewest; BHG = Brussels Hoofdstedelijk Gewest; N-BE = Woonplaats buiten België).

Tabel 10. Overzicht van het aantal behandelingen en geboekte terugbetalingen in het kader van het RIZIV, van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA) volgens professioneel statuut en leeftijd, 2018

Professioneel statuut	Leeftijd	PA	RIZIV	Aantal behandelingen			Terugbetaald bedrag (EUR)		
		N	N	Tot.	Gem.	Med.	Tot.	Gem.	Med.
Enkel zelfstandig	<35	3.092	2.763	19.452.943	7.041	6.802	186.262.175	67.413	66.682
	35<45	4.372	3.473	28.344.278	8.161	7.547	270.991.805	78.028	73.467
	45<55	4.398	2.858	25.073.009	8.773	8.170	234.622.615	82.093	75.781
	55<65	3.868	1.803	14.729.077	8.169	7.399	128.732.583	71.399	66.570
	65+	859	213	991.226	4.654	3.589	8.999.506	42.251	32.930
	Tot	16.589	11.110	88.590.533	7.974	7.413	829.608.684	74.672	70.813
Gemengd statuut	<35	3.041	1.986	4.524.846	2.278	1.629	44.764.051	22.540	16.229
	35<45	3.442	1.852	5.182.757	2.798	2.033	54.387.026	29.367	21.454
	45<55	3.643	1.652	5.127.099	3.104	2.466	52.581.242	31.829	24.707
	55<65	1.734	607	1.942.641	3.200	2.286	19.499.404	32.124	25.634
	65+	24	7	11.318	1.617	1.515	63.327	9.047	9.058
	Tot	11.884	6.104	16.788.661	2.750	2.018	171.295.051	28.063	20.715
Enkel werknemer	<35	34.974	4.559	16.259.171	3.566	2.973	169.471.923	37.173	32.364
	35<45	30.352	3.034	10.598.602	3.493	3.214	115.621.206	38.109	39.179
	45<55	30.991	2.991	10.259.943	3.430	3.249	113.588.984	37.977	40.416
	55<65	23.683	1.879	5.472.375	2.912	2.715	60.639.757	32.272	33.203
	65+	309	19	75.811	3.990	4.340	731.982	38.525	34.857
	Tot	120.309	12.482	42.665.902	3.418	3.049	460.053.851	36.857	36.218
Totaal	<35	41.107	9.308	40.236.960	4.323	3.606	400.498.149	43.027	38.536
	35<45	38.166	8.359	44.125.637	5.279	4.576	441.000.038	52.758	51.585
	45<55	39.032	7.501	40.460.051	5.394	4.457	400.792.841	53.432	50.412
	55<65	29.285	4.289	22.144.093	5.163	4.107	208.871.744	48.699	45.958
	65+	1.192	239	1.078.355	4.512	3.554	9.794.814	40.982	31.848
	Tot	148.782	29.696	148.045.096	4.985	4.177	1.460.957.585	49.197	46.904

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 10

Tabel 10 geeft het aantal behandelingen en geboekte terugbetalingen voor 2018 in het kader van het RIZIV weer voor de beroepsactieve verpleegkundigen (PA = Professionally Active) volgens professioneel statuut en leeftijd.

Voor de berekening van het VTE bij zelfstandige verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg werd de volgende referentiegroep gehanteerd: de verpleegkundigen met een exclusief zelfstandigen statuut in de leeftijdsgroep 45-55 jaar.

Toelichting

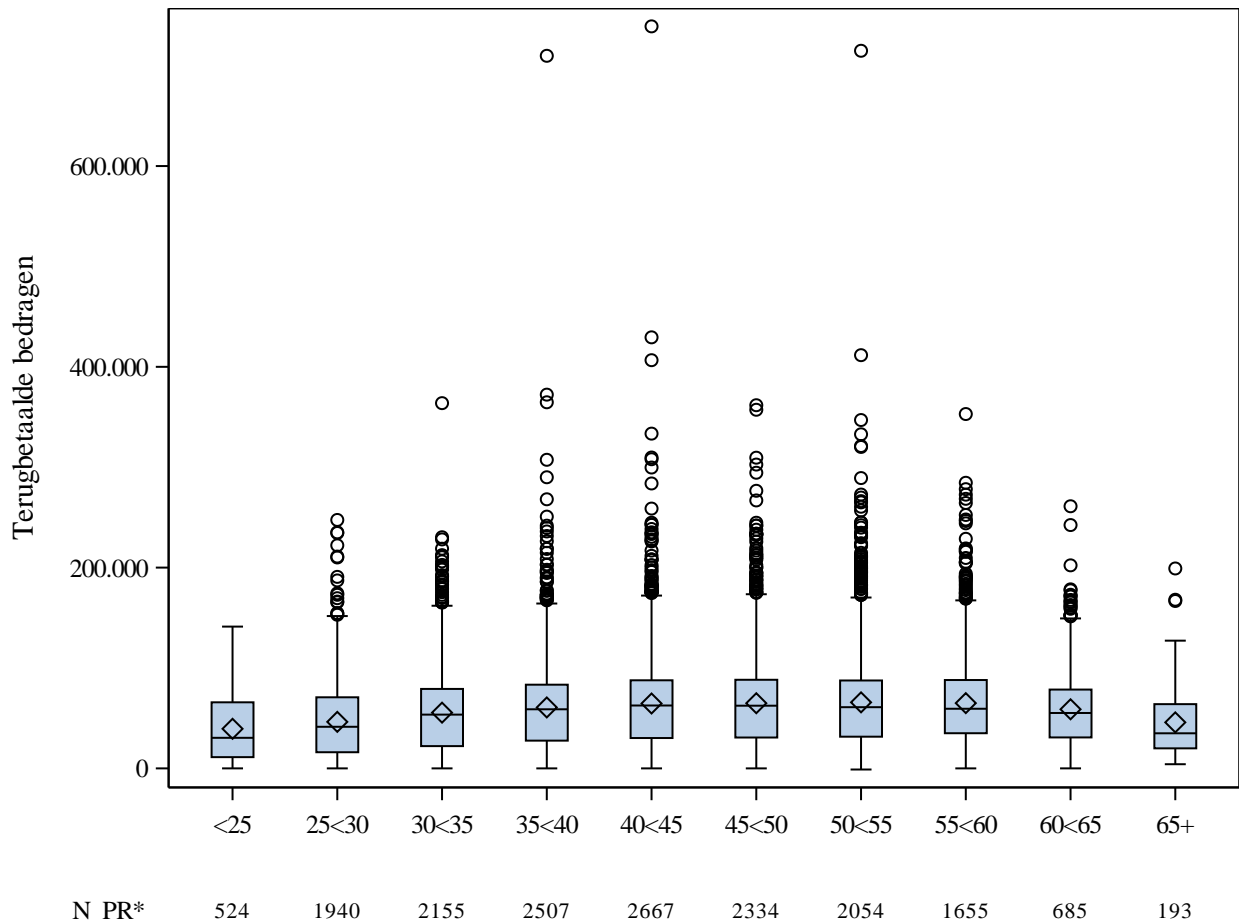
Kolom 3: PA N: Aantal beroepsactieve verpleegkundigen (PA).

Kolom 4: RIZIV N: Aantal beroepsactieve verpleegkundigen (PA) die minstens 1 prestatie hebben geboekt in de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen in 2018.

Kolommen 5 tot 7: Aantal behandelingen: Totaal, gemiddeld en mediaan aantal behandelingen in het kader van het RIZIV voor het jaar 2018.

Kolommen 8 tot 10: Terugbetaald bedrag (EUR): Totaal, gemiddeld en mediaan terugbetaald bedrag uitgekeerd door het RIZIV op basis van prestaties in de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen voor het jaar 2018.

Figuur 1. Verdeling van de terugbetaalde bedragen binnen het kader van het RIZIV voor de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg met zelfstandig of gemengd statuut (PR*) volgens leeftijd, 31/12/2018

Richtlijnen ter interpretatie - Figuur 1

Figuur 1 toont een boxplot (snorredoos) die een grafische weergave biedt van de verdeling van de geboekte bedragen binnen het kader van het RIZIV van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) met een zelfstandig of gemengd professioneel statuut (PR*), volgens leeftijd.

Een boxplot is een grafische weergave in de vorm van een rechthoek die begint bij percentiel 25 en eindigt bij percentiel 75. De lijn die de rechthoek in twee splitst is de mediaan. De ruit binnen de rechthoek is het gemiddelde. De lijnen die de rechthoek verlengen tonen de waarden kleiner dan P25 en groter dan P75. De waarden die buiten de lijnen vallen, komen overeen met extreme waarden (outliers). Onder elke leeftijdscategorie wordt het aantal individuen (N PR*) weergegeven.

Toelichting

! Het gemiddelde (in het kader van het RIZIV geboekte) bedrag per leeftijdsgroep ligt bijna altijd hoger dan de mediaan. Dit is het gevolg van de aanwezigheid van hoge bedragen ('outliers') die het gemiddelde doen stijgen. De mediaan is bijgevolg een meer betrouwbare indicatie van het prestatieprofiel.

Tabel 11. Verdeling van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA) volgens RIZIV-activiteitsdrempel, professioneel statuut en geslacht, 31/12/2018

Professioneel statuut	RIZIV-activiteitsdrempel niet behaald			RIZIV-activiteitsdrempel behaald			Totaal
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	
Enkel zelfstandig	910	4.917	5.827	1.559	9.203	10.762	16.589
Gemengd statuut	1.763	5.403	7.166	897	3.821	4.718	11.884
Enkel werknemer	16.409	94.865	111.274	740	8.295	9.035	120.309
	19.082	105.185	124.267	3.196	21.319	24.515	148.782

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 11

Deze tabel heeft als doel de zelfstandige verpleegkundigen die tot de analysegroep 'Practising' (PR) behoren te onderscheiden binnen de groep van de beroepsactieven (PA). De tabel geeft de verdeling weer van de actieve verpleegkundigen (PA = Professionally Active) naargelang het al dan niet behalen van de RIZIV-activiteitsdrempel, volgens professioneel statuut en geslacht.

Deze drempel voor de afbakening van de activiteit in het kader van de ziekte –en invaliditeitsverzekering werd door de leden van de werkgroep vastgesteld op basis van een sensibiliteitsanalyse. De drempelwaarde komt overeen met 10% van het mediaan terugbetaald RIZIV-bedrag binnen de referentiegroep: de verpleegkundigen in de leeftijdscategorie 45-54 jaar die uitsluitend een statuut als zelfstandige hebben (= leeftijdsgroep waarvoor de zelfstandige activiteit een maximaal niveau bereikt) .

De verpleegkundigen met een statuut als werknemer worden in de analysegroep 'Practising' opgenomen op basis van hun gesalarieerde activiteiten bij een werknemer in de gezondheidszorgsector.

Toelichting

RIZIV-activiteitsdrempel niet behaald:

De beroepsactieve verpleegkundigen die minder dan 817 RIZIV-prestaties hebben geboekt in 2018 binnen artikel 8 van de RIZIV nomenclatuur.

RIZIV-activiteitsdrempel behaald:

De beroepsactieve verpleegkundigen die tenminste 817 RIZIV-prestaties hebben geboekt in 2018 binnen artikel 8 van de RIZIV nomenclatuur.

Tabel 12. Kenmerken van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens gewest van tewerkstelling, volgens gemeenschap en voor België, 31/12/2018

	PR	Prof. statuut			Nationaliteit		Geslacht		RIZIV
	N	% Werk- nemer	% Gemengd	% Zelfst.	% Belg.	% Belg. diploma	% man	% vrouw	% minstens 817 prest.
Gewest van tewerkstelling									
Vlaams Gewest	76.613	84,7	6,6	8,7	97,9	98,2	14,5	85,5	20,0
Waals Gewest	36.832	78,2	11,5	10,3	88,1	96,2	14,3	85,7	20,2
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	12.961	88,2	10,2	1,6	84,0	89,4	18,3	81,7	7,3
Buitenland & onbekend	90	.	.	100,0	38,9	91,1	13,3	86,7	100,0
Gemeenschap									
Vlaamse Gemeenschap	76.727	85,2	6,7	8,0	97,9	98,3	15,0	85,0	19,0
Franse Gemeenschap	49.769	79,8	10,9	9,2	86,8	94,2	14,6	85,4	18,6
Totaal									
België	126.496	83,1	8,4	8,5	93,6	96,7	14,9	85,1	18,8

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 12

Tabel 12 beschrijft de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) volgens gewest van tewerkstelling, volgens gemeenschap en voor België (op 31/12/2018). Voor een verdeling volgens **provincie**, zie sectie **VI. bijlage**.

Het gewest van tewerkstelling voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is het gewest van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, het gewest van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert. Het gewest van tewerkstelling voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut is het gewest van de woonplaats.

De gemeenschap waartoe een individu behoort wordt bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

De som van het aantal actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorg in het Vlaams Gewest en het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is gelijk aan de som van het aantal actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorg in de Vlaamse gemeenschap en de Franse gemeenschap. Dit aantal komt overeen met het totaal aantal actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorg in België.

Toelichting

Kolom 2: PR N: aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR).

Kolom 3: % Werknemer: percentage verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg die uitsluitend in loondienst actief zijn op 31/12/2018.

Kolom 4: % Gemengd: percentage verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg dat minstens een activiteit als werknemer en een zelfstandige activiteit combineert op 31/12/2018.

Kolom 5: % Zelfst.: percentage verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg met uitsluitend een zelfstandig statuut op 31/12/2018.

Kolom 6: % Belg: percentage verpleegkundigen dat actief is in de gezondheidszorg (N) en de Belgische nationaliteit heeft.

Kolom 7: % Belgisch diploma: percentage verpleegkundigen dat actief is in de gezondheidszorg (N) en dat beschikt over een Belgisch diploma.

Kolom 8: % man: percentage mannen in de populatie dat actief is in de gezondheidszorg.

Kolom 9: % vrouw: percentage vrouwen in de populatie dat actief is in de gezondheidszorg.

Kolom 10: RIZIV % minstens 817 prest.: percentage verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg met minstens 817 geboekte prestaties uit artikel 8 van de RIZIV nomenclatuur in 2018.

De percentages zijn berekend per lijn en geven de proportie weer die elk kenmerk vertegenwoordigt binnen het desbetreffende gewest van tewerkstelling, gemeenschap of voor België.

Tabel 13a. Verdeling van het aantal VTE's en gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per leeftijdscategorie en professioneel statuut, volgens gewest van tewerkstelling, 31/12/2018

Vlaams Gewest										
	Enkel werknemer			Gemengd statuut			Enkel zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	3.938	3.679,5	0,93	168	169,9	1,01	222	172,0	0,77	
25<30	8.579	7.804,1	0,91	587	586,7	1,00	704	643,7	0,91	
30<35	7.362	6.118,1	0,83	576	531,5	0,92	816	774,2	0,95	
35<40	7.425	5.910,6	0,80	642	579,9	0,90	1.010	1.031,6	1,02	
40<45	8.126	6.414,1	0,79	735	637,0	0,87	1.056	1.095,5	1,04	
45<50	7.854	6.240,3	0,79	789	713,8	0,90	909	987,8	1,09	
50<55	8.980	7.010,6	0,78	796	708,7	0,89	839	937,6	1,12	
55<60	9.147	6.798,1	0,74	586	506,2	0,86	725	742,2	1,02	
60<65	3.390	2.453,6	0,72	157	135,5	0,86	305	261,9	0,86	
65+	96	46,9	0,49	7	2,4	0,34	87	52,3	0,60	
	64.897	52.476,0	0,81	5.043	4.571,7	0,91	6.673	6.698,8	1,00	

Waals Gewest										
	Enkel werknemer			Gemengd statuut			Enkel zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	1.397	1.298,8	0,93	120	121,0	1,01	83	56,2	0,68	
25<30	3.815	3.496,3	0,92	604	621,6	1,03	298	265,3	0,89	
30<35	3.719	3.220,6	0,87	559	548,4	0,98	468	442,4	0,95	
35<40	3.709	3.103,6	0,84	584	570,2	0,98	576	582,9	1,01	
40<45	3.930	3.289,3	0,84	670	652,8	0,97	645	718,2	1,11	
45<50	3.395	2.868,2	0,84	641	625,3	0,98	518	580,9	1,12	
50<55	3.536	2.916,0	0,82	528	513,3	0,97	453	514,2	1,14	
55<60	3.606	2.801,8	0,78	376	356,6	0,95	439	489,9	1,12	
60<65	1.638	1.236,8	0,76	158	157,2	0,99	221	202,9	0,92	
65+	52	30,7	0,59	2	1,6	0,78	92	60,7	0,66	
	28.797	24.261,9	0,84	4.242	4.168,1	0,98	3.793	3.913,6	1,03	

Brussels Hoofdstedelijk Gewest										
	Enkel werknemer			Gemengd statuut			Enkel zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	417	386,6	0,93	7	7,4	1,06	1	0,1	0,10	
25<30	1.485	1.375,2	0,93	107	100,7	0,94	12	10,7	0,89	
30<35	1.444	1.291,1	0,89	161	160,4	1,00	18	14,8	0,82	
35<40	1.377	1.183,6	0,86	208	203,4	0,98	27	28,1	1,04	
40<45	1.466	1.250,3	0,85	217	209,8	0,97	40	37,5	0,94	
45<50	1.355	1.164,2	0,86	210	208,2	0,99	23	20,1	0,87	
50<55	1.448	1.239,1	0,86	204	202,3	0,99	27	27,4	1,02	
55<60	1.555	1.272,5	0,82	142	130,7	0,92	31	30,6	0,99	
60<65	845	683,8	0,81	67	65,8	0,98	19	14,3	0,75	
65+	38	20,0	0,53	2	2,3	1,17	8	4,7	0,58	
	11.430	9.866,4	0,86	1.325	1.291,2	0,97	206	188,2	0,91	

Buitenland of onbekend										
	Enkel werknemer			Gemengd statuut			Enkel zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	0	0,0	0	0	0,0	0	5	2,8	0,56	
25<30	0	0,0	0	0	0,0	0	20	14,3	0,72	
30<35	0	0,0	0	0	0,0	0	20	17,8	0,89	
35<40	0	0,0	0	0	0,0	0	14	13,3	0,95	
40<45	0	0,0	0	0	0,0	0	11	11,9	1,08	
45<50	0	0,0	0	0	0,0	0	8	8,5	1,06	
50<55	0	0,0	0	0	0,0	0	4	2,9	0,72	
55<60	0	0,0	0	0	0,0	0	4	5,2	1,29	
60<65	0	0,0	0	0	0,0	0	3	1,7	0,58	
65+	0	0,0	0	0	0,0	0	1	0,4	0,45	
	0	0,0	0	0	0,0	0	90	78,8	0,88	

Tabel 13b. Verdeling van het aantal VTE's en gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per leeftijdscategorie en professioneel statuut, volgens gemeenschap, 31/12/2018

Vlaamse Gemeenschap										
	Enkel werknemer			Gemengd statuut			Enkel zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	4.022	3.758,0	0,93	171	173,5	1,01	222	172,0	0,77	
25<30	8.770	7.983,0	0,91	602	605,0	1,00	703	642,8	0,91	
30<35	6.725	5.675,3	0,84	535	499,4	0,93	620	584,5	0,94	
35<40	7.034	5.629,4	0,80	638	573,5	0,90	873	889,0	1,02	
40<45	8.165	6.452,9	0,79	755	657,5	0,87	1.004	1.049,7	1,05	
45<50	8.012	6.387,8	0,80	809	732,9	0,91	846	926,3	1,09	
50<55	9.255	7.252,2	0,78	850	759,9	0,89	795	891,7	1,12	
55<60	9.624	7.187,6	0,75	624	541,8	0,87	716	735,5	1,03	
60<65	3.685	2.697,0	0,73	181	159,7	0,88	299	258,2	0,86	
65+	98	46,6	0,48	8	3,4	0,42	86	50,9	0,59	
	65.390	53.069,9	0,81	5.173	4.706,3	0,91	6.164	6.200,7	1,01	

Franse Gemeenschap										
	Enkel werknemer			Gemengd statuut			Enkel zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	1.730	1.606,8	0,93	124	124,9	1,01	89	59,1	0,66	
25<30	5.109	4.692,6	0,92	696	704,1	1,01	331	291,2	0,88	
30<35	5.800	4.954,5	0,85	761	741,0	0,97	702	664,8	0,95	
35<40	5.477	4.568,5	0,83	796	780,1	0,98	754	766,8	1,02	
40<45	5.357	4.500,7	0,84	867	842,2	0,97	748	813,4	1,09	
45<50	4.592	3.884,8	0,85	831	814,4	0,98	612	670,9	1,10	
50<55	4.709	3.913,5	0,83	678	664,4	0,98	528	590,4	1,12	
55<60	4.684	3.684,7	0,79	480	451,8	0,94	483	532,3	1,10	
60<65	2.188	1.677,3	0,77	201	198,8	0,99	249	222,6	0,89	
65+	88	51,0	0,58	3	2,9	0,97	102	67,2	0,66	
	39.734	33.534,4	0,84	5.437	5.324,6	0,98	4.598	4.678,8	1,02	

Tabel 13c. Verdeling van het aantal VTE's en gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per leeftijdscategorie en professioneel statuut, voor België, 31/12/2018

België										
	Enkel werknemer			Gemengd statuut			Enkel zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	5.752	5.364,9	0,93	295	298,4	1,01	311	231,1	0,74	
25<30	13.879	12.675,6	0,91	1.298	1.309,1	1,01	1.034	934,0	0,90	
30<35	12.525	10.629,8	0,85	1.296	1.240,4	0,96	1.322	1.249,3	0,94	
35<40	12.511	10.197,9	0,82	1.434	1.353,6	0,94	1.627	1.655,8	1,02	
40<45	13.522	10.953,6	0,81	1.622	1.499,7	0,92	1.752	1.863,1	1,06	
45<50	12.604	10.272,6	0,82	1.640	1.547,3	0,94	1.458	1.597,2	1,10	
50<55	13.964	11.165,7	0,80	1.528	1.424,3	0,93	1.323	1.482,1	1,12	
55<60	14.308	10.872,3	0,76	1.104	993,5	0,90	1.199	1.267,8	1,06	
60<65	5.873	4.374,2	0,74	382	358,5	0,94	548	480,9	0,88	
65+	186	97,6	0,52	11	6,3	0,57	188	118,1	0,63	
	105.124	86.604,3	0,82	10.610	10.030,9	0,95	10.762	10.879,5	1,01	

Richtlijnen ter interpretatie - Tabellen 13a, 13b en 13c

Tabellen 13a, 13b en 13c geven een beeld van de activiteit van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) volgens leeftijd op basis van het aantal voltijdse equivalenten, voor elk gewest van tewerkstelling (a), voor elke gemeenschap (b) en voor België (c) (op 31/12/2018).

Het staafdiagram in de rechterkolom geeft het percentage weer van het totaal aantal gepresteerde VTE's dat elke leeftijdscategorie vertegenwoordigt. Groen geeft het aandeel weer gepresteerd door uitsluitend de loontrekkende verpleegkundigen in het RSZ-kader van de gezondheidszorgsector, blauw geeft het aandeel weer gepresteerd door de verpleegkundigen die een werknemers- en zelfstandigenstatuut combineren respectievelijk in het RSZ-kader van de gezondheidszorgsector en het RIZIV binnen de nomenclatuur van de geneeskundige zorgen, en roze geeft het aandeel weer gepresteerd door verpleegkundigen met een exclusief zelfstandigenstatuut in het RIZIV-kader binnen de nomenclatuur van de geneeskundige zorgen. In de tabellen komen de kleurencodes tussen staafjes en cijfers met elkaar overeen.

Het gewest van tewerkstelling voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is het gewest van de plaatselijke implantatie (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, het gewest van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert. Het gewest van tewerkstelling voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut is het gewest van de woonplaats. De gemeenschap waartoe een individu behoort wordt bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

Toelichting

Kolommen 2, 5 en 8: N Pers.: Het aantal actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorg volgens professioneel statuut (exclusief werknemer, werknemer en zelfstandig – gemengd, en exclusief zelfstandig).

Kolommen 3, 6 en 9: Tot. VTE: betreft het totaal VTE-volume gepresteerd binnen elk professioneel statuut.

Kolommen 4, 7 en 10: Gem. VTE: betreft het gemiddelde van de gepresteerde VTE's door de personen actief in de gezondheidszorg binnen elk professioneel statuut.

Tabel 14. VTE-volume en gemiddeld VTE van de actieve verpleegkundigen (PA - PR) volgens gemeenschap en geslacht, 31/12/2018

		PA			PR		
Gemeenschap	Geslacht	N	Tot. VTE	Gem. VTE	N	Tot. VTE	Gem. VTE
Vlaamse Gemeenschap	Man	14.115	12.677	0,90	11.544	11.123	0,96
	Vrouw	77.316	57.979	0,75	65.183	52.853	0,81
Franse Gemeenschap	Man	8.163	7.609	0,93	7.254	7.126	0,98
	Vrouw	49.188	39.117	0,80	42.515	36.411	0,86
Totaal	Man	22.278	20.286	0,91	18.798	18.250	0,97
	Vrouw	126.504	97.096	0,77	107.698	89.265	0,83

Tabel 15. VTE-volume en gemiddeld VTE van de actieve verpleegkundigen (PA - PR) volgens gemeenschap, nationaliteit en land van oorsprong van het diploma, 31/12/2018

		PA			PR		
Gemeenschap	Nationaliteit + land van diploma	N	Tot. VTE	Gem. VTE	N	Tot. VTE	Gem. VTE
Vlaamse Gemeenschap	BE nat + BE dip	89.202	68.903	0,77	74.755	62.247	0,83
	BE nat + N-BE dip	463	367	0,79	392	341	0,87
	N-BE nat + BE dip	778	586	0,75	694	600	0,86
	N-BE nat + N-BE dip	988	800	0,81	886	789	0,89
Franse Gemeenschap	BE nat + BE dip	49.340	40.212	0,82	42.458	36.853	0,87
	BE nat + N-BE dip	799	719	0,90	736	694	0,94
	N-BE nat + BE dip	4.845	3.864	0,80	4.435	4.025	0,91
	N-BE nat + N-BE dip	2.367	1.930	0,82	2.140	1.966	0,92
Totaal	BE nat + BE dip	138.542	109.115	0,79	117.213	99.100	0,85
	BE nat + N-BE dip	1.262	1.087	0,86	1.128	1.034	0,92
	N-BE nat + BE dip	5.623	4.450	0,79	5.129	4.625	0,90
	N-BE nat + N-BE dip	3.355	2.730	0,81	3.026	2.755	0,91

Richtlijnen ter interpretatie - Tabellen 14 en 15

De tabellen 14 en 15 geven de verdeling weer van de verpleegkundigen overeenkomstig hun deelname aan de arbeidsmarkt (op 31/12/2018). Naast de absolute aantallen zijn ook de VTE's (in volume en gemiddeld) opgenomen in de tabel.

Tabel 14 bekijkt de verdeling naar geslacht, terwijl tabel 15 de verdeling toont naar een combinatie van de nationaliteit van het individu en het land waarin het diploma werd behaald.

Toelichting

Kolom 1: Gemeenschap: De gemeenschap waartoe een individu behoort werd bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

Kolom 2: Geslacht of Nationaliteit + land van diploma: Combinatie van de nationaliteit (BE nat = Belgische, N-BE nat = niet-Belgische) en het land van oorsprong van het diploma (BE dip = Belgisch diploma, N-BE dip = niet-Belgisch diploma).

Kolom 3: PA: N: Aantal van de beroepsactieve verpleegkundigen (PA = Professionally Active).

Kolom 4: PA: Tot. VTE: Aantal voltijdse equivalenten gepresteerd in het RSZ- of RIZIV-kader door de beroepsactieve verpleegkundigen (PA).

Kolom 5: PA: Gem. VTE: Gemiddeld VTE gepresteerd door de beroepsactieve verpleegkundigen / N.

Kolom 6: PR: N: Aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) op 31/12/2018.

Kolom 7: PR: Tot. VTE: Aantal voltijdse equivalenten gepresteerd in het RSZ- of RIZIV-kader door de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR).

Kolom 8: PR: Gem. VTE: Gemiddeld VTE gepresteerd door de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg voor elke nationaliteit (PR Tot. VTE/N).

Tabel 16. Verdeling van de actieve verpleegkundigen (PA) in het kader van de RSZ en de voltijdse equivalenten volgens gewest van tewerkstelling, gemeenschap, leeftijd en activiteitssector, 31/12/2018

		RSZ									
		Gezondheid		Onderwijs		Overheid		Andere sectoren		Totaal	
	Leeftijd	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE
Gewest van tewerkstelling											
Vlaams Gewest	<30	13.246	0,91	254	0,63	66	0,85	719	0,46	13.984	0,92
	30<45	24.759	0,80	1.636	0,69	331	0,75	1.457	0,67	27.727	0,82
	45<60	28.055	0,77	1.744	0,71	415	0,73	1.735	0,67	31.484	0,80
	60+	3.641	0,72	197	0,64	88	0,78	342	0,58	4.228	0,74
	Tot	69.701	0,81	3.831	0,70	900	0,75	4.253	0,62	77.423	0,83
Waals Gewest	<30	5.915	0,91	67	0,46	38	0,58	114	0,32	6.051	0,94
	30<45	13.068	0,84	830	0,57	247	0,73	322	0,53	14.166	0,86
	45<60	11.992	0,81	1.204	0,62	214	0,72	362	0,59	13.503	0,82
	60+	1.842	0,76	120	0,61	63	0,80	86	0,49	2.084	0,77
	Tot	32.817	0,84	2.221	0,60	562	0,72	884	0,52	35.804	0,85
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	<30	2.008	0,92	46	0,62	76	0,84	174	0,38	2.272	0,90
	30<45	4.849	0,86	378	0,68	322	0,84	368	0,52	5.732	0,87
	45<60	4.891	0,84	451	0,67	397	0,85	417	0,63	5.995	0,85
	60+	951	0,80	68	0,58	102	0,84	79	0,62	1.186	0,81
	Tot	12.699	0,86	943	0,67	897	0,85	1.038	0,55	15.185	0,87
Gemeenschap											
Vlaamse Gemeenschap	<30	13.539	0,91	281	0,64	84	0,85	757	0,46	14.349	0,92
	30<45	23.746	0,81	1.775	0,70	425	0,78	1.409	0,68	26.891	0,83
	45<60	29.069	0,77	1.909	0,72	535	0,75	1.884	0,68	32.910	0,80
	60+	3.961	0,73	220	0,64	123	0,81	375	0,60	4.639	0,75
	Tot	70.315	0,81	4.185	0,70	1.167	0,78	4.425	0,64	78.789	0,83
Franse Gemeenschap	<30	7.630	0,91	86	0,47	96	0,75	250	0,34	7.958	0,93
	30<45	18.930	0,83	1.069	0,58	475	0,77	738	0,51	20.734	0,85
	45<60	15.869	0,82	1.490	0,62	491	0,80	630	0,54	18.072	0,83
	60+	2.473	0,77	165	0,59	130	0,82	132	0,48	2.859	0,78
	Tot	44.902	0,84	2.810	0,60	1.192	0,79	1.750	0,49	49.623	0,85
Totaal											
België	<30	21.169	0,91	367	0,60	180	0,79	1.007	0,43	22.307	0,92
	30<45	42.676	0,82	2.844	0,66	900	0,78	2.147	0,62	47.625	0,84
	45<60	44.938	0,79	3.399	0,68	1.026	0,77	2.514	0,65	50.982	0,81
	60+	6.434	0,74	385	0,62	253	0,81	507	0,57	7.498	0,76
	Tot	115.217	0,82	6.995	0,66	2.359	0,78	6.175	0,60	128.412	0,84

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 16

Deze tabel geeft het aantal beroepsactieve verpleegkundigen (PA) en het gemiddeld VTE per activiteitssector weer volgens gewest van tewerkstelling, gemeenschap of voor België en leeftijdscategorie. Deze tabel beperkt zich tot gegevens afkomstig van de RSZ.

De sector Gezondheidszorg, in het blauw/groen aangeduid, wordt in de volgende tabel meer gedetailleerd weergegeven.

*Let op! Sommige verpleegkundigen kunnen actief zijn in meerdere sectoren. Deze individuen worden opgenomen in het cijfer van elke sector waarin ze actief zijn, maar worden slechts eenmaal geteld in de berekening van het algemene totaal.
Bijvoorbeeld: Een persoon die een activiteit in de gezondheidszorg combineert met een activiteit in de onderwijssector zal zowel in de kolom 'Gezondheid' als in de kolom 'Onderwijs' terechtkomen, maar slechts eenmaal geteld worden in de kolom 'Totaal'. Hierdoor kan de som van de verschillende sectoren groter zijn dan het berekende 'Totaal'.*

Het gewest van tewerkstelling voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is het gewest van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, het gewest van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert.

De som van het aantal actieve verpleegkundigen in loondienst in de Vlaams Gewest, en het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is gelijk aan de som van het aantal actieve verpleegkundigen in loondienst in de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap. Dit aantal komt overeen met het totaal aantal actieve verpleegkundigen in loondienst in België.

Toelichting

RSZ: Informatie over het aantal professioneel actieven en het gemiddeld VTE gepresteerd in het kader van de RSZ.

We bekijken nu de samenstelling van de verschillende RSZ-sectoren ('werknemers'), waarvan de afbakening gebaseerd is op de NACE-code van de werkgever. Voor elke afgebakende sector geven we ter illustratie enkele belangrijke bestanddelen mee:

Gezondheid: ziekenhuizen, rusthuizen, thuisverpleging, instellingen voor maatschappelijke dienstverlening, OCMW, algemene overheidsdiensten (defensie, brandweer, politie,...)

Onderwijs: de verschillende onderwijsniveaus

Overheid: federale en regionale diensten, openbaar bestuur

Andere sectoren: restcategorie (o.a. uiteenlopende industriële activiteiten, uitzendbureaus)

N: aantal verpleegkundigen met een professionele activiteit in de bijhorende sector.

Gem. VTE: het gemiddeld VTE in het kader van de RSZ

Tabel 17. Verdeling van de actieve verpleegkundigen in loondienst in de gezondheidszorg of practising (PR) en de voltijdse equivalenten volgens gewest van tewerkstelling, gemeenschap, leeftijd en activiteitssector, 31/12/2018

		RSZ													
		Sector gezondheidszorg													
		Ziekenhuis		RVT		Thuisverpl		OCMW		Welzijn		Andere GZ		Totaal GZ	
	Leeftijd	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE
Gewest van tewerkstelling															
Vlaams Gewest	<30	9.467	0,94	1.758	0,87	1.470	0,81	304	0,87	243	0,80	253	0,90	13.246	0,91
	30<45	15.923	0,81	4.315	0,79	2.368	0,72	1.312	0,78	825	0,73	852	0,78	24.759	0,80
	45<60	16.335	0,78	5.190	0,77	2.588	0,68	3.073	0,76	1.187	0,71	941	0,70	28.055	0,77
	60+	2.243	0,74	595	0,68	218	0,61	456	0,72	204	0,63	135	0,57	3.641	0,72
	Tot	43.968	0,83	11.858	0,79	6.644	0,72	5.145	0,77	2.459	0,72	2.181	0,75	69.701	0,81
Waals Gewest	<30	4.637	0,93	635	0,83	373	0,81	177	0,90	236	0,81	110	0,76	5.915	0,91
	30<45	9.402	0,84	2.051	0,83	582	0,73	716	0,85	497	0,76	390	0,76	13.068	0,84
	45<60	8.721	0,81	1.642	0,82	485	0,69	868	0,83	388	0,73	347	0,74	11.992	0,81
	60+	1.416	0,77	184	0,71	44	0,63	140	0,72	60	0,67	59	0,60	1.842	0,76
	Tot	24.176	0,84	4.512	0,82	1.484	0,73	1.901	0,84	1.181	0,76	906	0,74	32.817	0,84
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	<30	1.703	0,92	126	0,88	51	0,90	17	0,84	57	0,78	112	0,85	2.008	0,92
	30<45	3.745	0,84	608	0,84	86	0,75	198	0,89	142	0,78	294	0,86	4.849	0,86
	45<60	3.696	0,82	588	0,83	82	0,75	283	0,89	139	0,74	307	0,82	4.891	0,84
	60+	735	0,79	84	0,78	6	0,93	64	0,84	41	0,73	67	0,74	951	0,80
	Tot	9.879	0,84	1.406	0,84	225	0,79	562	0,88	379	0,76	780	0,84	12.699	0,86
Gemeenschap															
Vlaamse Gemeenschap	<30	9.726	0,94	1.740	0,87	1.476	0,81	303	0,87	247	0,80	299	0,91	13.539	0,91
	30<45	15.654	0,82	3.872	0,79	2.088	0,72	1.223	0,79	807	0,74	908	0,79	23.746	0,81
	45<60	17.233	0,78	5.173	0,77	2.563	0,68	3.086	0,76	1.224	0,71	1.087	0,73	29.069	0,77
	60+	2.502	0,75	607	0,69	218	0,61	470	0,72	219	0,63	167	0,61	3.961	0,73
	Tot	45.115	0,83	11.392	0,79	6.345	0,72	5.082	0,77	2.497	0,72	2.461	0,76	70.315	0,81
Franse Gemeenschap	<30	6.081	0,93	779	0,85	418	0,82	195	0,90	289	0,81	176	0,78	7.630	0,91
	30<45	13.416	0,84	3.102	0,82	948	0,72	1.003	0,85	657	0,75	628	0,78	18.930	0,83
	45<60	11.519	0,81	2.247	0,82	592	0,70	1.138	0,85	490	0,73	508	0,75	15.869	0,82
	60+	1.892	0,77	256	0,71	50	0,65	190	0,75	86	0,69	94	0,63	2.473	0,77
	Tot	32.908	0,84	6.384	0,82	2.008	0,73	2.526	0,84	1.522	0,75	1.406	0,76	44.902	0,84
Totaal															
België	<30	15.807	0,93	2.519	0,86	1.894	0,81	498	0,88	536	0,80	475	0,86	21.169	0,91
	30<45	29.070	0,83	6.974	0,81	3.036	0,72	2.226	0,81	1.464	0,75	1.536	0,79	42.676	0,82
	45<60	28.752	0,79	7.420	0,78	3.155	0,69	4.224	0,79	1.714	0,72	1.595	0,73	44.938	0,79
	60+	4.394	0,76	863	0,70	268	0,62	660	0,73	305	0,65	261	0,62	6.434	0,74
	Tot	78.023	0,83	17.776	0,80	8.353	0,73	7.608	0,80	4.019	0,73	3.867	0,76	115.217	0,82

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 17

Deze tabel geeft het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg weer, of Practising (PR) en het bijhorend gemiddeld VTE, volgens gewest van tewerkstelling of gemeenschap (voor een verdeling volgens provincie, zie Sectie IV. bijlage) en leeftijdscategorie. Deze tabel beperkt zich tot gegevens afkomstig van de RSZ.

Deze tabel biedt een overzicht van de verschillende subsectoren van de gezondheidszorg. Het is een gedetailleerde weergave van de kolom 'Gezondheidszorg' uit de vorige tabel.

De analysegroep 'Practising' vertegenwoordigt de workforce van de gezondheidszorg. Hoewel het uitoefenen van het beroep leraar verpleegkunde een vorm van verpleegkundige praktijk is, werd ervoor gekozen om de verpleegkundigen in loondienst in de onderwijssector niet in deze analysegroep op te nemen.

Let op! Sommige verpleegkundigen kunnen actief zijn in meerdere subsectoren. Deze individuen worden opgenomen in het cijfer van elke subsector waarin ze actief zijn, maar worden slechts eenmaal geteld in de berekening van het totaal gezondheidszorg.

Bijvoorbeeld: Een persoon die een activiteit in het ziekenhuis combineert met een activiteit in de thuisverpleging zal zowel in de kolom 'Ziekenhuis' als in de kolom 'Thuisverpl.' terechtkomen, maar slechts eenmaal geteld worden in de kolom 'Totaal GZ.'. Hierdoor kan de som van de verschillende sectoren groter zijn dan het berekende totaal.

Het gewest van tewerkstelling voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is het gewest van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, het gewest van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert. Het gewest van tewerkstelling voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut is het gewest van de woonplaats.

De som van het aantal actieve verpleegkundigen in loondienst in de Vlaams Gewest, en het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is gelijk aan de som van het aantal actieve verpleegkundigen in loondienst in de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap. Dit aantal komt overeen met het totaal aantal actieve verpleegkundigen in loondienst in België.

Toelichting

RSZ: Informatie over het aantal professioneel actieven en het gemiddeld VTE gepresteerd in het kader van de RSZ.

We bekijken nu de samenstelling van de verschillende subsectoren van de gezondheidszorg in het kader van de RSZ ('werknemers'), waarvan de afbakening gebaseerd is op de NACE-code van de werkgever. Voor elke afgebakende subsector geven we ter illustratie enkele belangrijke bestanddelen mee:

Ziekenhuis: Algemene, geriatrische, gespecialiseerde, psychiatrische ziekenhuizen en overige hospitalisatiediensten.

RVT: Rust- en verzorgingstehuizen, serviceflats voor ouderen.

TVP: Verpleegkundige activiteiten..

OCMW: OCMW (inclusief OCMW-rusthuizen en thuisverpleging)

Welzijn: Alle instellingen voor maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting.

Andere GZ: Praktijken van artsen en tandartsen, activiteiten van vroedvrouwen, medische laboratoria.

N: aantal verpleegkundigen met een professionele activiteit in de bijhorende subsector.

Gem. VTE: het gemiddeld VTE in het kader van de RSZ

Tabel 18. Verdeling van de specifieke RIZIV-prestaties voor verpleegkundige activiteiten van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR RIZIV) volgens zorgtype en het professioneel statuut, 31/12/2018

Zorgtype	Enkel werknemer			Gemengd statuut			Enkel zelfstandig		
	N Prest.	% Prest	N Pers.	N Prest.	% Prest	N Pers.	N Prest.	% Prest	N Pers.
Forfait A	4.007.629	30,31	6.930	1.182.922	32,82	3.676	6.385.489	33,85	8.925
Forfait B	3.619.992	27,38	6.926	992.099	27,53	3.676	4.986.272	26,43	8.874
Forfait C	705.912	5,34	6.222	294.426	8,17	3.034	1.465.657	7,77	7.602
Palliatieve zorgen	506.718	3,83	6.011	200.398	5,56	2.871	1.156.391	6,13	7.343
Complexe wondzorg	1.868.878	14,13	6.756	615.717	17,09	3.604	3.388.151	17,96	8.736
Diabeteseducatie	479.826	3,63	4.556	134.798	3,74	1.462	610.122	3,23	3.379
Zorgkundige	2.032.810	15,37	4.478	183.473	5,09	455	872.706	4,63	761
<i>Totaal</i>	<i>13.221.765</i>	<i>100,00</i>	<i>7.030</i>	<i>3.603.833</i>	<i>100,00</i>	<i>3.787</i>	<i>18.864.788</i>	<i>100,00</i>	<i>8.996</i>

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 18

Tabel 18 geeft de verdeling weer van de specifieke RIZIV-prestaties voor verpleegkundige activiteiten, gegroepeerd volgens zorgtype voor de actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorgsector (PR = Practising), volgens professioneel statuut (werknemer, gemengd statuut of zelfstandig).

De analyse werd beperkt tot de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorgsector met minstens 817 RIZIV prestaties uit de nomenclatuur verpleegkunde. Het totaal aantal van de vermelde verpleegkundige prestaties wordt aan het einde van de tabel toegevoegd.

Toelichting

Kolommen 2, 5 en 8: N Prest.: Aantal geboekte RIZIV-prestaties in het jaar.

Kolommen 3, 6 en 9: % Prest.: Percentage van het totaal aantal RIZIV-prestaties in verhouding tot het totaal aantal prestaties. De percentages zijn berekend per kolom en drukken het aandeel uit dat elk type zorg vertegenwoordigt binnen elk professioneel statuut.

Kolommen 4, 7 en 10: N Pers.: Aantal verpleegkundigen met minstens één geboekte RIZIV-prestatie van zorgtype in het jaar.

Tabel 19. Overzicht van het aantal verpleegkundige verstrekkingen in het kader van het RIZIV naar plaats van verstrekking, van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg(PR) volgens professioneel statuut en leeftijd, 31/12/2018

		PR	RIZIV			In de woon -of verblijfplaats van de rechthebbende			In een gemeenschappelijke woon -of verblijfplaats van mindervaliden			In de praktijkkamer van de verpleegkundige, hetzij in een hersteloord			In een dagverzorgings- centrum voor bejaarden		
Professioneel statuut	Leeftijd	N	N	Tot.	N	Tot.	Gem.	N	Tot.	Gem.	N	Tot.	Gem.	N	Tot.	Gem.	
Enkel zelfstandig	<35	2.667	2.667	19.415.659	2.102	14.551.881	6.923	312	279.336	895	71	14.010	197	7	65	9	
	35<50	4.837	4.837	41.167.579	3.831	31.601.093	8.249	442	438.405	992	116	32.333	279	15	365	24	
	50+	3.258	3.258	27.888.753	3.059	25.001.400	8.173	223	263.122	1.180	93	37.256	401	9	552	61	
Gemengd statuut	<35	2.889	1.954	4.507.211	1.576	3.295.695	2.091	184	116.486	633	65	24.019	370	1	22	22	
	35<50	4.696	2.672	7.950.976	1.966	5.599.080	2.848	236	166.756	707	141	21.221	151	5	135	27	
	50+	3.025	1.334	4.271.876	1.111	3.539.729	3.186	128	91.966	718	98	13.762	140	2	4	2	
Enkel werknemer	<35	32.156	4.093	14.831.217	2.971	10.634.679	3.579	831	504.306	607	479	99.298	207	14	144	10	
	35<50	38.637	4.056	14.463.067	2.827	11.091.070	3.923	748	404.493	541	848	155.557	183	11	90	8	
	50+	34.331	3.307	10.184.835	2.494	9.079.977	3.641	583	243.558	418	912	180.603	198	14	71	5	
Totaal	<35	37.712	8.756	38.753.740	6.649	28.482.255	4.284	1.327	900.128	678	615	137.327	223	22	231	11	
	35<50	48.170	11.592	63.581.288	8.624	48.291.243	5.600	1.426	1.009.654	708	1.105	209.111	189	31	590	19	
	50+	40.614	7.910	42.345.407	6.664	37.621.106	5.645	934	598.646	641	1.103	231.621	210	25	627	25	

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 19

Tabel 19 geeft het aantal en de plaats van verpleegkundige verstrekkingen voor 2018 in het kader van het RIZIV weer voor de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) volgens professioneel statuut en leeftijd.

Toelichting

Kolom 3: PR N: Aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR).

Kolom 4: RIZIV N: Aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) die minstens 1 prestatie hebben geboekt in de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen in 2018.

Kolom 5: RIZIV Tot.: Totaal aantal verpleegkundige verstrekkingen in het kader van het RIZIV in 2018.

Kolommen 6, 9, 12 en 15: N: Totaal aantal verpleegkundigen die minstens 1 verstrekking verleend hebben in de desbetreffende plaats in 2018.

Kolommen 7, 10, 13 en 16: Tot. : Totaal aantal verpleegkundige verstrekkingen verleend in de desbetreffende plaats in 2018.

Kolommen 8, 11, 14 en 17: Gem. : Gemiddeld aantal verpleegkundige verstrekkingen verleend in de desbetreffende plaats in 2018.

SECTIE III. DUITSTALIGE GEMEENSCHAP

Tabel 20. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) in de Duitstalige Gemeenschap volgens hun professioneel statuut, 31/12/2018

Professioneel statuut	LTP	PA		PR		Leeftijd			Geslacht		Nationaliteit	
	N	N	Tot. VTE	N	Tot. VTE	<35	35<50	50+	M	V	BE	N-BE
Enkel werknemer	534	534	381	479	373	166	313	0	52	427	438	41
Gemengd statuut	37	37	28	28	23	7	20	1	3	25	27	1
Enkel zelfstandig	52	52	23	32	23	7	24	1	3	29	31	1
Inactief	326	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	949	623	432	539	419	180	357	2	58	481	496	43

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 20

Tabel 20 toont de verdeling van de verpleegkundigen (LTP = Licensed To Practice - PA = Professionally Active - PR = Practising) in de Duitstalige Gemeenschap volgens professioneel statuut (werknemer, zelfstandig, gemengd statuut of inactief), op 31/12/2018.

De toevoeging van de Duitse taal als contacttaal in het kadaster is nog vrij recent. Het is daarom niet mogelijk om beroepsbeoefenaars die tot deze gemeenschap behoren, correct te identificeren aan de hand van dit criterium. Om deze reden wordt de woonplaats gebruikt als proxy: de Duitstalige professionals worden geïdentificeerd op basis van hun domiciliëring in een gemeente die onder de Duitstalige Gemeenschap valt.

Toelichting

Kolom 1: Professioneel statuut (werknemer, gemengd statuut, zelfstandig statuut of inactief).

Kolom 2: LTP: N: Aantal personen die het beroep mogen uitoefenen (LTP).

Kolommen 3 en 4: PA: N en Tot. VTE: Aantal beroepsactieve verpleegkundigen (PA) en het totaal aantal gepresteerde Voltijds Equivalenten in 2018.

Kolommen 5 en 6: PR: N en Tot. VTE: Aantal actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorg (PR) en het totaal aantal gepresteerde Voltijds Equivalenten in 2018.

Kolommen 7 tot 9: Leeftijd: Aantal actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorg (PR) per leeftijdscategorie.

Kolommen 10 en 11: Geslacht: Aantal actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorg (PR) volgens het geslacht (M = man; V = vrouw).

Kolommen 12 en 13: Nationaliteit: Aantal actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorg (PR) volgens de nationaliteit (BE = Belg; N-BE = niet-Belg).

SECTIE IV. TERRITORIALE VERDELING EN DICHTHEDEN

Tabel 21a. Verdeling van de actieve verpleegkundigen (PA - PR) volgens plaats van activiteit en volgens gemeenschap, 31/12/2018

Plaats van activiteit of gemeenschap	PA - Beroepsactief				PR - Actief in Gezondheidszorg					Leeftijd			Gesl.
	N ¹	Dicht. N ¹	Tot. VTE	Gem. VTE	N ²	Dicht. N ²	Tot. VTE	Dicht. VTE	Gem. VTE	% N ² <35	% N ² 35<50	% N ² 50+	% N ² Vr.
Provincie van activiteit													
Brussel	15.933	133,71	13.146	0,83	12.961	108,77	11.346	95,21	0,88	28,18	37,98	33,84	81,67
West-Vlaanderen	20.412	172,03	15.441	0,76	17.239	145,29	14.243	120,04	0,83	31,47	38,19	30,34	86,00
Oost-Vlaanderen	21.855	146,07	17.058	0,78	18.793	125,61	15.906	106,31	0,85	29,60	37,96	32,44	85,50
Vlaams-Brabant	12.242	108,35	9.536	0,78	9.966	88,21	8.387	74,23	0,84	28,70	34,20	37,11	84,10
Antwerpen	23.200	126,36	17.946	0,77	19.564	106,56	16.155	87,99	0,83	28,03	36,20	35,77	85,71
Limburg	12.913	148,87	9.791	0,76	11.051	127,40	9.056	104,40	0,82	32,77	39,25	27,98	85,41
Henegouwen	17.177	128,23	14.637	0,85	15.284	114,10	13.993	104,46	0,92	31,18	39,60	29,21	85,20
Waals-Brabant	3.069	76,89	2.339	0,76	2.561	64,17	2.131	53,40	0,83	24,68	39,13	36,20	87,19
Namen	5.678	115,57	4.532	0,80	4.851	98,74	4.202	85,54	0,87	30,22	38,94	30,84	85,69
Luik	13.421	121,73	10.812	0,81	11.794	106,97	10.030	90,98	0,85	29,43	40,96	29,61	85,42
Luxemburg	2.734	96,96	2.065	0,76	2.342	83,06	1.986	70,44	0,85	31,08	38,13	30,79	88,22
Buitenl. & Onbekend	148	0	79	0,53	90	0	79	0	0,88	50,00	36,67	13,33	86,67
Gewest van activiteit													
Buitenl. & Onbekend	148	0	79	0,53	90	0	79	0	0,88	50,00	36,67	13,33	86,67
Vlaams Gewest	90.622	139,08	69.773	0,77	76.613	117,58	63.747	97,83	0,83	29,96	37,26	32,78	85,47
Waals Gewest	42.079	116,42	34.384	0,82	36.832	101,90	32.344	89,48	0,88	30,04	39,82	30,14	85,67
Brussels Hoofdst. Gew.	15.933	133,71	13.146	0,83	12.961	108,77	11.346	95,21	0,88	28,18	37,98	33,84	81,67
Gemeenschap													
Vlaamse Gemeenschap	91.431	135,37	70.656	0,77	76.727	113,60	63.977	94,72	0,83	29,16	36,67	34,17	84,95
Franse Gemeenschap	57.351	125,56	46.726	0,81	49.769	108,96	43.538	95,32	0,87	30,83	40,25	28,92	85,42
Totaal													
België	148.782	131,41	117.382	0,79	126.496	111,72	107.515	94,96	0,85	29,81	38,08	32,11	85,14

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 21

Tabel 21 geeft de geografische verdeling weer van de verpleegkundigen actief op het Belgische grondgebied, volgens plaats van tewerkstelling (provincie en gewest), volgens gemeenschap en voor België.

De dichtheid (per 10.000 inwoners) aan beroepsbeoefenaars wordt aangegeven, evenals de VTE's (in volume en gemiddeld), en dit voor verschillende bestuursniveaus van de plaats van tewerkstelling (provincie, gewest en land) en voor de gemeenschap.

De plaats van tewerkstelling (gewest of provincie) voor de bezoldigde verpleegkundigen of de verpleegkundigen met een gemengd statuut op 31 december 2018 is deze van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, de locatie van de maatschappelijke zetel (hoofdzetel) van de werkgever bij wie de verpleegkundige de meeste arbeidstijd presteert. De plaats van tewerkstelling voor de verpleegkundigen onder een exclusief zelfstandigenstatuut is deze van de woonplaats.

De gemeenschap waartoe een individu behoort wordt bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

Voor de berekening van de dichtheden wordt de bevolking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verdeeld over de gemeenschappen aan de hand van de verdeelsleutel 20% Vlaamse Gemeenschap / 80% Franse Gemeenschap. In deze tabel is de referentiepopulatie de volledige Belgische bevolking.

Toelichting

Kolom 2: N^1 : Aantal beroepsactieve verpleegkundigen (PA = Professionally Active) op 31/12/2018.

Kolom 3: Dicht.: Dichtheid: (N^1 / populatie 01/01/2018) x 10.000.

Kolom 4: Tot. VTE: Aantal voltijdse equivalenten gepresteerd in het RSZ- of RIZIV-kader door de beroepsactieve verpleegkundigen (PA).

Kolom 5: Gem. VTE: Gemiddeld voltijds equivalent gepresteerd door de beroepsactieve verpleegkundigen (PA)(PA Tot. VTE / PA N^1).

Kolom 6: N^2 : Aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorgsector (PR = Practising) op 31/12/2018.

Kolom 7: Dicht.: Dichtheid: (N^2 / populatie 01/01/2018) x 10.000.

Kolom 8: Tot. VTE: Aantal voltijdse equivalenten gepresteerd in het RSZ- of RIZIV-kader door de verpleegkundigen die actief zijn in de gezondheidszorgsector (PR).

Kolom 9: Dicht. VTE: Dichtheid: (Tot. VTE / populatie 01/01/2018) x 10.000.

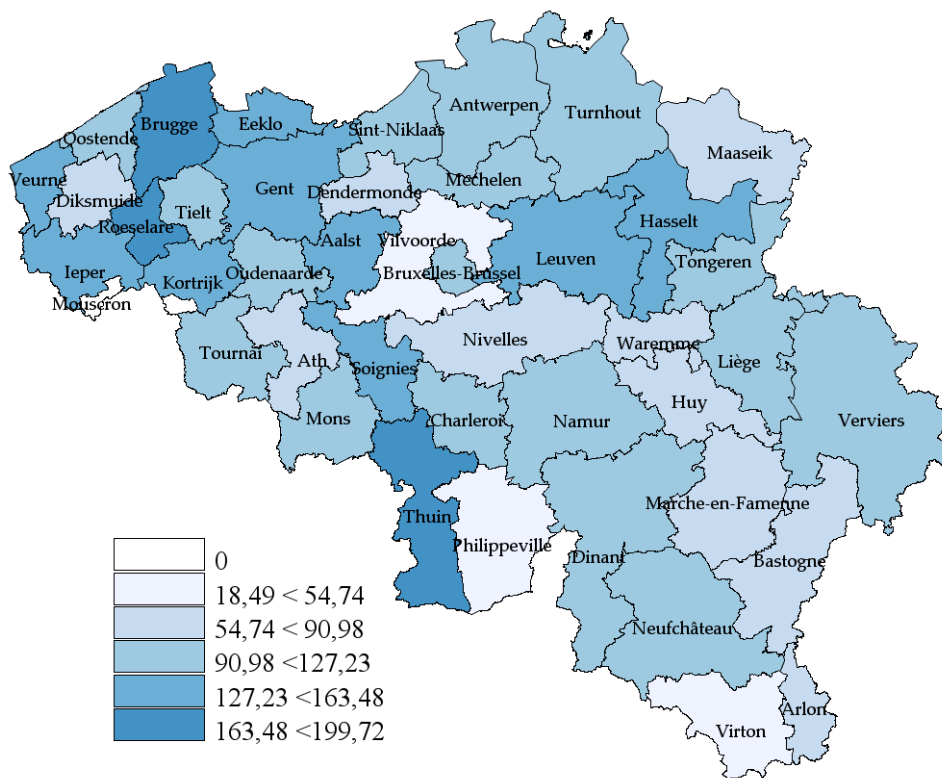
Kolom 10: Gem. VTE: Gemiddeld VTE gepresteerd door de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorgsector (PR Tot. VTE / N^2).

Kolommen 11, 12 & 13: % Leeftijd: Percentage van de verpleegkundigen actief in de gezondheidssector (N^2) volgens leeftijdscategorie.

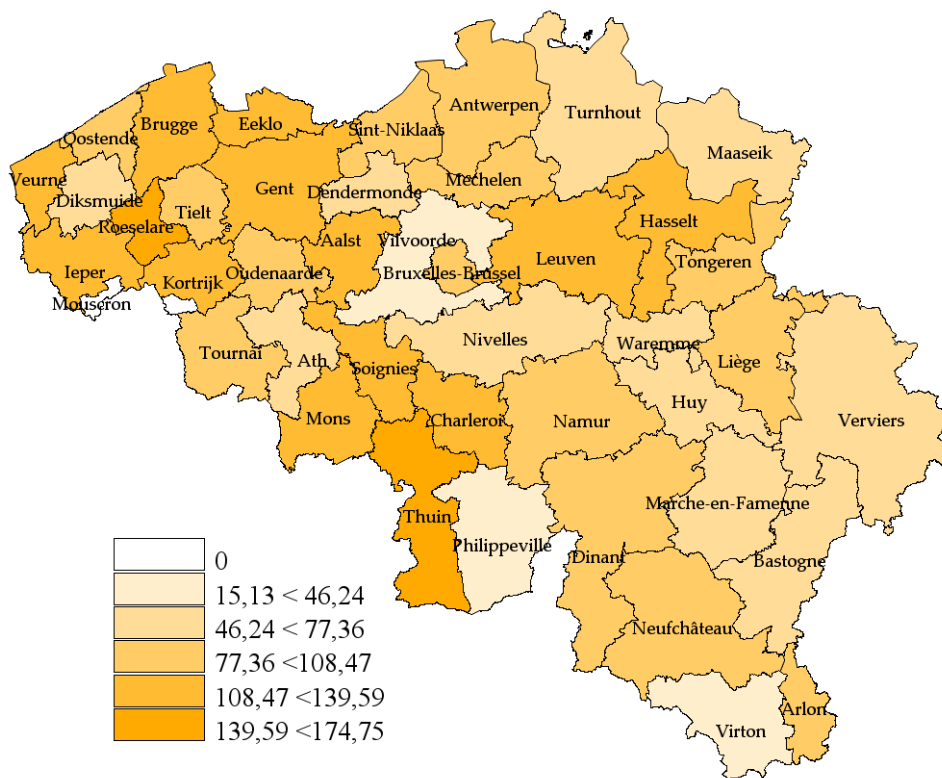
Kolommen 14: Geslacht: % N^2 Vr.: Percentage vrouwen van de verpleegkundigen actief in de gezondheidssector (N^2) volgens leeftijdscategorie.

De percentages worden berekend per rij en drukken de verdeling uit van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg over de verschillende leeftijdscategorieën, voor de respectievelijke plaats van tewerkstelling of de gemeenschap.

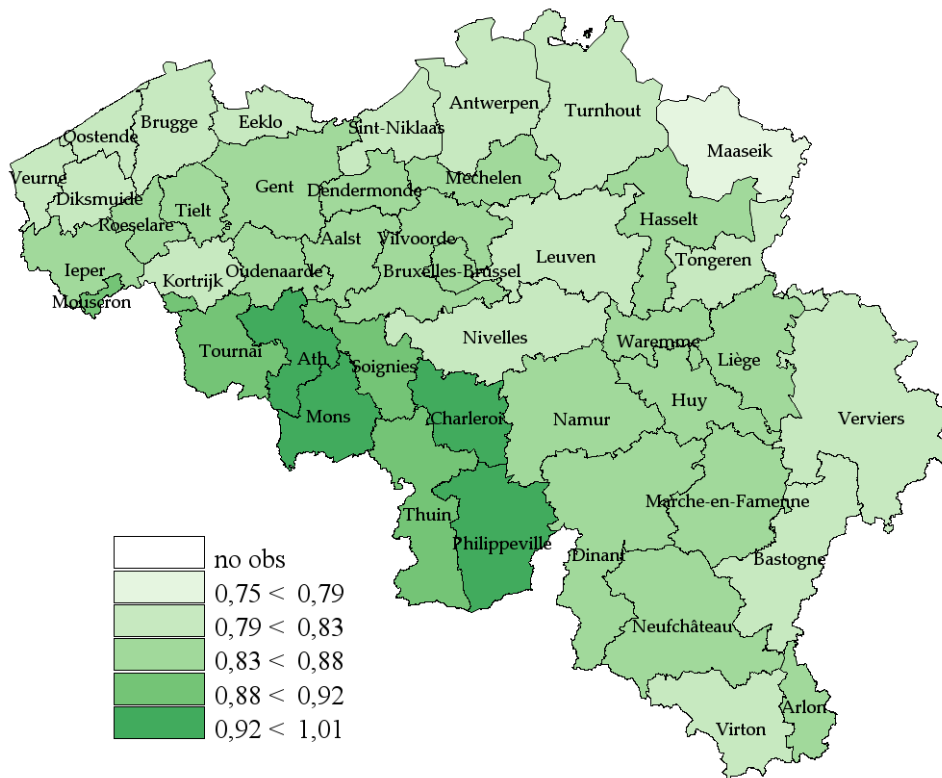
Kaart 1. Aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per 10.000 inwoners volgens arrondissement van activiteit, 31/12/2018

Kaart 2. Aantal gepresteerde VTEs door de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR), per 10.000 inwoners volgens arrondissement van activiteit, 31/12/2018

Kaart 3. Gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR), volgens arrondissement van activiteit, 31/12/2018

Richtlijnen ter interpretatie - Kaarten 1, 2 en 3

De eerste twee kaarten geven verschillende dichtheden van beroepsbeoefenaars weer per 10.000 inwoners volgens arrondissement van activiteit.

Kaart 1 : Het aantal beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR) per 10.000 inwoners.

Kaart 2 : Het aantal VTE's gepresteerd door de beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR) per 10.000 inwoners.

Kaart 3 geeft geen dichtheid weer, maar het gemiddeld gepresteerde VTE door de beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR).

Het arrondissement van activiteit voor de beroepsbeoefenaars met een werknemer -of gemengd statuut op 31/12/2018 is het arrondissement van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, het arrondissement van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de beroepsbeoefenaar de meeste arbeidsprestaties levert. Het arrondissement van activiteit voor de beroepsbeoefenaars met een zelfstandig statuut is het arrondissement van de woonplaats.

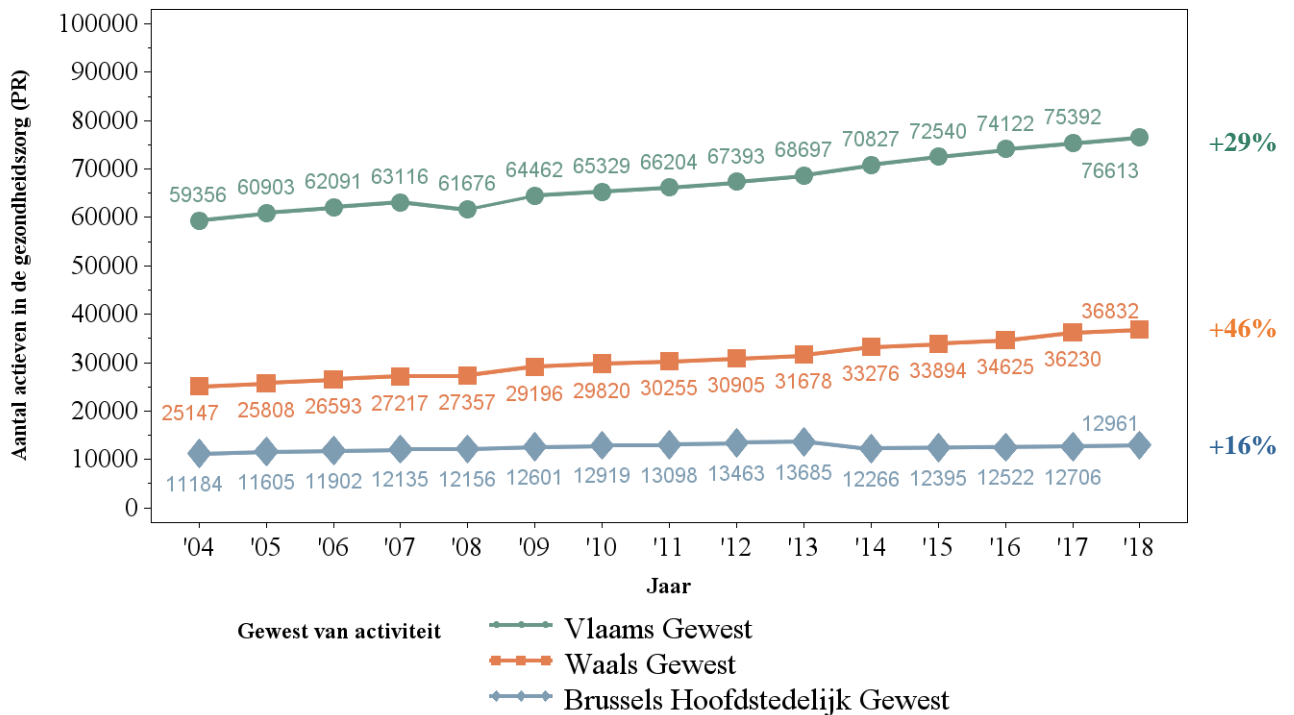
Kleurcodering: de opdeling in klassen van de dichtheden of het gemiddeld VTE gebeurt als volgt: het middelpunt van de klasse voor de centrale kleur komt overeen met het gemiddelde voor België. De grootte van elke klasse komt overeen met de standaardafwijking. Zowel de bovengrens als de ondergrens van de extreme klassen kunnen, indien nodig, worden vervangen door de geobserveerde maximale en minimale waarde van de dichtheid of het VTE.

- De heldere kleuren geven aan dat het aantal verpleegkundigen in het arrondissement lager ligt dan de gemiddelde waarde voor België.

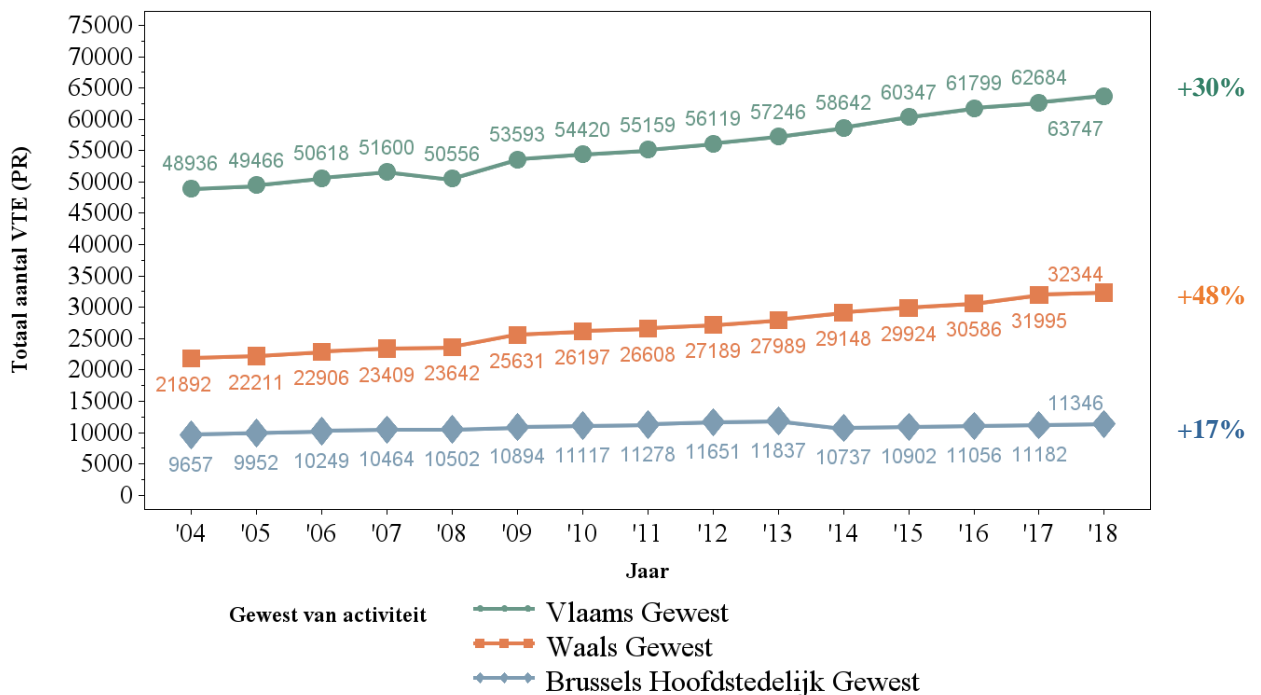
- De donkere kleuren geven aan dat het aantal verpleegkundigen in het arrondissement hoger ligt dan de gemiddelde waarde voor België.

SECTIE V: EVOLUTIE VAN DE VERPLEEGKUNDIGEN WORKFORCE 2004-2018

Figuur 2a. Evolutie van het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens gewest van activiteit, 2004-2018

Figuur 2b. Evolutie van het totaal aantal VTE's van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens gewest van activiteit, 2004-2018

Richtlijnen ter interpretatie - Figuren 2a en 2b

Figuren 2a en 2b geven de evolutie weer met betrekking tot de activiteit van de verpleegkundigen.

Figuur 2a geeft de evolutie weer van het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) volgens gewest van activiteit, van 2004 tot 2018.

Figuur 2b laat de evolutie zien van het totaal aantal voltijdse equivalenten (VTE) van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) volgens gewest van activiteit, van 2004 tot 2018.

In elke figuur worden vervolgens de geobserveerde aantallen per gewest van activiteit weergegeven. Om de drie gewesten van activiteit van elkaar te kunnen onderscheiden, wordt er gewerkt met kleurcodes die in een legende worden verklaard.

Rechts van elke figuur worden de evolutiepercentages weergegeven.

Het gewest van activiteit voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is het gewest van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert. Het gewest van activiteit voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut is het gewest van de woonplaats.

! Merken we op dat het in de figuur 2b gaat over het totale VTE-volume en niet over een gemiddeld VTE. Deze totalen zijn afhankelijk van de activiteit enerzijds en van het totaal aantal actieven anderzijds.

! Een mogelijke knik in de evoluties tussen 2013 en 2014 bij zowel de individuen als de VTE's wordt veroorzaakt door een evolutie van het detailniveau in de beschikbare gegevens. Sinds 2014 is niet enkel de hoofdzetel van de werkgever aanwezig in de geraadpleegde gegevensbron maar ook informatie wat betreft de specifieke, lokale vestiging waar de werknemer in kwestie werkzaam is. Het voornaamste gevolg van deze verbetering van gegevenskwaliteit betreft een verschuiving van de gerapporteerde werkplaats van het Brussels gewest naar de twee andere gewesten.

Toelichting

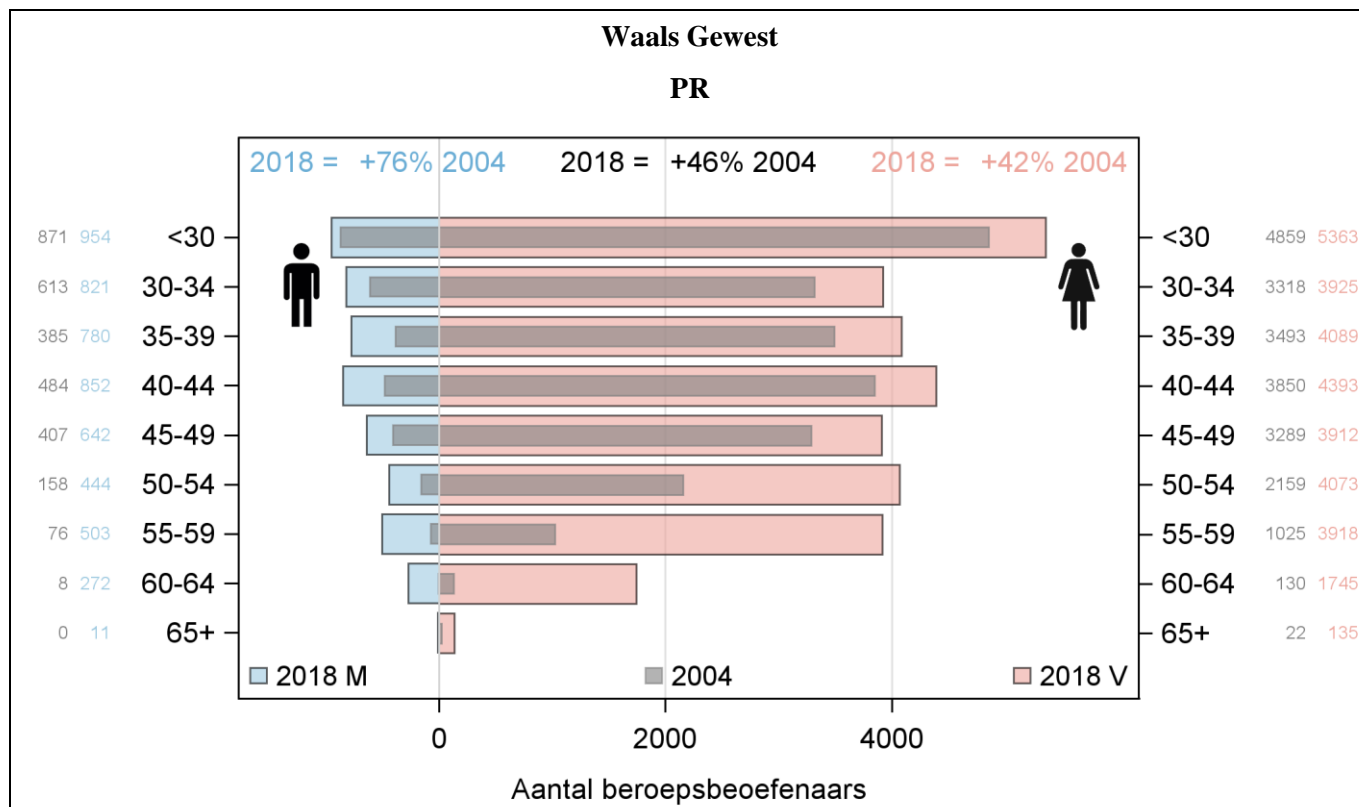
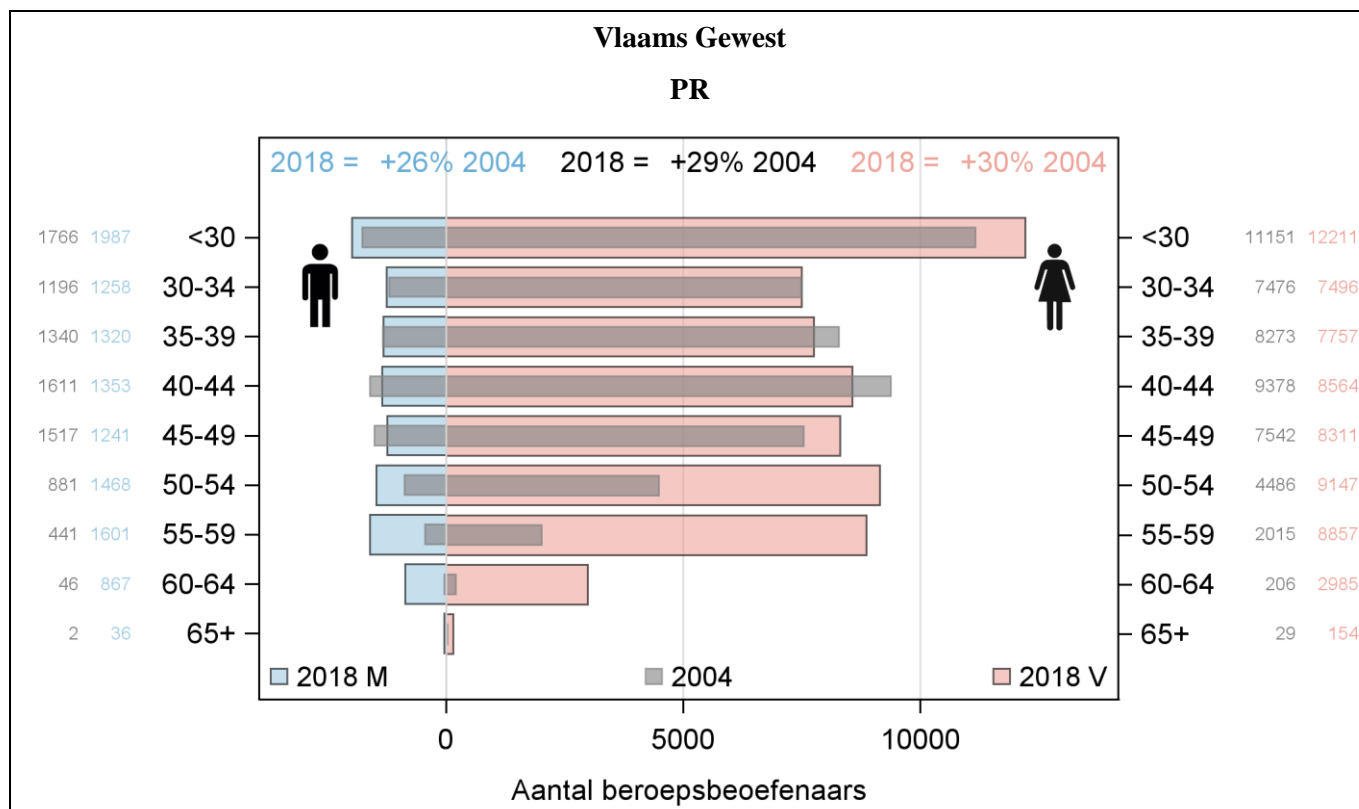
Tot de verpleegkundigen **actief in de gezondheidszorg** (PR) behoren de beroepsactieve verpleegkundigen (PA) die zijn ingeschreven bij de RSVZ op 31/12/20xx en die de RIZIV-drempel hebben behaald voor het jaar 20xx of op 31/12/20xx aanwezig zijn in de gegevensbank van RSZ met minstens 0.1 jaarlijks VTE en een activiteit binnen een gezondheidszorgsector.

Totaal VTE-volume gepresteerd door de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR):

Het VTE van de personen in de gezondheidszorgsector met een **zelfstandige** activiteit wordt berekend aan de hand van het aantal geboekte terugbetaalde RIZIV-prestaties en het geboekte bedrag op jaarbasis. Een voltijdse, zelfstandige betrekking wordt gelijkgesteld aan de geobserveerde mediaan van het totale geboekte bedrag en het aantal prestaties in de referentiegroep in het jaar in kwestie. De gehanteerde methodologie wordt verder gedetailleerd in het inleidende hoofdstuk.

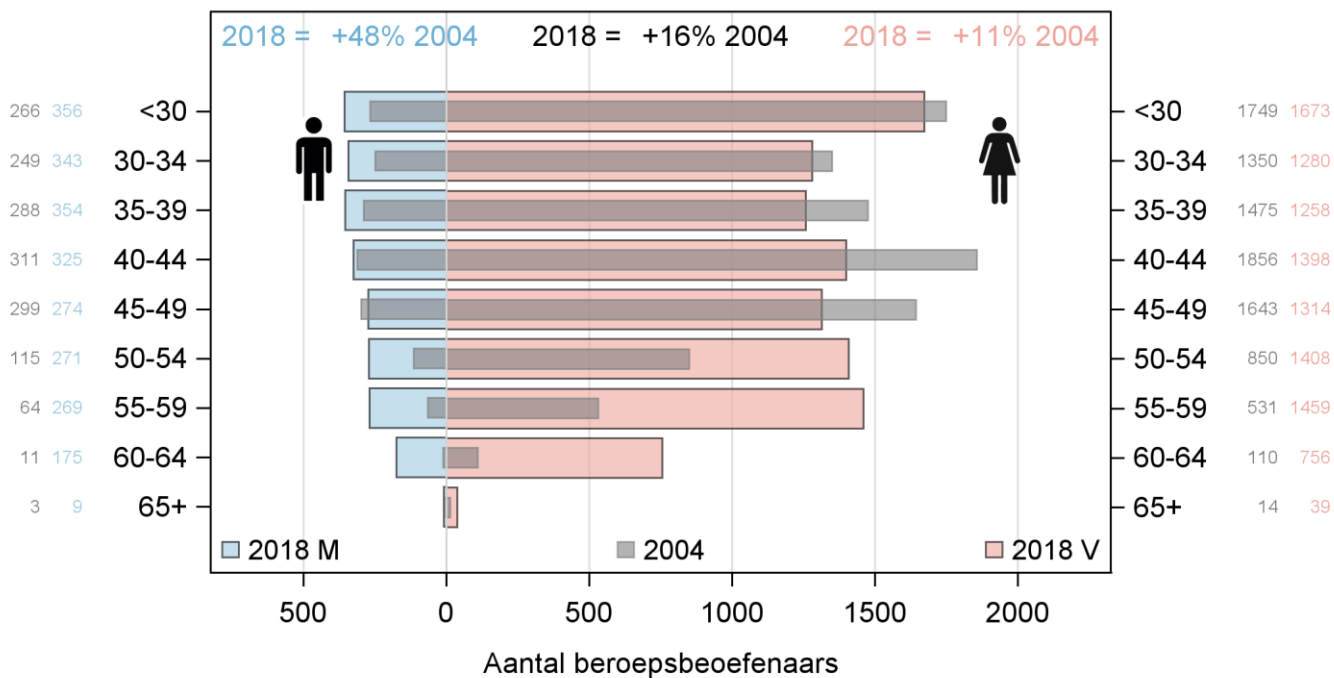
Het VTE van de **bezoldigde** personen in de gezondheidszorgsector komt overeen met de som van de gepresteerde activiteitsgraad tijdens het laatste trimester van het jaar in het RSZ-kader bij alle werkgevers met een NACE-code in de gezondheidszorgsector. De gepresteerde activiteitsgraad voor elke werkgever werd aangeleverd door de datawarehouse AM&SB.

Figuur 3a. Vergelijking van de leeftijdspiramides van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR), voor de gewesten, 2018 t.o.v 2004

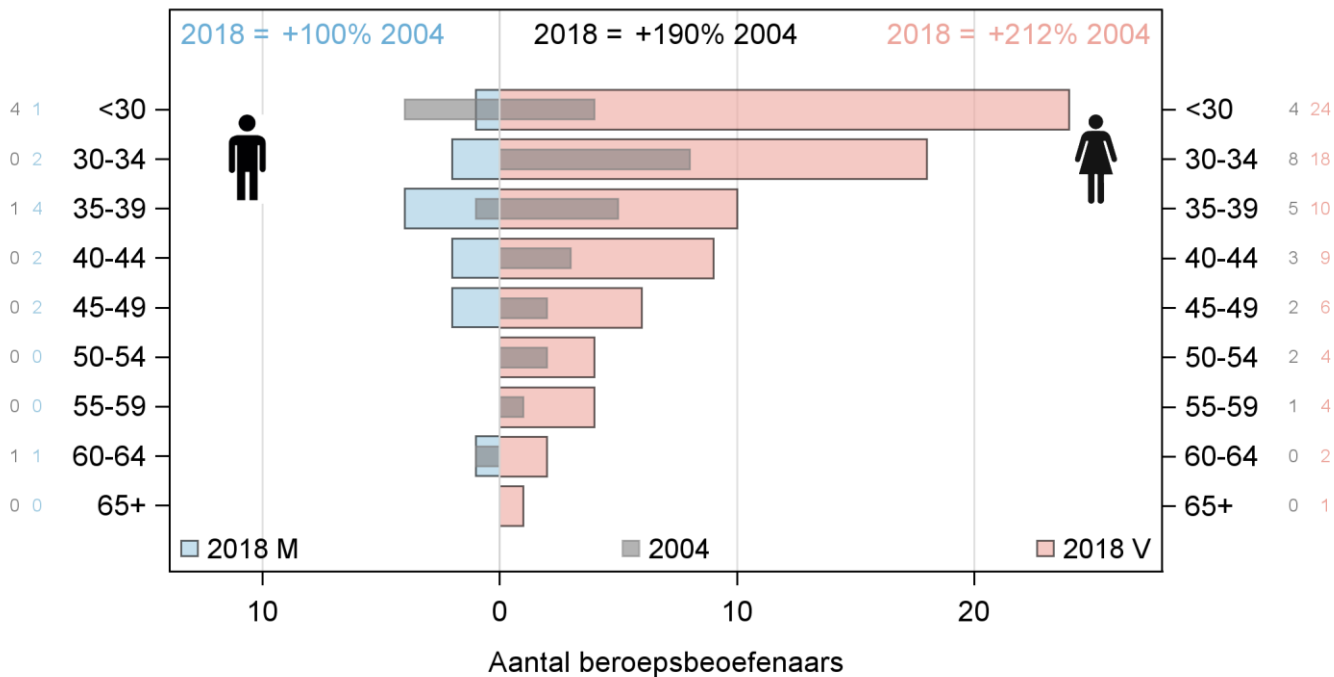
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

PR

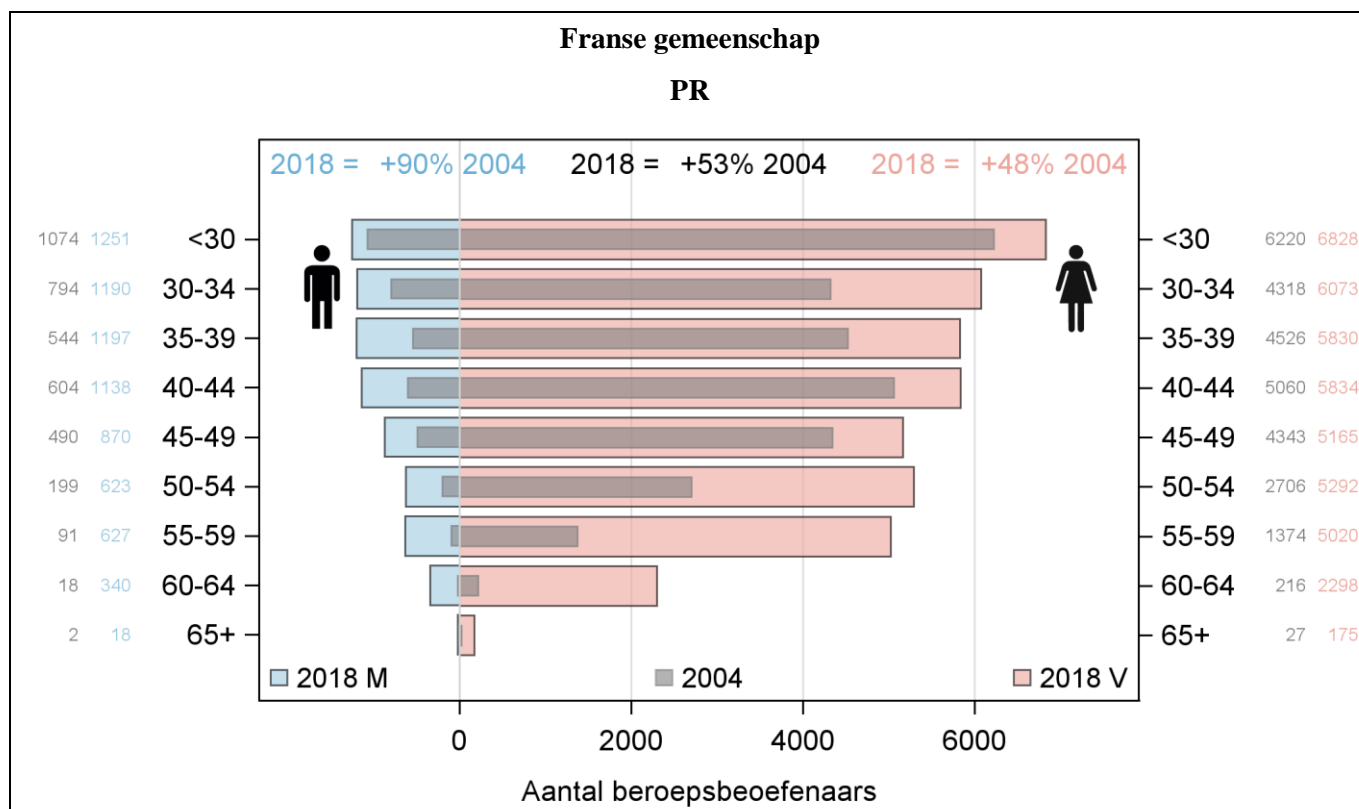
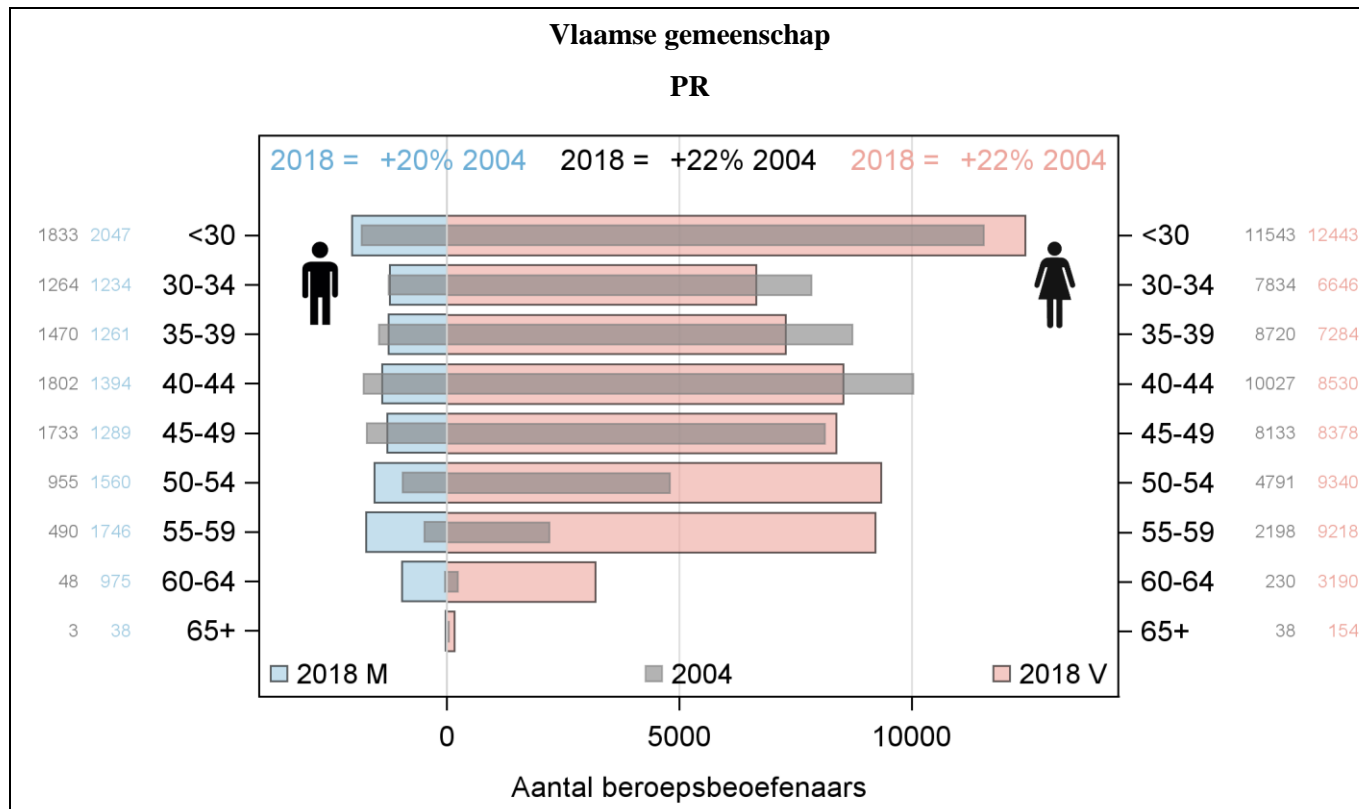

Buitenland of onbekend

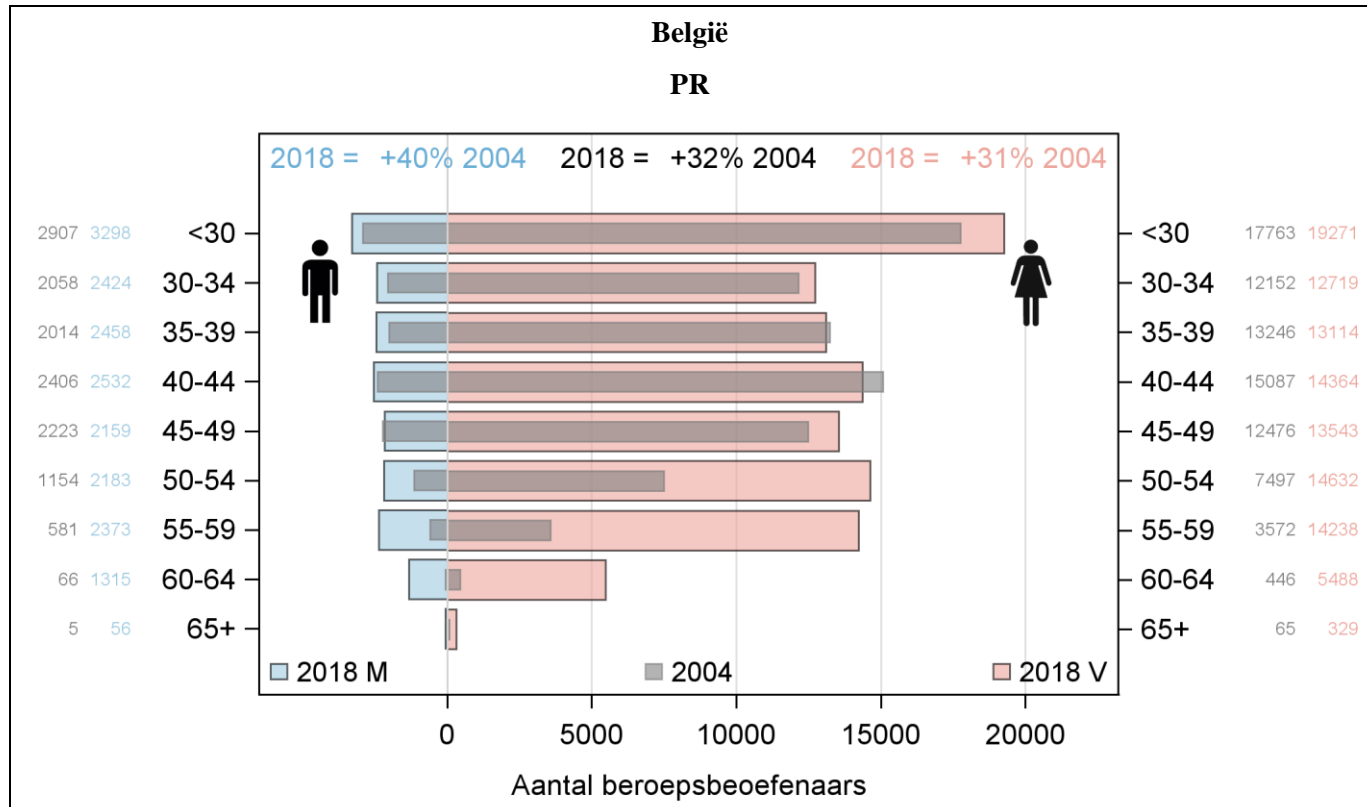
PR

Figuur 3b. Vergelijking van de leeftijds piramides van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR), voor de gemeenschappen, 2018 t.o.v 2004

Figuur 3c. Vergelijking van de leeftijdspiramides van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR), voor België, 2018 t.o.v 2004

Richtlijnen ter interpretatie - Figuren 3a, 3b en 3c

Om een beeld te geven van de evolutie van de workforce tussen 2004 en 2018 geven de bovenstaande grafieken de leeftijdspiramides weer (met ander woorden het aantal beroepsbeoefenaars verdeeld naar leeftijdscategorie en geslacht) voor de twee jaren in kwestie, en dit voor elk gewest van activiteit (a), elke gemeenschap (b) en België (c).

De gekleurde leeftijdspiramide is die voor het jaar 2018, terwijl de leeftijdspiramide voor 2004 in grijstinten wordt weergegeven. Links en rechts van de piramide worden de absolute aantallen voor respectievelijk de mannen en de vrouwen weergegeven voor elke leeftijdscategorie. Opnieuw geldt hier dat de gekleurde cijfers deze zijn voor 2018, terwijl de grijze cijfers de aantallen uit 2004 weergegeven.

Boven de piramide vinden we de globale evolutie van het aantal beroepsbeoefenaars tussen 2004 en 2018 terug, uitgedrukt als percentage, en dit voor de mannen (in het blauw), de vrouwen (in het rood) en voor de twee geslachten samen (in het zwart, centraal). Bij voorbeeld, '2018 = +32% 2004' betekent dat het aantal beroepsbeoefenaars in 2018 toenam met 32% ten opzichte van het aantal beroepsbeoefenaars in 2004.

Het gewest van activiteit voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is het gewest van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, het gewest van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert. Het gewest van activiteit voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut is het gewest van de woonplaats.

De gemeenschap waartoe een individu behoort wordt bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

Tabel 22a. Evolutie van enkele kenmerken van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens gewest van activiteit, 2004-2018

VG	PR	Geslacht	Diploma	Leeftijd					Nationaliteit	
				N	% vrouw	% Bachelor	% <35	% 35<50	% 50+	% 55+
'04	59.356	85,17	50,52	36,37	49,97	13,66	4,61	0,48	0,33	0,35
'05	60.903	85,26	49,90	35,27	49,83	14,90	5,36	0,52	0,39	0,38
'06	62.090	85,30	49,17	34,16	49,43	16,41	6,08	0,59	0,44	0,45
'07	63.116	85,37	48,21	33,34	48,52	18,14	6,67	0,66	0,50	0,51
'08	61.676	85,28	47,57	32,57	47,45	19,99	7,22	0,80	0,54	0,54
'09	64.462	85,42	47,34	30,86	46,95	22,19	8,20	1,13	0,62	0,63
'10	65.329	85,40	47,89	30,11	46,01	23,88	9,07	1,41	0,76	0,76
'11	66.203	85,49	48,55	29,18	45,22	25,60	10,14	1,69	0,89	0,91
'12	67.393	85,48	49,23	28,75	43,99	27,26	11,44	1,92	1,15	1,24
'13	68.697	85,53	49,77	28,63	42,71	28,66	12,56	2,11	1,43	1,52
'14	70.827	85,48	50,15	28,74	41,27	29,99	13,83	2,36	1,72	1,75
'15	72.540	85,38	50,62	28,77	40,08	31,16	15,15	2,76	1,86	1,80
'16	74.122	85,36	51,16	29,04	38,96	32,00	16,62	3,60	1,93	1,77
'17	75.392	85,45	51,58	29,40	38,10	32,50	17,79	4,41	1,99	1,76
'18	76.613	85,47	52,24	29,96	37,26	32,78	18,93	5,28	2,14	1,78

WG	PR	Geslacht	Diploma	Leeftijd					Nationaliteit	
				N	% vrouw	% Bachelor	% <35	% 35<50	% 50+	% 55+
'04	25.147	88,06	57,12	38,42	47,35	14,23	5,01	0,64	4,78	0,76
'05	25.808	88,10	55,82	38,01	46,79	15,20	5,76	0,74	5,06	0,84
'06	26.593	87,95	54,17	36,68	46,59	16,73	6,70	0,88	5,42	0,94
'07	27.217	87,83	53,89	35,50	46,15	18,34	7,54	1,19	5,90	1,13
'08	27.357	87,62	53,91	35,07	45,17	19,77	7,95	1,35	6,40	1,39
'09	29.196	87,56	53,58	33,11	44,86	22,03	9,12	1,83	6,69	1,65
'10	29.820	87,30	54,00	32,61	43,96	23,43	9,74	2,15	7,08	2,08
'11	30.255	87,06	54,01	31,81	43,44	24,75	10,55	2,56	7,79	2,47
'12	30.905	86,94	53,86	31,06	43,14	25,80	11,50	2,78	8,69	3,17
'13	31.678	86,69	53,78	30,73	42,61	26,66	12,54	2,91	9,65	3,62
'14	33.276	86,37	54,42	30,26	42,06	27,67	13,81	3,22	10,24	3,87
'15	33.894	86,15	54,68	29,92	41,54	28,55	14,98	3,64	10,76	3,85
'16	34.624	86,03	55,16	29,82	41,00	29,17	16,24	4,37	11,16	3,94
'17	36.230	85,88	55,93	29,76	40,48	29,76	17,12	5,04	11,39	3,86
'18	36.832	85,67	56,30	30,04	39,82	30,14	17,88	5,87	11,89	3,85

BHG	PR	Geslacht	Diploma	Leeftijd					Nationaliteit	
				N	% vrouw	% Bachelor	% <35	% 35<50	% 50+	% 55+
'04	11.184	85,64	69,10	32,31	52,50	15,18	6,55	1,23	4,35	1,71
'05	11.605	85,07	68,50	30,98	52,55	16,47	7,31	1,35	4,54	1,95
'06	11.902	84,84	66,29	30,19	51,39	18,43	7,76	1,64	4,88	2,54
'07	12.135	84,52	65,56	29,48	50,09	20,44	8,31	1,93	5,34	3,26
'08	12.156	84,30	64,50	29,36	48,44	22,20	8,75	2,18	5,79	3,85
'09	12.601	83,90	64,88	28,88	46,61	24,51	9,50	2,52	6,22	4,67
'10	12.919	83,85	64,77	28,63	45,25	26,12	10,09	2,64	6,81	5,33
'11	13.098	83,59	64,70	28,06	44,17	27,77	11,43	2,87	7,50	6,31
'12	13.463	83,34	64,24	28,39	42,73	28,88	12,53	2,95	8,87	7,60
'13	13.684	83,07	63,81	28,13	42,04	29,83	13,99	3,30	10,50	8,88
'14	12.266	82,54	64,33	28,34	40,98	30,68	15,98	3,66	11,99	9,82
'15	12.395	82,26	64,66	28,32	39,40	32,28	17,70	4,15	13,17	10,21
'16	12.522	82,20	65,18	27,89	38,88	33,23	19,03	5,26	13,78	10,15
'17	12.706	81,80	65,69	27,91	38,40	33,69	20,21	6,42	15,08	10,29
'18	12.961	81,67	66,34	28,18	37,98	33,84	20,89	7,55	16,03	10,55

Tabel 22b. Evolutie van enkele kenmerken van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens gemeenschap, 2004-2018

VL	PR	Geslacht	Diploma	Leeftijd					Nationaliteit	
				N	% vrouw	% Bachelor	% <35	% 35<50	% 50+	% 55+
'04	63.112	84,79	51,47	35,61	50,52	13,87	4,76	0,51	0,35	0,35
'05	63.820	84,71	51,61	33,76	50,81	15,43	5,64	0,58	0,38	0,37
'06	64.010	84,70	51,59	31,94	50,81	17,25	6,43	0,67	0,42	0,43
'07	64.536	84,70	51,74	30,80	50,02	19,18	7,09	0,75	0,51	0,50
'08	62.519	84,57	51,73	29,53	49,10	21,37	7,75	0,92	0,54	0,51
'09	64.650	84,69	51,99	27,38	48,76	23,87	8,84	1,28	0,59	0,58
'10	65.609	84,71	52,41	26,86	47,56	25,58	9,73	1,55	0,71	0,71
'11	66.460	84,82	52,83	26,13	46,50	27,37	10,88	1,84	0,83	0,87
'12	67.813	84,84	53,30	26,03	44,95	29,02	12,21	2,05	1,06	1,18
'13	69.218	84,91	53,62	26,17	43,47	30,36	13,42	2,28	1,34	1,46
'14	70.757	84,91	53,85	26,57	41,82	31,61	14,77	2,53	1,57	1,60
'15	72.501	84,82	54,17	26,87	40,36	32,76	16,15	2,99	1,75	1,69
'16	74.145	84,84	54,57	27,45	38,98	33,57	17,65	3,88	1,82	1,65
'17	75.448	84,93	54,91	28,17	37,86	33,97	18,84	4,73	1,91	1,64
'18	76.727	84,95	55,44	29,16	36,67	34,17	19,97	5,68	2,06	1,67

FR	PR	Geslacht	Diploma	Leeftijd					Nationaliteit	
				N	% vrouw	% Bachelor	% <35	% 35<50	% 50+	% 55+
'04	32.606	88,30	60,13	38,05	47,74	14,21	5,30	0,81	5,12	1,13
'05	34.519	88,33	57,41	38,68	46,65	14,68	5,80	0,86	5,30	1,27
'06	36.601	88,12	54,14	38,60	45,58	15,83	6,46	1,01	5,57	1,53
'07	37.965	88,01	51,81	37,99	44,78	17,23	7,11	1,30	5,91	1,86
'08	38.696	87,78	50,65	38,24	43,47	18,28	7,36	1,43	6,35	2,24
'09	41.647	87,60	49,79	37,26	42,57	20,17	8,25	1,82	6,63	2,64
'10	42.499	87,33	50,31	36,43	41,94	21,62	8,84	2,09	7,13	3,16
'11	43.133	87,03	50,67	35,38	41,68	22,94	9,67	2,43	7,87	3,72
'12	43.976	86,83	50,78	34,46	41,52	24,01	10,63	2,63	8,98	4,65
'13	44.874	86,54	50,90	33,76	41,26	24,97	11,65	2,78	10,18	5,35
'14	45.661	86,22	51,31	33,12	40,91	25,96	12,93	3,07	10,97	5,71
'15	46.386	85,97	51,77	32,46	40,52	27,02	14,13	3,42	11,62	5,75
'16	47.189	85,82	52,42	31,83	40,41	27,75	15,35	4,16	12,10	5,80
'17	48.953	85,61	53,28	31,19	40,32	28,49	16,29	4,90	12,55	5,73
'18	49.769	85,42	53,94	30,83	40,25	28,92	17,03	5,69	13,21	5,78

Tabel 22c. Evolutie van enkele kenmerken van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) voor België, 2004-2018

BEL	PR	Geslacht	Diploma	Leeftijd					Nationaliteit	
				N	% vrouw	% Bachelor	% <35	% 35<50	% 50+	% 55+
'04	95.718	85,99	54,42	36,44	49,57	13,98	4,95	0,61	1,98	0,62
'05	98.339	85,98	53,65	35,48	49,35	15,17	5,70	0,68	2,11	0,69
'06	100.611	85,95	52,51	34,36	48,91	16,73	6,45	0,79	2,29	0,83
'07	102.501	85,92	51,77	33,46	48,08	18,46	7,10	0,95	2,51	1,00
'08	101.215	85,79	51,31	32,86	46,95	20,19	7,60	1,12	2,77	1,17
'09	106.297	85,83	51,13	31,25	46,33	22,42	8,61	1,49	2,96	1,39
'10	108.108	85,74	51,59	30,62	45,35	24,03	9,38	1,76	3,24	1,67
'11	109.593	85,69	51,98	29,77	44,60	25,62	10,41	2,07	3,60	1,99
'12	111.789	85,62	52,31	29,35	43,60	27,05	11,59	2,28	4,18	2,54
'13	114.092	85,55	52,55	29,16	42,60	28,24	12,72	2,48	4,82	2,99
'14	116.418	85,42	52,86	29,14	41,47	29,40	14,05	2,75	5,26	3,21
'15	118.887	85,27	53,23	29,05	40,42	30,52	15,36	3,16	5,60	3,27
'16	121.334	85,22	53,73	29,15	39,54	31,31	16,75	3,99	5,82	3,26
'17	124.401	85,20	54,27	29,36	38,83	31,81	17,84	4,80	6,10	3,25
'18	126.496	85,14	54,85	29,81	38,08	32,11	18,81	5,68	6,45	3,28

Richtlijnen ter interpretatie - Tabellen 22a, 22b en 22c

Tabellen 22a, 22b en 22c geven de evolutie voor de periode 2004-2018 weer, van zowel het aantal van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) als van bepaalde bevolkingskenmerken van deze groep. De tabellen geven achtereenvolgens een beeld volgens het gewest van activiteit (a), de gemeenschap (b) en voor België (c).

De 3 gewesten van activiteit worden in de tabel 1a en dit met de volgende afkortingen:

- Vlaams Gewest (VG)
- Waals Gewest (WG)
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)

Het gewest van activiteit van de verpleegkundigen met een werknemerstatuut of met een gecombineerd statuut op 31 december 2018 komt overeen met het gewest van de werkgever bij wie de verpleegkundige het merendeel van zijn of haar arbeidstijd presteerde. Het gewest van activiteit van de verpleegkundigen met een zelfstandig statuut komt overeen met hun domicilie-gewest.

De 2 gemeenschappen worden weergegeven in tabel 1b en dit met de volgende afkortingen:

- Vlaamse Gemeenschap (VL)
- Franse Gemeenschap (FR)

De gemeenschap waartoe een individu behoort werd bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

Toelichting

Kolom 2: PR: N: Het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising)

Kolom 3: Geslacht: % vrouw: Het percentage vrouwen binnen de analysegroep PR.

Kolom 4: Diploma: % Bachelor: Het percentage verpleegkundigen met een Bachelor diploma binnen de analysegroep PR.

Kolommen 5-9: Leeftijd

% <35: Het percentage van de groep beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR) jonger dan 35 jaar.

% 35<50: Het percentage van de groep beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR) tussen 35 en 50 jaar.

% 50+: Het percentage beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR) van 50 jaar of ouder.

% 55+: Het percentage beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR) van 55 jaar of ouder.

% 60+: Het percentage beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR) van 60 jaar of ouder.

Nota: De som van de kolommen % <35, % 35<50 en % 50+ bedraagt 100%.

Kolommen 10-11: Nationaliteit

% N-BE: Het percentage beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR) met een niet-Belgische nationaliteit.

% N-BE diploma: Het percentage beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg (PR) met een niet-Belgisch basisdiploma.

Legende voor de gehanteerde kleuren:

De kleurcode maakt het mogelijk om de evolutie van de percentages over de jaren en over de onderlinge tabellen te vergelijken. Hoe donkerder de kleur, hoe hoger het percentage. Omgekeerd geldt: hoe lichter de kleur, hoe lager het percentage.

Tabel 23a. Evolutie van aantallen en VTEs van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per activiteitssector, volgens gewest van activiteit, 2004-2018

VG	Individuen						VTE						Grafische weergave
	Werkn.	Gemengd	Zelfst.	Tot.	INDEX	Dicht.	RSZ	RIZIV	Tot.	INDEX	Dicht.		
'04	55.900	2.243	1.213	59.356	100	98,22	47.455,9	1.480,5	48.936,4	100	80,98		
'05	57.034	2.394	1.475	60.903	103	100,19	47.725,8	1.740,5	49.466,3	101	81,38		
'06	57.758	2.606	1.727	62.091	105	101,50	48.512,2	2.106,0	50.618,3	103	82,74		
'07	58.299	2.796	2.021	63.116	106	102,43	49.162,8	2.437,1	51.599,9	105	83,74		
'08	56.396	3.009	2.271	61.676	104	99,34	47.771,4	2.784,4	50.555,8	103	81,43		
'09	56.974	3.191	4.297	64.462	109	103,11	48.564,3	5.029,0	53.593,4	110	85,72		
'10	57.369	3.466	4.494	65.329	110	103,59	49.194,1	5.226,2	54.420,4	111	86,29		
'11	57.799	3.741	4.664	66.204	112	104,25	49.723,8	5.435,0	55.158,8	113	86,85		
'12	58.549	4.019	4.825	67.393	114	105,60	50.515,9	5.603,2	56.119,1	115	87,94		
'13	59.487	4.123	5.087	68.697	116	107,16	51.396,9	5.849,3	57.246,2	117	89,30		
'14	61.007	4.397	5.423	70.827	119	109,91	52.371,0	6.271,3	58.642,3	120	91,00		
'15	62.223	4.574	5.743	72.540	122	111,98	53.718,2	6.628,6	60.346,8	123	93,16		
'16	63.393	4.701	6.028	74.122	125	113,75	54.884,9	6.914,2	61.799,1	126	94,84		
'17	64.140	4.884	6.368	75.392	127	115,05	55.480,2	7.203,5	62.683,7	128	95,66		
'18	64.897	5.043	6.673	76.613	129	116,27	56.137,3	7.609,2	63.746,5	130	96,75		

WG	Individuen						VTE						Grafische weergave
	Werkn.	Gemengd	Zelfst.	Tot.	INDEX	Dicht.	RSZ	RIZIV	Tot.	INDEX	Dicht.		
'04	22.879	1.651	617	25.147	100	74,05	21.045,7	846,2	21.891,9	100	64,46		
'05	23.299	1.802	707	25.808	103	75,60	21.199,4	1.011,5	22.210,9	101	65,06		
'06	23.819	1.941	833	26.593	106	77,40	21.660,8	1.244,9	22.905,7	105	66,67		
'07	24.142	2.074	1.001	27.217	108	78,74	21.964,4	1.444,5	23.408,9	107	67,72		
'08	23.930	2.249	1.178	27.357	109	78,71	21.956,2	1.685,3	23.641,5	108	68,02		
'09	24.432	2.411	2.353	29.196	116	83,46	22.401,4	3.229,7	25.631,0	117	73,27		
'10	24.738	2.537	2.545	29.820	119	84,58	22.785,8	3.410,8	26.196,6	120	74,31		
'11	24.847	2.733	2.675	30.255	120	85,31	23.049,5	3.558,6	26.608,1	122	75,03		
'12	25.086	2.971	2.848	30.905	123	86,74	23.445,9	3.742,8	27.188,8	124	76,31		
'13	25.503	3.182	2.993	31.678	126	88,58	24.013,9	3.975,3	27.989,2	128	78,26		
'14	26.613	3.498	3.165	33.276	132	92,70	24.925,5	4.222,0	29.147,5	133	81,20		
'15	26.866	3.706	3.322	33.894	135	94,09	25.429,6	4.494,8	29.924,4	137	83,07		
'16	27.203	3.930	3.492	34.625	138	95,80	25.858,4	4.727,8	30.586,2	140	84,62		
'17	28.422	4.171	3.637	36.230	144	99,96	27.196,2	4.799,2	31.995,4	146	88,28		
'18	28.797	4.242	3.793	36.832	146	101,36	27.443,0	4.900,5	32.343,5	148	89,01		

BHG	Individen						VTE						Grafische weergave
	Werkn.	Gemengd	Zelfst.	Tot.	INDEX	Dicht.	RSZ	RIZIV	Tot.	INDEX	Dicht.		
'04	10.633	506	45	11.184	100	111,09	9.542,1	115,0	9.657,0	100	95,92		
'05	10.983	567	55	11.605	104	113,91	9.824,3	127,8	9.952,0	103	97,68		
'06	11.197	639	66	11.902	106	115,42	10.083,0	165,7	10.248,7	106	99,38		
'07	11.361	706	68	12.135	109	115,74	10.281,0	183,4	10.464,4	108	99,80		
'08	11.309	762	85	12.156	109	113,76	10.281,8	219,9	10.501,7	109	98,28		
'09	11.524	928	149	12.601	113	115,65	10.552,3	341,3	10.893,6	113	99,98		
'10	11.703	1.062	154	12.919	116	115,44	10.729,7	387,1	11.116,8	115	99,34		
'11	11.772	1.153	173	13.098	117	115,01	10.873,5	404,0	11.277,5	117	99,03		
'12	12.056	1.230	177	13.463	120	116,60	11.212,1	438,6	11.650,7	121	100,90		
'13	12.185	1.306	194	13.685	122	117,62	11.374,4	463,0	11.837,4	123	101,74		
'14	10.981	1.084	201	12.266	110	104,38	10.335,9	400,9	10.736,8	111	91,36		
'15	11.091	1.098	206	12.395	111	104,34	10.489,0	413,1	10.902,1	113	91,78		
'16	11.134	1.174	214	12.522	112	105,09	10.607,0	449,4	11.056,3	114	92,79		
'17	11.262	1.236	208	12.706	114	106,00	10.743,9	437,9	11.181,9	116	93,28		
'18	11.430	1.325	206	12.961	116	107,24	10.905,8	440,0	11.345,8	117	93,88		

Tabel 23b. Evolutie van aantallen en VTEs van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per activiteitssector, volgens gemeenschap, 2004-2018

VL	Individen						VTE						Grafische weergave
	Werkn.	Gemengd	Zelfst.	Tot.	INDEX	Dicht.	RSZ	RIZIV	Tot.	INDEX	Dicht.		
'04	59.441	2.464	1.207	63.112	100	101,07	50.633,8	1.499,8	52.133,6	100	83,49		
'05	59.764	2.609	1.447	63.820	101	101,59	50.082,4	1.748,1	51.830,4	99	82,50		
'06	59.562	2.792	1.657	64.011	101	101,22	49.998,1	2.083,3	52.081,5	100	82,36		
'07	59.651	2.978	1.907	64.536	102	101,29	50.211,6	2.340,6	52.552,2	101	82,48		
'08	57.226	3.199	2.094	62.519	99	97,34	48.378,0	2.637,4	51.015,4	98	79,43		
'09	57.186	3.426	4.038	64.650	102	99,92	48.615,8	4.846,2	53.462,0	103	82,63		
'10	57.711	3.703	4.195	65.609	104	100,47	49.400,1	4.997,5	54.397,6	104	83,30		
'11	58.141	3.988	4.332	66.461	105	101,03	50.005,2	5.160,9	55.166,1	106	83,86		
'12	59.093	4.264	4.456	67.813	107	102,55	51.022,1	5.302,3	56.324,4	108	85,17		
'13	60.140	4.391	4.687	69.218	110	104,19	52.079,0	5.524,7	57.603,7	110	86,71		
'14	61.226	4.545	4.986	70.757	112	105,94	52.706,7	5.867,9	58.574,6	112	87,70		
'15	62.533	4.699	5.269	72.501	115	107,96	54.218,3	6.177,5	60.395,7	116	89,94		
'16	63.746	4.849	5.550	74.145	117	109,77	55.458,8	6.442,4	61.901,2	119	91,65		
'17	64.532	5.060	5.856	75.448	120	111,07	56.142,0	6.725,9	62.867,9	121	92,55		
'18	65.390	5.173	6.164	76.727	122	112,33	56.848,8	7.128,1	63.976,9	123	93,66		

FR	Individen						VTE						Grafische weergave
	Werkn.	Gemengd	Zelfst.	Tot.	INDEX	Dicht.	RSZ	RIZIV	Tot.	INDEX	Dicht.		
'04	29.971	1.936	699	32.606	100	77,61	27.409,9	977,4	28.387,2	100	67,57		
'05	31.552	2.154	813	34.519	106	81,62	28.667,1	1.157,8	29.824,9	105	70,52		
'06	33.212	2.394	995	36.601	112	85,90	30.257,9	1.459,5	31.717,4	112	74,44		
'07	34.151	2.598	1.216	37.965	116	88,38	31.196,5	1.753,0	32.949,6	116	76,71		
'08	34.409	2.821	1.466	38.696	119	89,36	31.631,4	2.073,4	33.704,8	119	77,83		
'09	35.744	3.104	2.799	41.647	128	95,30	32.902,1	3.789,4	36.691,5	129	83,96		
'10	36.099	3.362	3.038	42.499	130	96,13	33.309,5	4.059,1	37.368,6	132	84,53		
'11	36.277	3.639	3.217	43.133	132	96,77	33.641,7	4.268,9	37.910,6	134	85,05		
'12	36.598	3.956	3.422	43.976	135	98,01	34.151,8	4.510,7	38.662,6	136	86,17		
'13	37.035	4.220	3.620	44.875	138	99,56	34.706,2	4.794,0	39.500,2	139	87,64		
'14	37.375	4.434	3.852	45.661	140	100,80	34.925,7	5.067,8	39.993,5	141	88,29		
'15	37.647	4.679	4.060	46.386	142	101,89	35.418,5	5.413,0	40.831,5	144	89,69		
'16	37.984	4.956	4.250	47.190	145	103,31	35.891,5	5.710,4	41.601,8	147	91,08		
'17	39.292	5.231	4.430	48.953	150	106,81	37.278,4	5.779,4	43.057,8	152	93,94		
'18	39.734	5.437	4.598	49.769	153	108,18	37.637,3	5.900,5	43.537,8	153	94,63		

Tabel 23c. Evolutie van aantallen en VTEs van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per activiteitssector, voor België, 2004-2018

BEL	Individueen						VTE					Grafische weergave
	Werkn.	Gemengd	Zelfst.	Tot.	INDEX	Dicht.	RSZ	RIZIV	Tot.	INDEX	Dicht.	
'04	89.412	4.400	1.906	95.718	100	91,63	78.043,7	2.477,2	80.520,9	100	77,08	
'05	91.316	4.763	2.260	98.339	103	93,55	78.749,5	2.905,9	81.655,4	101	77,68	
'06	92.774	5.186	2.652	100.612	105	95,06	80.256,0	3.542,8	83.798,9	104	79,17	
'07	93.802	5.576	3.123	102.501	107	96,09	81.408,1	4.093,6	85.501,8	106	80,16	
'08	91.635	6.020	3.560	101.215	106	94,13	80.009,4	4.710,8	84.720,2	105	78,79	
'09	92.930	6.530	6.837	106.297	111	98,06	81.517,9	8.635,5	90.153,5	112	83,17	
'10	93.810	7.065	7.233	108.108	113	98,72	82.709,6	9.056,6	91.766,2	114	83,80	
'11	94.418	7.627	7.549	109.594	114	99,31	83.646,9	9.429,8	93.076,6	116	84,34	
'12	95.691	8.220	7.878	111.789	117	100,71	85.174,0	9.813,0	94.987,0	118	85,58	
'13	97.175	8.611	8.307	114.093	119	102,32	86.785,2	10.318,7	97.103,9	121	87,08	
'14	98.601	8.979	8.838	116.418	122	103,86	87.632,4	10.935,7	98.568,1	122	87,94	
'15	100.180	9.378	9.329	118.887	124	105,51	89.636,7	11.590,4	101.227,2	126	89,84	
'16	101.730	9.805	9.800	121.335	127	107,17	91.350,3	12.152,7	103.503,0	129	91,42	
'17	103.824	10.291	10.286	124.401	130	109,35	93.420,3	12.505,3	105.925,7	132	93,11	
'18	105.124	10.610	10.762	126.496	132	110,66	94.486,1	13.028,6	107.514,7	134	94,05	

Richtlijnen ter interpretatie - Tabellen 23a, 23b en 23c

Tabellen 23a, 23b en 23c geven de evolutie weer van het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) en van de voltijdse equivalenten voor de periode 2004-2018, volgens het gewest van activiteit (a), de gemeenschap (b) en voor België (c).

De 3 gewesten van activiteit in tabel 23a worden weergegeven met de volgende afkortingen:

- Vlaams Gewest: VG
- Waals Gewest: WG
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest: BHG

Het gewest van activiteit van de verpleegkundigen met een werknemerstatuut of met een gecombineerd statuut op 31 december 20XX komt overeen met het gewest van de werkgever bij wie de verpleegkundige het merendeel van zijn of haar arbeidstijd presteerde. Het gewest van activiteit van de verpleegkundigen met een zelfstandig statuut komt overeen met het gewest waar zij gedomicilieerd zijn.

De 2 gemeenschappen in tabel 23b worden weergegeven met de volgende afkortingen:

- Vlaamse Gemeenschap: VL
- Franse Gemeenschap: FR

De gemeenschap waartoe een individu behoort, wordt bepaald op basis van de taal van het behaalde diploma of, indien deze informatie ontbreekt, de contacttaal.

Toelichting

Individen:

Kolom 2: Werknemer: Aantal verpleegkundigen die uitsluitend actief zijn in loondienst in het RSZ-kader op 31 december 20xx, en die in het jaar minstens 0,1 VTE hebben gepresteerd en waarvan minstens één werkgever een NACE-code heeft in de gezondheidszorgsector.

Kolom 3: Gemengd: Aantal verpleegkundigen dat een activiteit als werknemer in de gezondheidszorgsector en een zelfstandige activiteit RSVZ combineert op 31 december 20xx.

Kolom 4: Zelfst.: Aantal verpleegkundigen die uitsluitend actief zijn met een zelfstandig professioneel statuut RSVZ op 31 december en de minimale activiteitsdrempel behaald hebben in 20xx in de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen.

Kolom 5: Tot.: Totale aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR).

Kolom 6: INDEX: Het totale aantal individuen in 2004 krijgt waarde 100. De totalen van de volgende jaren worden uitgedrukt in functie van deze index om de evolutie duidelijker te maken voor de lezer. (bij voorbeeld: een index van 120 geeft een stijging aan van het aantal beroepsbeoefenaars ten belope van 20% ten opzichte van 2004)

Kolom 7: Dicht.: Dichtheid: (Totale aantal individuen / populatie 01/01/20xx) x 10.000.

Voltijdse equivalenten (VTE):

Kolom 8: RSZ: Het betreft het VTE-volume gepresteerd door de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg als werknemer (RSZ) op 31 december 20xx.

Kolom 9: RIZIV: Het betreft het VTE-volume gepresteerd door de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg met een zelfstandig professioneel statuut RSVZ op 31 december en die de minimale activiteitsdrempel hebben behaald in 20xx in de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen.

Kolom 10: Tot.: Het betreft het totale VTE-volume gepresteerd door de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR).

Kolom 11: INDEX: het totale aantal VTE's in 2004 krijgt waarde 100. De totalen van de volgende jaren worden uitgedrukt in functie van deze index om de evolutie duidelijker te maken voor de lezer.

Kolom 12: Dicht.: Dichtheid: (Totale VTE-volume gepresteerd / populatie 01/01/20xx) x 10.000.

Grafische weergave:

De grafische weergave is gebaseerd op de cijfers uit de vorige kolommen (aantal personen en VTE's) en maakt gebruik van dezelfde kleuren.

! Een mogelijke knik in de evoluties tussen 2013 en 2014 bij zowel de individuen als de VTE's wordt veroorzaakt door een evolutie van het detailniveau in de beschikbare gegevens. Sinds 2014 is niet enkel de hoofdzetel van de werkgever aanwezig in de geraadpleegde gegevensbron maar ook informatie wat betreft de specifieke, lokale vestiging waar de werknemer in kwestie werkzaam is. Het voornaamste gevolg van deze verbetering van gegevenskwaliteit betreft een verschuiving van de gerapporteerde werkplaats van het Brussels gewest naar de twee andere gewesten.

SECTIE VI. BIJLAGE

Tabel 24. Verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht, naar plaats van tewerkstelling, 31/12/2018

West-Vlaanderen									
				Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP
<25	1.348	1.144	1.075		180	136	1.168	939	
25<30	2.552	2.440	2.238		333	308	2.219	1.930	
30<35	2.463	2.342	2.112		292	258	2.171	1.854	
35<40	2.643	2.527	2.153		355	293	2.288	1.860	
40<45	2.908	2.759	2.295		376	316	2.532	1.979	
45<50	2.668	2.516	2.136		341	274	2.327	1.862	
50<55	2.898	2.641	2.197		372	293	2.526	1.904	
55<60	3.350	2.796	2.227		444	347	2.906	1.880	
60<65	2.683	1.070	764		378	179	2.305	585	
65+	3.883	177	42		383	9	3.500	33	
Tot.	27.396	20.412	17.239		3.454	2.413	23.942	14.826	

Oost-Vlaanderen									
				Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP
<25	1.339	1.134	1.071		158	115	1.181	956	
25<30	2.765	2.643	2.470		417	375	2.348	2.095	
30<35	2.335	2.220	2.022		327	290	2.008	1.732	
35<40	2.668	2.533	2.250		373	322	2.295	1.928	
40<45	3.087	2.897	2.473		425	345	2.662	2.128	
45<50	3.104	2.847	2.410		388	308	2.716	2.102	
50<55	3.404	3.080	2.576		435	351	2.969	2.225	
55<60	3.637	3.060	2.503		525	384	3.112	2.119	
60<65	2.838	1.278	966		420	221	2.418	745	
65+	4.220	163	52		362	14	3.858	38	
Tot.	29.397	21.855	18.793		3.830	2.725	25.567	16.068	

Antwerpen									
				Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP
<25	1.360	1.087	1.023		151	103	1.209	920	
25<30	2.814	2.666	2.432		377	333	2.437	2.099	
30<35	2.433	2.292	2.028		355	309	2.078	1.719	
35<40	2.766	2.586	2.191		388	314	2.378	1.877	
40<45	3.225	2.986	2.438		441	328	2.784	2.110	
45<50	3.276	3.032	2.454		428	306	2.848	2.148	
50<55	3.928	3.502	2.905		533	399	3.395	2.506	
55<60	4.266	3.548	2.963		627	453	3.639	2.510	
60<65	2.920	1.381	1.098		462	245	2.458	853	
65+	4.241	120	32		431	6	3.810	26	
Tot.	31.229	23.200	19.564		4.193	2.796	27.036	16.768	

Limburg										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	795	643	617		116	90	679	527		
25<30	1.685	1.556	1.474		271	242	1.414	1.232		
30<35	1.785	1.672	1.530		251	224	1.534	1.306		
35<40	1.812	1.648	1.461		256	220	1.556	1.241		
40<45	2.045	1.861	1.551		261	191	1.784	1.360		
45<50	1.799	1.588	1.326		223	179	1.576	1.147		
50<55	2.009	1.730	1.430		302	227	1.707	1.203		
55<60	1.840	1.476	1.179		236	155	1.604	1.024		
60<65	1.556	633	453		202	81	1.354	372		
65+	2.481	106	30		321	3	2.160	27		
Tot.	17.807	12.913	11.051		2.439	1.612	15.368	9.439		

Vlaams-Brabant										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	836	571	542		112	78	724	464		
25<30	1.461	1.361	1.256		244	207	1.217	1.049		
30<35	1.292	1.207	1.062		218	177	1.074	885		
35<40	1.339	1.238	1.022		225	171	1.114	851		
40<45	1.630	1.507	1.160		266	173	1.364	987		
45<50	1.671	1.514	1.226		262	174	1.409	1.052		
50<55	2.145	1.884	1.507		305	198	1.840	1.309		
55<60	2.388	1.999	1.586		398	262	1.990	1.324		
60<65	1.974	824	571		348	141	1.626	430		
65+	2.909	137	34		345	4	2.564	30		
Tot.	17.645	12.242	9.966		2.723	1.585	14.922	8.381		

Brussels Hoofdstedelijk Gewest										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	693	500	425		90	60	603	365		
25<30	2.118	1.849	1.604		371	296	1.747	1.308		
30<35	2.055	1.878	1.623		421	343	1.634	1.280		
35<40	2.102	1.957	1.612		443	354	1.659	1.258		
40<45	2.295	2.157	1.723		411	325	1.884	1.398		
45<50	2.086	1.970	1.588		356	274	1.730	1.314		
50<55	2.249	2.102	1.679		354	271	1.895	1.408		
55<60	2.389	2.199	1.728		365	269	2.024	1.459		
60<65	1.539	1.215	931		248	175	1.291	756		
65+	1.509	106	48		56	9	1.453	39		
Tot.	19.035	15.933	12.961		3.115	2.376	15.920	10.585		

Waals-Brabant										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	189	91	85		19	6	170	79		
25<30	352	304	289		58	45	294	244		
30<35	328	282	258		64	58	264	200		
35<40	366	333	285		63	49	303	236		
40<45	512	474	388		64	49	448	339		
45<50	458	397	329		63	45	395	284		
50<55	503	418	349		59	38	444	311		
55<60	668	495	414		35	23	633	391		
60<65	510	225	153		29	15	481	138		
65+	930	50	11		18	0	912	11		
Tot.	4.816	3.069	2.561		472	328	4.344	2.233		

Henegouwen										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	946	732	694		127	94	819	600		
25<30	2.362	2.167	2.060		411	359	1.951	1.701		
30<35	2.323	2.167	2.012		381	331	1.942	1.681		
35<40	2.334	2.175	2.000		380	333	1.954	1.667		
40<45	2.615	2.436	2.159		412	352	2.203	1.807		
45<50	2.392	2.166	1.894		299	258	2.093	1.636		
50<55	2.463	2.183	1.883		229	186	2.234	1.697		
55<60	2.521	2.044	1.741		283	221	2.238	1.520		
60<65	1.947	961	779		203	123	1.744	656		
65+	2.680	146	62		106	5	2.574	57		
Tot.	22.583	17.177	15.284		2.831	2.262	19.752	13.022		

Namen										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	364	251	247		50	36	314	211		
25<30	743	623	575		154	113	589	462		
30<35	762	688	644		126	115	636	529		
35<40	778	727	635		115	92	663	543		
40<45	836	775	654		135	115	701	539		
45<50	786	718	600		96	84	690	516		
50<55	805	721	587		74	56	731	531		
55<60	913	753	608		81	61	832	547		
60<65	750	357	270		39	19	711	251		
65+	1.338	65	31		49	3	1.289	28		
Tot.	8.075	5.678	4.851		919	694	7.156	4.157		

Luik										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	690	492	458		61	41	629	417		
25<30	1.817	1.602	1.487		247	197	1.570	1.290		
30<35	1.810	1.663	1.526		304	275	1.506	1.251		
35<40	1.953	1.813	1.623		311	267	1.642	1.356		
40<45	2.177	2.015	1.749		349	298	1.828	1.451		
45<50	1.855	1.689	1.459		270	222	1.585	1.237		
50<55	1.837	1.643	1.412		193	147	1.644	1.265		
55<60	1.882	1.583	1.359		213	168	1.669	1.191		
60<65	1.617	826	686		178	102	1.439	584		
65+	2.391	95	35		129	2	2.262	33		
Tot.	18.029	13.421	11.794		2.255	1.719	15.774	10.075		

Luxemburg										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	188	122	116		21	14	167	102		
25<30	399	322	306		61	49	338	257		
30<35	416	333	306		57	42	359	264		
35<40	492	373	326		57	39	435	287		
40<45	517	349	295		84	38	433	257		
45<50	463	325	272		60	33	403	239		
50<55	490	343	286		38	17	452	269		
55<60	538	364	299		60	30	478	269		
60<65	375	179	129		31	13	344	116		
65+	536	24	7		27	1	509	6		
Tot.	4.414	2.734	2.342		496	276	3.918	2.066		

Buitenland of onbekend										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	878	6	5		127	1	751	4		
25<30	2.770	29	20		430	0	2.340	20		
30<35	2.176	28	20		499	2	1.677	18		
35<40	1.438	25	14		304	4	1.134	10		
40<45	1.292	15	11		254	2	1.038	9		
45<50	1.134	12	8		203	2	931	6		
50<55	1.090	11	4		161	0	929	4		
55<60	1.194	12	4		173	0	1.021	4		
60<65	922	7	3		120	1	802	2		
65+	1.032	3	1		73	0	959	1		
Tot.	13.926	148	90		2.344	12	11.582	78		

Totaal										
					Mannen		Vrouwen		Leeftijdspiramide	
	LTP	PA	PR	% van totaal LTP	LTP	PR	LTP	PR	% van totaal LTP	
<25	9.626	6.773	6.358		1.212	774	8.414	5.584		
25<30	21.838	17.562	16.211		3.374	2.524	18.464	13.687		
30<35	20.178	16.772	15.143		3.295	2.424	16.883	12.719		
35<40	20.691	17.935	15.572		3.270	2.458	17.421	13.114		
40<45	23.139	20.231	16.896		3.478	2.532	19.661	14.364		
45<50	21.692	18.774	15.702		2.989	2.159	18.703	13.543		
50<55	23.821	20.258	16.815		3.055	2.183	20.766	14.632		
55<60	25.586	20.329	16.611		3.440	2.373	22.146	14.238		
60<65	19.631	8.956	6.803		2.658	1.315	16.973	5.488		
65+	28.150	1.192	385		2.300	56	25.850	329		
Tot.	214.352	148.782	126.496		29.071	18.798	185.281	107.698		

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 24

Tabel 24 toont de verdeling van de verpleegkundigen (LTP - PA - PR) volgens leeftijd en geslacht voor elke provincie van activiteit (op 31/12/2018).

Het groene staafdiagram aan de linkerkant geeft het percentage individuen per analysegroep (LTP, PA of PR) ten opzichte van het totale aantal gemachtigde individuen (Totaal LTP) weer dat elke leeftijdscategorie vertegenwoordigt.

In de staafdiagrammen aan de rechterkant worden deze populaties verdeeld volgens leeftijd en geslacht: de blauwe staafjes geven het aandeel mannen weer per leeftijdscategorie en de rode staafjes tonen het aandeel vrouwen per leeftijdscategorie.

In de tabellen komen de kleurencodes tussen staafjes en analysegroep overeen.

De plaats van tewerkstelling voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut op 31/12/2018 is de plaats van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, de plaats van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert. De plaats van tewerkstelling voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut of voor niet-actieve gemachtigde verpleegkundigen is de woonplaats.

Toelichting

Kolommen 2, 6 en 8: LTP (= Licensed to Practice): alle individuen die in het bezit zijn van een diploma van verpleegkundige en een visum. Als gevolg van eventuele vertragingen bij de registratie in het Kadaster ontvingen sommige individuen (nog) geen visum, ondanks het feit dat ze reeds beschikken over een diploma van verpleegkundige. Om die reden worden alle individuen met een diploma verpleegkunde opgenomen in de analysegroep LTP. Er moet worden opgemerkt dat de individuen met een bijkomend masterdiploma van arts, tandarts of apotheker, niet worden opgenomen in deze analysegroep aangezien er wordt vanuit gegaan dat zij een beroep uitoefenen, gelinkt aan hun masterdiploma. LTP volgens leeftijdscategorie, voor beide geslachten samen (kolom 2), voor de mannen (kolom 6) en voor de vrouwen (kolom 8).

Kolom 3: PA (= Professionally active): Aantal actieve verpleegkundigen volgens hun leeftijdscategorie. Een verpleegkundige (LTP) wordt als beroepsactief beschouwd wanneer hij of zij op 31 december 2018 ingeschreven is in RSVZ als zelfstandige of op 31 december 2018 aanwezig is in de gegevensbank van RSZ met minstens 0.1 VTE in 2018.

Kolommen 4, 7 en 9: PR (= Practising): Aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg volgens hun leeftijdscategorie, voor beide geslachten samen (kolom 4), voor de mannen (kolom 7) en voor de vrouwen (kolom 9). Tot deze analysegroep behoren de actieve verpleegkundigen uit de analysegroep PA met een activiteit in de gezondheidszorg. Een individu wordt aan de groep PR toegewezen indien hij of zij aanwezig was in de databank van de RSZ op 31/12/2018 met een activiteitsniveau van 0,1 VTE op jaarbasis met minstens 1 werkgever in de gezondheidszorgsector, OF indien hij of zij was ingeschreven in de RSVZ op 31/12/2018 met een totaal activiteitsniveau van minstens 10% van een voltijdse, zelfstandige betrekking. Een voltijdse, zelfstandige betrekking voor een verpleegkundigen actief in de nomenclatuur Verpleegkunde wordt gelijkgesteld aan een bruto terugbetaald bedrag van €75.781 en aan 8.170 RIZIV-prestaties per jaar.

Tabel 25. Verdeling van de loontrekkende verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) en de voltijdse equivalenten volgens plaats van tewerkstelling, leeftijd en de activiteitssectoren, 31/12/2018

		RSZ													
		Sector gezondheidszorg													
		Ziekenhuis		RVT		Thuisverpl		OCMW		Welzijn		Andere GZ		Totaal gezondheidszorg	
	Leeftijd	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE
Vlaams Gewest															
West-Vlaanderen	<30	1.979	0,93	539	0,89	366	0,84	97	0,83	81	0,82	40	0,93	3.022	0,91
	30<45	3.632	0,80	1.186	0,78	596	0,72	318	0,79	240	0,74	129	0,81	5.863	0,79
	45<60	3.505	0,76	1.163	0,75	577	0,64	646	0,74	277	0,70	130	0,74	5.991	0,75
	60+	422	0,73	129	0,65	54	0,59	89	0,68	45	0,64	13	0,41	704	0,70
	Tot	9.538	0,81	3.017	0,78	1.593	0,71	1.150	0,76	643	0,73	312	0,78	15.580	0,79
Oost-Vlaanderen	<30	2.484	0,94	339	0,87	355	0,82	92	0,93	54	0,82	93	0,94	3.360	0,92
	30<45	4.145	0,83	875	0,80	563	0,73	338	0,83	148	0,72	274	0,78	6.197	0,81
	45<60	4.249	0,80	1.091	0,77	711	0,70	700	0,79	272	0,73	246	0,71	6.981	0,78
	60+	652	0,76	106	0,62	46	0,61	90	0,72	42	0,65	44	0,58	936	0,73
	Tot	11.530	0,84	2.411	0,79	1.675	0,73	1.220	0,81	516	0,73	657	0,76	17.474	0,82
Antwerpen	<30	2.533	0,93	384	0,87	263	0,77	40	0,85	48	0,72	62	0,87	3.277	0,91
	30<45	4.040	0,80	1.015	0,80	360	0,70	387	0,74	195	0,72	205	0,73	5.994	0,79
	45<60	4.303	0,79	1.530	0,77	409	0,69	1.214	0,75	269	0,73	276	0,68	7.715	0,77
	60+	558	0,74	202	0,73	31	0,66	220	0,75	39	0,57	54	0,58	1.062	0,73
	Tot	11.434	0,82	3.131	0,79	1.063	0,72	1.861	0,75	551	0,71	597	0,71	18.048	0,80
Limburg	<30	1.240	0,94	274	0,81	293	0,76	46	0,78	34	0,79	44	0,90	1.896	0,89
	30<45	2.318	0,83	589	0,74	626	0,71	143	0,74	130	0,72	166	0,78	3.839	0,79
	45<60	1.894	0,78	563	0,75	555	0,68	236	0,76	201	0,69	156	0,72	3.404	0,76
	60+	272	0,70	56	0,63	39	0,55	15	0,59	39	0,62	13	0,45	398	0,66
	Tot	5.724	0,83	1.482	0,75	1.513	0,70	440	0,75	404	0,70	379	0,76	9.537	0,79
Vlaams-Brabant	<30	1.231	0,94	222	0,92	193	0,89	29	0,93	26	0,82	14	0,77	1.691	0,93
	30<45	1.788	0,82	650	0,83	223	0,75	126	0,83	112	0,74	78	0,82	2.866	0,82
	45<60	2.384	0,79	843	0,80	336	0,70	277	0,78	168	0,68	133	0,69	3.964	0,78
	60+	339	0,77	102	0,70	48	0,65	42	0,67	39	0,65	11	0,77	541	0,74
	Tot	5.742	0,83	1.817	0,82	800	0,76	474	0,79	345	0,71	236	0,74	9.062	0,82
Brussels Hoofdstedelijk Gewest															
Brussel	<30	1.703	0,92	126	0,88	51	0,90	17	0,84	57	0,78	112	0,85	2.008	0,92
	30<45	3.745	0,84	608	0,84	86	0,75	198	0,89	142	0,78	294	0,86	4.849	0,86
	45<60	3.696	0,82	588	0,83	82	0,75	283	0,89	139	0,74	307	0,82	4.891	0,84
	60+	735	0,79	84	0,78	6	0,93	64	0,84	41	0,73	67	0,74	951	0,80
	Tot	9.879	0,84	1.406	0,84	225	0,79	562	0,88	379	0,76	780	0,84	12.699	0,86

		RSZ													
		Sector gezondheidszorg													
		Ziekenhuis		RVT		Thuisverpl		OCMW		Welzijn		Andere GZ		Totaal gezondheidszorg	
	Leeftijd	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE	N	Gem. VTE
Waals Gewest															
Waals-Brabant	<30	270	0,92	43	0,88	30	0,67	7	0,97	6	0,75	6	0,90	356	0,90
	30<45	545	0,82	185	0,80	30	0,63	55	0,85	29	0,64	34	0,69	837	0,81
	45<60	619	0,77	189	0,79	62	0,59	82	0,78	22	0,72	31	0,74	971	0,77
	60+	92	0,74	15	0,72	4	0,56	19	0,70	7	0,69	2	0,90	132	0,73
	Tot	1.526	0,81	432	0,80	126	0,62	163	0,80	64	0,68	73	0,73	2.296	0,80
Henegouwen	<30	1.972	0,94	260	0,83	158	0,86	109	0,90	98	0,78	40	0,87	2.533	0,93
	30<45	3.697	0,86	804	0,86	219	0,80	375	0,87	190	0,81	117	0,82	5.185	0,86
	45<60	3.431	0,82	594	0,83	126	0,78	491	0,85	147	0,74	111	0,77	4.726	0,83
	60+	525	0,79	49	0,75	10	0,60	82	0,74	21	0,68	21	0,67	689	0,78
	Tot	9.625	0,86	1.707	0,84	513	0,81	1.057	0,85	456	0,77	289	0,79	13.133	0,86
Namen	<30	618	0,92	86	0,79	35	0,88	17	0,87	22	0,71	9	0,65	763	0,90
	30<45	1.230	0,82	253	0,79	60	0,78	98	0,84	77	0,70	55	0,71	1.692	0,82
	45<60	1.126	0,79	208	0,80	59	0,69	101	0,85	79	0,71	59	0,76	1.552	0,80
	60+	174	0,74	26	0,63	7	0,65	9	0,67	13	0,61	9	0,49	226	0,72
	Tot	3.148	0,83	573	0,79	161	0,76	225	0,84	191	0,70	132	0,72	4.233	0,82
Luik	<30	1.477	0,92	210	0,86	110	0,74	28	0,92	95	0,88	49	0,68	1.867	0,90
	30<45	3.369	0,82	699	0,83	186	0,68	123	0,84	162	0,77	151	0,71	4.499	0,82
	45<60	3.023	0,81	560	0,82	152	0,68	135	0,80	107	0,77	112	0,70	3.952	0,81
	60+	543	0,77	82	0,73	15	0,62	15	0,56	14	0,70	24	0,56	674	0,76
	Tot	8.412	0,83	1.551	0,82	463	0,69	301	0,82	378	0,80	336	0,69	10.992	0,83
Luxemburg	<30	300	0,94	36	0,79	40	0,82	16	0,91	15	0,70	6	0,61	396	0,91
	30<45	561	0,87	110	0,80	87	0,66	65	0,80	39	0,73	33	0,89	855	0,84
	45<60	522	0,79	91	0,79	86	0,66	59	0,80	33	0,68	34	0,76	791	0,78
	60+	82	0,72	12	0,64	8	0,69	15	0,83	5	0,67	3	0,63	121	0,72
	Tot	1.465	0,85	249	0,79	221	0,69	155	0,81	92	0,70	76	0,80	2.163	0,82
België															
Totaal	<30	15.807	0,93	2.519	0,86	1.894	0,81	498	0,88	536	0,80	475	0,86	21.169	0,91
	30<45	29.070	0,83	6.974	0,81	3.036	0,72	2.226	0,81	1.464	0,75	1.536	0,79	42.676	0,82
	45<60	28.752	0,79	7.420	0,78	3.155	0,69	4.224	0,79	1.714	0,72	1.595	0,73	44.938	0,79
	60+	4.394	0,76	863	0,70	268	0,62	660	0,73	305	0,65	261	0,62	6.434	0,74
	Tot	78.023	0,83	17.776	0,80	8.353	0,73	7.608	0,80	4.019	0,73	3.867	0,76	115.217	0,82

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 25

Deze tabel geeft het aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg weer, of Practising (PR) en het bijhorend gemiddeld VTE, volgens provincie van tewerkstelling en leeftijdscategorie. Deze tabel beperkt zich tot gegevens afkomstig van de RSZ.

Deze tabel biedt een overzicht van de verschillende subsectoren van de gezondheidszorg.

De analysegroep 'Practising' vertegenwoordigt de workforce van de gezondheidszorg. Hoewel het uitoefenen van het beroep leraar verpleegkunde een vorm van verpleegkundige praktijk is, werd ervoor gekozen om de verpleegkundigen in loondienst in de onderwijssector niet in deze analysegroep op te nemen.

Let op! Sommige verpleegkundigen kunnen actief zijn in meerdere subsectoren. Deze individuen worden opgenomen in het cijfer van elke subsector waarin ze actief zijn, maar worden slechts eenmaal geteld in de berekening van het algemene totaal.

Bijvoorbeeld: Een persoon die een activiteit in het ziekenhuis combineert met een activiteit in de thuisverpleging zal zowel in de kolom 'Ziekenhuis' als in de kolom 'Thuisverpl.' terechtkomen, maar slechts eenmaal geteld worden in de kolom 'Totaal GZ.'. Hierdoor kan de som van de verschillende sectoren groter zijn dan het berekende totaal.

De plaats van tewerkstelling voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is de plaats van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, de plaats van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert.

Toelichting

RSZ: Informatie over het aantal professioneel actieven en het gemiddeld VTE gepresteerd in het kader van de RSZ.

We bekijken nu de samenstelling van de verschillende subsectoren van de gezondheidszorg in het kader van de RSZ ('werknemers'), waarvan de afbakening gebaseerd is op de NACE-code van de werkgever. Voor elke afgebakende subsector geven we ter illustratie enkele belangrijke bestanddelen mee:

Ziekenhuis: Algemene, geriatrische, gespecialiseerde, psychiatrische ziekenhuizen en overige hospitalisatiediensten.

RVT: Rust-en verzorgingstehuizen, serviceflats voor ouderen.

TVP: Verpleegkundige activiteiten..

OCMW: OCMW (inclusief OCMW-rusthuizen en thuisverpleging)

Welzijn: Alle instellingen voor maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting.

Andere GZ: Praktijken van artsen en tandartsen, activiteiten van vroedvrouwen, medische laboratoria.

N: aantal verpleegkundigen met een professionele activiteit in de bijhorende subsector.

Gem. VTE: het gemiddeld VTE in het kader van de RSZ

Tabel 26. Kenmerken van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) volgens provincie van tewerkstelling, 31/12/2018

Plaats van tewerkstelling	PR	Prof. statuut			Nationaliteit		Geslacht		RIZIV
	N	% Werk- nemer	% Gemengd	% Zelfst.	% Belg.	% Belg. diploma	% man	% vrouw	% minstens 817
Vlaams Gewest									
West-Vlaanderen	17.239	83,5	7,2	9,3	98,9	98,9	14,0	86,0	22,2
Oost-Vlaanderen	18.793	87,6	5,6	6,8	98,3	98,5	14,5	85,5	17,7
Antwerpen	19.564	85,8	6,8	7,4	97,0	97,6	14,3	85,7	15,7
Limburg	11.051	80,1	6,6	13,3	98,3	99,1	14,6	85,4	29,5
Vlaams-Brabant	9.966	84,4	6,8	8,7	96,4	96,9	15,9	84,1	18,8
Brussels Hoofdstedelijk Gewest									
Brussel	12.961	88,2	10,2	1,6	84,0	89,4	18,3	81,7	7,3
Waals Gewest									
Waals-Brabant	2.561	78,1	12,0	9,9	88,8	90,6	12,8	87,2	18,9
Henegouwen	15.284	73,4	13,2	13,3	82,6	96,9	14,8	85,2	24,8
Namen	4.851	77,4	10,4	12,2	91,5	96,3	14,3	85,7	21,1
Luik	11.794	83,5	10,2	6,4	94,9	97,6	14,6	85,4	14,1
Luxemburg	2.342	84,3	8,8	6,9	81,8	90,1	11,8	88,2	19,8
Buitenland of onbekend									
Buitenland of onbekend	90	.	.	100,0	38,9	91,1	13,3	86,7	100,0
Totaal									
België	126.496	83,1	8,4	8,5	93,6	96,7	14,9	85,1	18,8

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 26

Tabel 26 beschrijft de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) volgens de provincie van tewerkstelling (op 31/12/2018). Naast het absolute aantal wordt de verdeling naar professioneel statuut, nationaliteit, geslacht, en de RIZIV-activiteit weergegeven.

De plaats van tewerkstelling voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is de plaats van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, de plaats van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert. De plaats van tewerkstelling voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut is de woonplaats.

Toelichting

Kolom 2: PR N: aantal verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR).

Kolom 3: % Werknemer: percentage verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg in loondienst op 31/12/2018.

Kolom 4: % Gemengd: percentage verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg dat minstens een activiteit als werknemer en een zelfstandige activiteit combineert op 31/12/2018.

Kolom 5: % Zelfst.: percentage verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg met een zelfstandig professioneel statuut op 31/12/2018.

Kolom 6: % Belg: percentage verpleegkundigen dat actief is in de gezondheidszorg (N) en de Belgische nationaliteit heeft.

Kolom 7: % Belgisch diploma: percentage verpleegkundigen dat actief is in de gezondheidszorg (N) en dat beschikt over een Belgisch diploma.

Kolom 8: % man: percentage mannen in de populatie dat actief is in de gezondheidszorg.

Kolom 9: % vrouw: percentage vrouwen in de populatie dat actief is in de gezondheidszorg.

Kolom 10: RIZIV % minstens 817 prest.: percentage verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg met minstens 817 geboekte prestaties uit artikel 8 van de RIZIV nomenclatuur in 2018.

De percentages zijn berekend per lijn en geven de proportie weer die elk kenmerk vertegenwoordigt binnen de desbetreffende provincie van tewerkstelling of voor België.

Tabel 27. Verdeling van het aantal VTE's en gemiddeld VTE van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR) per leeftijdscategorie en professioneel statuut, volgens provincie van tewerkstelling, 31/12/2018

West-Vlaanderen										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	933	876,7	0,94	57	61,6	1,08	85	73,0	0,86	
25<30	1.889	1.701,2	0,90	149	147,9	0,99	200	181,4	0,91	
30<35	1.776	1.448,8	0,82	142	126,1	0,89	194	173,3	0,89	
35<40	1.751	1.385,2	0,79	158	142,9	0,90	244	258,0	1,06	
40<45	1.863	1.459,6	0,78	196	168,4	0,86	236	248,8	1,05	
45<50	1.733	1.353,2	0,78	190	176,8	0,93	213	242,3	1,14	
50<55	1.850	1.413,4	0,76	172	149,4	0,87	175	203,4	1,16	
55<60	1.926	1.382,4	0,72	140	119,9	0,86	161	171,0	1,06	
60<65	648	455,7	0,70	37	34,5	0,93	79	70,8	0,90	
65+	21	9,7	0,46	1	0,2	0,21	20	7,3	0,36	
	14.390	11.485,9	0,80	1.242	1.127,6	0,91	1.607	1.629,3	1,01	

Oost-Vlaanderen										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	995	938,1	0,94	36	36,5	1,02	40	26,8	0,67	
25<30	2.201	2.024,9	0,92	131	128,3	0,98	138	139,0	1,01	
30<35	1.762	1.491,1	0,85	120	116,6	0,97	140	148,8	1,06	
35<40	1.915	1.556,1	0,81	152	138,9	0,91	183	222,7	1,22	
40<45	2.129	1.703,4	0,80	139	123,8	0,89	205	240,1	1,17	
45<50	2.074	1.668,1	0,80	166	151,2	0,91	170	195,4	1,15	
50<55	2.239	1.767,8	0,79	165	153,9	0,93	172	205,7	1,20	
55<60	2.235	1.694,6	0,76	119	103,4	0,87	149	180,4	1,21	
60<65	876	646,1	0,74	32	26,1	0,81	58	50,9	0,88	
65+	30	13,1	0,44	1	0,2	0,15	21	14,6	0,69	
	16.456	13.503,2	0,82	1.061	978,8	0,92	1.276	1.424,4	1,12	

Antwerpen										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	946	882,4	0,93	35	32,8	0,94	42	34,7	0,83	
25<30	2.152	1.957,9	0,91	151	151,8	1,00	129	121,4	0,94	
30<35	1.705	1.400,2	0,82	144	132,1	0,92	179	179,2	1,00	
35<40	1.816	1.429,6	0,79	152	132,6	0,87	223	215,4	0,97	
40<45	2.000	1.571,5	0,79	207	176,9	0,85	231	241,1	1,04	
45<50	2.047	1.640,5	0,80	205	179,2	0,87	202	220,7	1,09	
50<55	2.462	1.932,7	0,79	233	194,9	0,84	210	224,5	1,07	
55<60	2.634	1.972,9	0,75	164	136,3	0,83	165	157,4	0,95	
60<65	998	733,4	0,73	43	36,1	0,84	57	48,2	0,85	
65+	21	12,0	0,57	1	1,0	1,00	10	5,5	0,55	
	16.781	13.533,2	0,81	1.335	1.173,7	0,88	1.448	1.448,2	1,00	

Limburg										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	559	502,7	0,90	23	22,1	0,96	35	22,5	0,64	
25<30	1.240	1.101,3	0,89	80	80,8	1,01	154	128,4	0,83	
30<35	1.237	1.013,4	0,82	100	92,8	0,93	193	168,2	0,87	
35<40	1.108	869,8	0,78	110	102,6	0,93	243	216,2	0,89	
40<45	1.192	930,6	0,78	108	93,9	0,87	251	245,4	0,98	
45<50	1.009	776,0	0,77	117	104,9	0,90	200	200,1	1,00	
50<55	1.159	893,2	0,77	102	92,7	0,91	169	180,5	1,07	
55<60	965	695,7	0,72	71	66,6	0,94	143	127,3	0,89	
60<65	380	253,1	0,67	11	9,3	0,85	62	49,4	0,80	
65+	7	2,1	0,30	2	0,3	0,15	21	13,8	0,66	
	8.856	7.037,8	0,79	724	666,0	0,92	1.471	1.351,8	0,92	

Vlaams-Brabant										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	505	479,5	0,95	17	16,9	1,00	20	14,9	0,75	
25<30	1.097	1.018,9	0,93	76	78,0	1,03	83	73,4	0,88	
30<35	882	764,6	0,87	70	64,0	0,91	110	104,7	0,95	
35<40	835	669,9	0,80	70	62,9	0,90	117	119,3	1,02	
40<45	942	749,0	0,80	85	74,1	0,87	133	120,2	0,90	
45<50	991	802,7	0,81	111	101,7	0,92	124	129,2	1,04	
50<55	1.270	1.003,5	0,79	124	117,8	0,95	113	123,5	1,09	
55<60	1.387	1.052,5	0,76	92	79,9	0,87	107	106,1	0,99	
60<65	488	365,4	0,75	34	29,5	0,87	49	42,6	0,87	
65+	17	9,9	0,58	2	0,7	0,36	15	11,1	0,74	
	8.414	6.915,9	0,82	681	625,7	0,92	871	845,2	0,97	

Brussels Hoofdstedelijk Gewest										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	417	386,6	0,93	7	7,4	1,06	1	0,1	0,10	
25<30	1.485	1.375,2	0,93	107	100,7	0,94	12	10,7	0,89	
30<35	1.444	1.291,1	0,89	161	160,4	1,00	18	14,8	0,82	
35<40	1.377	1.183,6	0,86	208	203,4	0,98	27	28,1	1,04	
40<45	1.466	1.250,3	0,85	217	209,8	0,97	40	37,5	0,94	
45<50	1.355	1.164,2	0,86	210	208,2	0,99	23	20,1	0,87	
50<55	1.448	1.239,1	0,86	204	202,3	0,99	27	27,4	1,02	
55<60	1.555	1.272,5	0,82	142	130,7	0,92	31	30,6	0,99	
60<65	845	683,8	0,81	67	65,8	0,98	19	14,3	0,75	
65+	38	20,0	0,53	2	2,3	1,17	8	4,7	0,58	
	11.430	9.866,4	0,86	1.325	1.291,2	0,97	206	188,2	0,91	

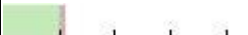

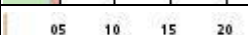
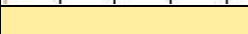
Waals-Brabant										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	76	64,6	0,85	6	6,5	1,08	3	2,2	0,73	
25<30	240	221,0	0,92	34	34,0	1,00	15	12,8	0,86	
30<35	222	188,9	0,85	21	20,6	0,98	15	12,0	0,80	
35<40	205	166,4	0,81	46	38,8	0,84	34	32,6	0,96	
40<45	297	243,3	0,82	51	44,2	0,87	40	41,0	1,02	
45<50	243	199,8	0,82	50	46,0	0,92	36	40,8	1,13	
50<55	267	214,7	0,80	42	28,3	0,67	40	35,8	0,90	
55<60	328	244,7	0,75	46	38,3	0,83	40	33,6	0,84	
60<65	119	87,5	0,74	11	8,9	0,81	23	19,7	0,86	
65+	3	1,8	0,59	0	0,0	0	8	2,7	0,34	
	2.000	1.632,6	0,82	307	265,5	0,86	254	233,3	0,92	

Henegouwen										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	585	558,0	0,95	65	69,0	1,06	44	28,2	0,64	
25<30	1.586	1.472,8	0,93	305	325,0	1,07	169	156,5	0,93	
30<35	1.486	1.324,1	0,89	275	282,1	1,03	251	235,2	0,94	
35<40	1.416	1.224,4	0,86	267	278,5	1,04	317	332,2	1,05	
40<45	1.491	1.292,0	0,87	304	310,9	1,02	364	407,4	1,12	
45<50	1.318	1.142,3	0,87	294	306,6	1,04	282	335,7	1,19	
50<55	1.378	1.165,8	0,85	257	263,4	1,03	248	296,4	1,20	
55<60	1.351	1.067,8	0,79	173	176,2	1,02	217	250,6	1,15	
60<65	595	463,5	0,78	85	87,6	1,03	99	96,3	0,97	
65+	16	8,7	0,55	0	0,0	0	46	35,8	0,78	
	11.222	9.719,5	0,87	2.025	2.099,4	1,04	2.037	2.174,3	1,07	

Namen										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	212	196,4	0,93	13	13,2	1,01	22	15,8	0,72	
25<30	466	423,7	0,91	75	74,3	0,99	34	29,3	0,86	
30<35	489	415,6	0,85	79	71,8	0,91	76	83,2	1,10	
35<40	493	404,8	0,82	71	62,4	0,88	71	78,4	1,10	
40<45	493	401,5	0,81	80	74,7	0,93	81	103,6	1,28	
45<50	451	373,8	0,83	69	66,3	0,96	80	82,7	1,03	
50<55	467	379,5	0,81	54	52,1	0,96	66	79,2	1,20	
55<60	474	355,3	0,75	48	44,5	0,93	86	99,3	1,15	
60<65	205	147,9	0,72	13	12,3	0,95	52	42,7	0,82	
65+	7	3,4	0,49	1	0,6	0,56	23	14,4	0,63	
	3.757	3.101,8	0,83	503	472,0	0,94	591	628,6	1,06	

Luik										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	418	382,2	0,91	33	29,3	0,89	7	4,6	0,66	
25<30	1.256	1.133,4	0,90	168	166,7	0,99	63	49,7	0,79	
30<35	1.260	1.066,5	0,85	155	141,8	0,91	111	99,5	0,90	
35<40	1.330	1.083,4	0,81	164	156,5	0,95	129	115,6	0,90	
40<45	1.400	1.151,2	0,82	213	206,3	0,97	136	140,7	1,03	
45<50	1.170	977,0	0,84	189	171,2	0,91	100	100,8	1,01	
50<55	1.191	975,2	0,82	143	135,7	0,95	78	81,4	1,04	
55<60	1.188	935,5	0,79	93	84,5	0,91	78	87,3	1,12	
60<65	608	459,0	0,75	43	43,0	1,00	35	32,0	0,91	
65+	22	13,3	0,60	1	1,0	1,00	12	6,2	0,52	
	9.843	8.176,7	0,83	1.202	1.135,9	0,95	749	717,8	0,96	

Luxemburg										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			% van het totale VTE volume
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	
<25	106	97,7	0,92	3	3,1	1,04	7	5,4	0,77	
25<30	267	245,4	0,92	22	21,7	0,98	17	17,0	1,00	
30<35	262	225,4	0,86	29	32,2	1,11	15	12,5	0,83	
35<40	265	224,6	0,85	36	34,0	0,95	25	24,1	0,96	
40<45	249	201,2	0,81	22	16,7	0,76	24	25,5	1,06	
45<50	213	175,3	0,82	39	35,2	0,90	20	20,8	1,04	
50<55	233	180,7	0,78	32	33,8	1,06	21	21,4	1,02	
55<60	265	198,5	0,75	16	13,1	0,82	18	19,2	1,07	
60<65	111	79,0	0,71	6	5,4	0,90	12	12,3	1,02	
65+	4	3,5	0,86	0	0,0	0	3	1,5	0,50	
	1.975	1.631,3	0,83	205	195,3	0,95	162	159,6	0,99	

Totaal										
	Werknemer			Gemengd statuut			Zelfstandig			
	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	N pers.	Tot. VTE	Gem. VTE	% van het totale VTE volume
<25	5.752	5.364,9	0,93	295	298,4	1,01	311	231,1	0,74	
25<30	13.879	12.675,6	0,91	1.298	1.309,1	1,01	1.034	934,0	0,90	
30<35	12.525	10.629,8	0,85	1.296	1.240,4	0,96	1.322	1.249,3	0,94	
35<40	12.511	10.197,9	0,82	1.434	1.353,6	0,94	1.627	1.655,8	1,02	
40<45	13.522	10.953,6	0,81	1.622	1.499,7	0,92	1.752	1.863,1	1,06	
45<50	12.604	10.272,6	0,82	1.640	1.547,3	0,94	1.458	1.597,2	1,10	
50<55	13.964	11.165,7	0,80	1.528	1.424,3	0,93	1.323	1.482,1	1,12	
55<60	14.308	10.872,3	0,76	1.104	993,5	0,90	1.199	1.267,8	1,06	
60<65	5.873	4.374,2	0,74	382	358,5	0,94	548	480,9	0,88	
65+	186	97,6	0,52	11	6,3	0,57	188	118,1	0,63	
	105.124	86.604,3	0,82	10.610	10.030,9	0,95	10.762	10.879,5	1,01	

Richtlijnen ter interpretatie - Tabel 27

Tabel 27 geeft een beeld van de activiteit van de verpleegkundigen actief in de gezondheidszorg (PR = Practising) volgens leeftijd op basis van het aantal voltijdse equivalenten, voor elke provincie van tewerkstelling (op 31/12/2018). Het staafdiagram in de rechterkolom geeft het percentage weer van het totaal aantal gepresteerd VTE's dat elke leeftijdscategorie vertegenwoordigt. Groen geeft het aandeel weer gepresteerd door verpleegkundigen met een exclusief werknemersstatuut in het RSZ-kader van de gezondheidszorgsector, oranje geeft het aandeel weer gepresteerd door de verpleegkundigen die een werknemers- en zelfstandigenstatuut combineren respectievelijk in het RSZ-kader van de gezondheidszorgsector en het RIZIV binnen artikel 8 van de nomenclatuur., en blauw geeft het aandeel weer gepresteerd door de zelfstandige verpleegkundigen in het RIZIV-kader binnen artikel 8 van de nomenclatuur. In de tabellen komen de kleurencodes tussen staafjes en cijfers met elkaar overeen.

De plaats van tewerkstelling voor de verpleegkundigen met een werknemer -of gemengd statuut is de plaats van de plaatselijke inplanting (lokale vestiging) of, bij het ontbreken van deze informatie, de plaats van de maatschappelijk zetel (hoofdzetel) van de werkgever waarbij de verpleegkundige de meeste arbeidsprestaties levert. De plaats van tewerkstelling voor verpleegkundigen met een zelfstandig statuut is de woonplaats.

Het VTE van de **bezoldigde** personen in de gezondheidszorgsector komt overeen met de som van de gepresteerd activiteitsgraad tijdens het laatste trimester van het jaar in het RSZ-kader bij alle werkgevers met een NACE-code in de gezondheidszorgsector. De gepresteerd activiteitsgraad voor elke werkgever werd aangeleverd door de datawarehouse AM&SB. Het VTE van de personen in de gezondheidszorgsector met een **zelfstandige** activiteit wordt berekend aan de hand van het aantal geboekte RIZIV-prestaties op jaarbasis en van het bedrag van de RIZIV-terugbetaling dat hier mee samenhangt.

Toelichting

Kolommen 2, 5 en 8: N Pers.: Het aantal actieve verpleegkundigen in de gezondheidszorg volgens professioneel statuut (exclusief werknemer, werknemer en zelfstandig – gemengd, en exclusief zelfstandig).

Kolommen 3, 6 en 9: Tot. VTE: betreft het totaal VTE-volume gepresteerd binnen elk professioneel statuut.

Kolommen 4, 7 en 10: Gem. VTE: betreft het gemiddelde van de gepresteerd VTE's door de personen actief in de gezondheidszorg binnen elk professioneel statuut.